اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۳۱ مرداد ۱۴۰۲
• ۵ صفر ۱۴۴۵
• ۲۲ اوت ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۰۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۸۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان لوله و اتصالات PVC و عضو هیات نمایندگان اتاق ایران:

پیش‌بینی رشد ۶ درصدی تقاضای جهانی برای لوله‌های UPVC

۵

در بررسی صمت از تاثیر تاسیس بانک آف‌شور بر اقتصاد مطرح شد

گریز موقت دولت

تلاش‌های تیم اقتصادی دولت برای گذر از پیامدهای تحریم در سیستم پولی و بانکی بین‌المللی همچنان ادامه دارد، چراکه در همه مراحل تراکنش‌های مالی ایرانیان که یک سوی آن خارج از کشور باشد، مسئله تحریم‌ها نقش ایفا می‌کند؛ از این رو به‌نظر می‌رسد خبر تشکیل بانک برون‌مرزی آف‌شور ازسوی وزیر اقتصاد و امور دارایی، با همین هدف رسانه‌ای شده است. در تعریف بانک آف‌شور آمده است: آف‌شور به واحد بانکی در یک مرکز مالی بین‌المللی گفته می‌شود که مالکیت آن متعلق به یک بانک غیرمقیم است و با قبول سپرده از بانک‌های خارجی یا سایر واحدهای آف‌شور به انجام عملیات بانکی می‌پردازد. درست است که بانکداری آف‌شور قانونی است و بسیاری از بانک‌های مشهور خدمات آف‌شور ارائه می‌دهند، اما پرسش اصلی این است که آیا می‌توان بانک آف‌شوری به‌نام جمهوری اسلامی خارج از مرزهای سرزمینی ایران ثبت کرد که مشمول محدودیت‌های تحریمی نشود؟ کارشناسان بر این باورند بانک‌های آف‌شور از قاعده تحریم مستثنا نیستند و این احتمال وجود دارد که حساب ایرانیان در بانک‌های آف‌شور مسدود شود، چراکه ما علاوه بر تحریم‌ها، هنوز FATF را نپذیرفتیم و به‌نظر می‌رسد تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی تنها یک راه گریز موقت باشد.

۱۴

عکس: آیدا فریدی

گزارش صمت از الزامات توسعه پایدار در بخش معدن

تکثرگرایی در قالب شورایی

۶

سرمقاله

تداوم سنگینی تورم برگرده حقوق بگیران

۲

یادداشت‌های امروز

تبعیت بانک‌های آف‌شور از قوانین تحریم

۱۴

آسیب قطعی برق به صنعت فولاد

۹

گفت‌وگو

رونق تولید، راه نجات دیپلماسی اقتصادی

۱۲

گزارش‌های روز

مصرف کننده، قربانی عدم‌نظارت

۸

بازار خودرو مغلوب جو روانی

چند سالی است بازار خودرو به یک بازار ملتهب و پرنوسان تبدیل شده که هر اتفاقی از رویدادهای سیاسی گرفته تا تصمیم‌های اقتصادی، وضعیت آن را تغییر می‌دهد. در این بازارها، بارها شاهد رشد ادامه‌دار قیمت‌ها در هفته‌های متوالی بوده‌ایم و در حال حاضر هم چند ماهی است، بازار خودرو، ریزش قیمت‌ها را تجربه می‌کند. در دومین ماه تابستان نیز بازار تحت تاثیر اخبار واردات و احتمال برگزاری مرحله سوم عرضه خودرو در سامانه یکپارچه بود. از آنجایی که در مرداد هم نرخ خودروها در بازار همچنان ریزشی بوده است، به‌نظر می‌رسد، کم‌کم خریداران خودرو ترجیح می‌دهند به جای انتظار برای دریافت خودرو صفر از کارخانه، از بازار و به‌صورت نقدی خودرو موردنیاز خود را خریداری کنند. حتی اخبار بازار خودرو حاکی از این است که بسیاری از متقاضیان سامانه یکپارچه فروش خودرو، انصراف داده‌اند که به اعتقاد فعالان بازار خودرو، علت اصلی این امر، کاهش فاصله نرخ خودرو در کارخانه و بازار است.

۴

نوبت اول

مزایده ۱۴۰۲۰۹د

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۵,۰۰۰ (پنج هزار) تن میلگرد استاندارد زنگ‌زده مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۶/۱۲ از ساعت ۸ صبح الی ۱۴ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه ۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۰۹د در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

نوبت اول

مزایده ۱۴۰۲۱۰د

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۲۰۲۰ تن اکسیژن و ۸۱۰ تن نیتروژن مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۶/۱۲ از ساعت ۸ صبح الی ۱۴ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه ٤، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۱۰د در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

سرمقاله

تداوم سنگینی تورم برگرده حقوق بگیران

بهروز صادقی
روزنامه‌نگار

رشد افسارگسیخته هزینه‌های زندگی و افزایش روزمره نرخ ارزاق به‌ویژه کالاهای اساسی و تقابل و تضاد این روند با آمارها و ادعاهای مسئولان مبنی بر کاهش تورم و توفیق دولتمردان در مهار گرانی‌ها و عدم‌لمس این کاهش در زندگی روزمره مردم به‌وضوح عمیق‌تر شدن شکاف دولت ـ ملت را به‌تصویر می‌کشد. این همه در حالی است که هیچ نشانه مثبتی از سوی دولتمردان برای کاهش روند شتابناک تورم دیده نمی‌شود، که هیچ (!) بلکه برخی تصمیم‌های مسئولان همچنان از فشارهای افزون‌تر بر گرده مردم به‌ویژه طبقات متوسط و حقوق‌بگیر جامعه حکایت دارد. این روزها ویدئویی در فضای مجازی دست به دست می‌شود که در آن رئیس مجلس بر ضرورت پایان دادن به عرضه «بنزین صلواتی» سخن می‌گوید. از سوی دیگر، روزنامه‌ای سراسری با اشاره به ۳.۵ برابر شدن متوسط جهانی مصرف بنزین در ایران طی سالیان گذشته و یارانه ۲۸ هزار تومانی دولت برای عرضه هر لیتر بنزین در کشور، بر ضرورت رسیدن نرخ بنزین به حداقل ۹۰ درصد نرخ فوب خلیج‌فارس تاکید می‌کند و در همین حال، آخرین خبرها از افزایش ۳۰ تا ۶۰ درصدی نرخ عرضه نان در همین روزها حکایت دارد. نمایندگان مجلس نیز بی‌اعتنا به بی‌ثمربودن صرف صدها هزار میلیارد تومان بودجه سالانه ده‌ها سازمان و موسسه عریض و طویلی که طی چند دهه گذشته وظایف فرهنگی نهادینه کردن باور و عمل به آموزه‌های دینی برای حفظ حجاب را برعهده داشته‌اند، بدون توفیق در دستیابی به اهداف‌شان، برآنند کسانی را که التزام عملی به این رفتار اجتماعی ندارند، نقره‌داغ کنند! یا برخی محرومیت‌های اجتماعی را بر آنان مترتب سازند! نمونه دیگر از تصمیم‌گیری‌های جدید تورم‌افزا، آن است که وزارت صمت افزایش نرخ ارز واردات ۳ گروه کالایی شامل: گوشت قرمز، چای و قطعات خودرو را به اجرا درآورد که موج تازه‌ای از افزایش قیمت‌ها در هفته‌های آینده را در پی خواهد داشت. بر این اساس، قرار است بهای ارز واردات ۳ گروه برشمرده در بالا از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به حدود ۴۳ هزار تومان افزایش یابد. بی‌تردید پسامد این تصمیم بار دیگر توان خرید عامه مردم به مواد پروتئینی و برخی کالاهای اساسی دیگر را کاهش خواهد داد. مگر توان و طاقت مردم به‌ویژه طبقات آسیب‌پذیر کم‌درآمد جامعه تا چه حد است که دولت این گونه بی‌محابا از سفره آنان می‌کاهد؟! اهمیت مسئله وقتی روشن‌تر خواهد شد که این خبرها را در کنار صف‌های طویل خودروها در مقابل جایگاه‌های سوخت در نظر بگیریم که باوجود اعلام‌های مکرر مسئولان مبنی بر گران نشدن نرخ سوخت، باری از شدت نگرانی‌های عمومی از احتمال گران شدن یا محدودیت عرضه بنزین و در پیش گرفتن سهمیه‌های چندنرخی و پسامد آن، فزون‌تر شدن نرخ تورم و کاهش هرچه بیشتر توان اقتصادی مردم نمی‌کاهد. در این زمینه، استدلال‌های مسئولان و سخنگویان آنان درباره خرابی نازل‌های جایگاه‌های سوخت برای اقناع افکار عمومی نیز ره به جایی نمی‌برد و این پرسش مطرح می‌شود؛ چگونه است که تمامی نازل‌های جایگاه‌های سوخت در سراسر کشور به‌یکباره دچار مشکل شده‌اند؟! و آیا این مسئله آتش تهیه‌ای نخواهد بود که به بهانه آن، دولت به ابزارهای قیمتی و سهمیه‌ای برای افزایش نرخ عرضه سوخت و کاهش مصرف لگام‌گسیخته بنزین و گازوئیل دست یازد؟ اما، معلوم نیست در پس این همه آتش تهیه که با دمیدن هرچه بیشتر بر آتش افزایش نرخ تورم، به مرز انفجار کشاندن کاسه صبر و تحمل مردم را در پی خواهد داشت، آیا مسئولان به پیامدها و عوارض غامض چنین تورم هولناکی توجه دارند؟ آیا مسئولان و تصمیم‌سازان کلان کشور به این نکته توجه ندارند که رهاورد مجموعه این تصمیم‌گیری‌ها در شرایط رشد تورمی، سرمایه عظیم اعتماد اجتماعی را که ارزشمندترین و مهم‌ترین عامل پایداری امنیت اجتماعی، پیشرفت و تعالی هر جامعه محسوب می‌شود، از بین خواهد برد و خطر رویش مجدد تنش‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و افزایش گسست انسجام اجتماعی و افزایش التهاب جامعه را در پی خواهد داشت؟ همه این مسائل در حالی است که مردم می‌پرسند: مگر دولتمردان وعده نداده بودند که نرخ کالاهای اساسی بعد از حذف «ارز جهانگیری» به قیمت‌های سال ۱۴۰۰ عرضه می‌شود؟ مگر رئیس‌جمهوری در آستانه سال نو در حضور رهبری وعده نداده بود که ارز و تورم در سال جاری کاهشی خواهد بود؟ مگر رئیس‌جمهوری چندی پیش نگفته بود «هر تصمیمی که به افزایش غیرمنطقی کالاها و خدمات و بالا رفتن تورم منجر شود، پذیرفتنی نیست»؟ آیا همه این حرف‌ها برای پر کردن صفحات روزنامه‌ها بوده است؟! حال باید پرسید افزایش ۳۰ تا ۶۰ درصدی نرخ نان، مهار نشدن نرخ مسکن، افزایش نرخ عرضه مرغ به ۹۸ تا ۱۲۰ هزار تومان و پرواز نرخ گوشت قرمز به هر کیلوگرم حدود ۶۰۰ هزار تومان و موج گرانی‌های پیش‌رو، از نشانه‌های همان نویدها و تنها برای خالی نبودن عریضه بوده است؟! به‌راستی چه کسی مسئول وضعیت اقتصادی کنونی و شرایط اسفناک‌تر آن در ماه‌های پیش‌رو در پرتو سیاست‌گذاری‌های اخیر است؟ فراموش نمی‌کنیم این همه فشار اقتصادی به مردم و فرار تورم به بالای ۶۰ درصد، در حالی اتفاق افتاده که امسال افزایش حقوق‌ها ۲۰ درصد در نظر گرفته و اعمال شده است! متاسفانه به‌نظر می‌رسد دولت گرفتار چرخه معیوب سیاست‌گذاری‌های نادرست است. سیاست‌های خلق‌الساعه‌ای که اگرچه از پیامدهای زیانبار آن آگاهند، اما حتی نمی‌خواهند از تجربه‌های ناموفق گذشته پند گیرند. سیاست‌هایی که مدام از جیب‌های خالی مردم برمی‌دارند، بر فشارهای اقتصادی برای تامین معیشت مردم می‌افزایند تا کی و کجا و چه وقت کاسه صبر مردم لبریز شود؟! مگر نباید در جامعه آرامش حاکم باشد و مردم دلواپس معیشت خود نباشند؟ آیا مردم باید همیشه نگران باشند که هزینه معیشت فردای‌شان چگونه تامین خواهد شد؟ بی‌تردید هرچه شکاف دولت- ملت بر اثر این نادیده‌انگاری‌ها عمیق‌تر شود و مردم احساس کنند هر روز اجناس گران‌تر و فشارهای اقتصادی بیش از پیش گلوی آنان را می‌فشارد و دولتمردان نیز گوش شنوایی ندارند، حس تعلق آحاد جامعه و دیده نشدن توسط حاکمیت تقویت خواهد شد و احساس یأس و نومیدی چنان بر جامعه مستولی خواهد شد که ترمیم آن گاهی ناممکن و پسامدهای زیانبار بسیار هولناکی را در پی خواهد داشت. با این باور که تضعیف اعتماد عمومی و انسجام و امنیت اجتماعی معلول و رهاورد سیاست‌گذاری‌ها و رویکردهای نابجای دولت است، امید آنکه در شرایط کنونی کشور بدون حب و بغض‌های جناحی و عقیدتی، برای برون‌رفت از چرخه معضلات و چالش‌های بنیادی ناشی از تصمیم‌های نابجای اجماعی از نخبگان تراز اول کشور در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور شکل گیرد تا در کوتاه‌مدت و میان‌مدت به‌عنوان اهرمی برای گریز از معضلات مبتلابه جامعه به کار آید و موجب تقویت اعتماد و همبستگی اجتماعی شود.

لحاظ حقوق مردم و شرع در بررسی لایحه عفاف و حجاب

عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی با اشاره به بررسی لایحه عفاف و حجاب طبق اصل ۸۵ قانون اساسی گفت: به مردم اطمینان می‌دهیم در بررسی مواد لایحه عفاف و حجاب حق و حقوق مردم و شرع مقدس را موردتوجه قرار دادیم.

حسینعلی حاجی دلیگانی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به بررسی لایحه عفاف و حجاب در کمیسیون حقوقی و قضایی طبق اصل ۸۵ قانون اساسی (بررسی در کمیسیون به‌جای صحن) تصریح کرد: انسجام و نوع نگارش در تدوین این لایحه به‌گونه‌ای است که از زمان لازم‌الاجرا شدن آن جنبه پیشگیرانه دارد؛ یعنی قبل از اینکه این لایحه جمع زیادی را در بر گرفته و با آنها برخورد شود، فرآیندها و نوع مجازات‌های دیده شده طوری است که به‌دلیل ایجاد بازدارندگی، عمده افراد به آن تمکین می‌کنند.

این عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس تاکید کرد: به مردم اطمینان می‌دهیم که ما در بررسی لایحه به تمامی جوانب موضوع توجه داشتیم و مصوبات با مدنظر قرار دادن حق و حقوق مردم و شرع مقدس است. همچنین موارد اجتماعی و حقوق اساسی را موردتوجه قرار دادیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی درباره اینکه آیا با قانونی شدن لایحه عفاف و حجاب قوانین فعلی نسخ می‌شود، اظهار کرد: اگر جایی لازم باشد این کار را انجام می‌دهیم، اما به‌طور کلی قوانین فعلی نسخ نمی‌شود.

رئیسی در دیدار با جمعی از اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه و علمای قم:

اراده دولت پیشرفت کشور به‌رغم تحریم‌هاست

رئیس‌جمهور هم‌ترازی منابع و مصارف در سال ۱۴۰۱ را باوجود هزینه‌هایی همچون اعتبارات لازم برای اجرای طرح ۴۲ هزار میلیاردی رتبه‌بندی معلمان، از جمله اقدامات مهم دولت در ساماندهی و منضبط کردن اقتصاد کشور عنوان کرد و گفت: اراده ما بر توسعه و پیشرفت کشور به‌رغم تهدیدها و تحریم‌هاست و دشمن نیز این پیام را از مجموعه اقدامات دولت دریافت کرده است.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی روز گذشته در جریان سفری کوتاه به استان قم، با اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه و جمعی از علمای قم دیدار و گفت‌وگو کرد.

رئیس‌جمهوری در این جلسه با مرور شرایط و مشکلات کشور در زمان آغاز به کار دولت از جمله کسری بودجه، تورم افسارگسیخته و سایه سنگین نقدینگی بر سر اقتصاد کشور، به تشریح اقدامات دولت برای رفع این مشکلات طی دو سال گذشته به‌رغم فشارها، تهدیدها و تحریم‌های دشمن اشاره کرد و گفت: طی این مدت توانستیم با افزایش منابع و درآمدها ضمن جبران کسری بودجه به ارث رسیده، رشد نقدینگی در کشور را متوقف و حتی کاهشی کنیم و با تکیه بر ظرفیت‌های داخلی رشد اقتصادی ۰.۴ درصدی را به ۴ درصد برسانیم.

رئیسی در ادامه هم‌ترازی منابع و مصارف در سال ۱۴۰۱ را باوجود هزینه‌هایی همچون اعتبارات لازم برای اجرای طرح ۴۲ هزار میلیاردی رتبه‌بندی معلمان، از جمله اقدامات مهم دولت در ساماندهی و منضبط کردن اقتصاد کشور عنوان کرد و افزود: اراده ما بر توسعه و پیشرفت کشور به‌رغم تهدیدها و تحریم‌هاست و دشمن نیز این پیام را از مجموعه اقدامات دولت دریافت کرده است.

رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از سخنانش، حملات کم‌سابقه دشمن به باورها و اعتقادات مردم را از نشانه‌های شکست و ناامیدی در متوقف ساختن مسیر پیشرفت کشور دانست و بر اهتمام دولت برای رفع دغدغه‌های فرهنگی تاکید کرد.

پیش از سخنان رئیس‌جمهوری تعدادی از حاضرین در این جلسه از جمله آیت‌الله اراکی، آیت‌الله نظری شاهرودی، آیت‌الله حسینی خراسانی و آیت‌الله غروی به بیان نظرات، دیدگاه‌ها و دغدغه‌های خود درباره مسائل مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور پرداختند.

قالیباف در نشست خبری مشترک با همتای الجزایری تاکید کرد

توسعه روابط دوجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی ایران و الجزایر

رئیس مجلس شورای اسلامی پس از نشست مشترک با رییس مجلس الجزایر از تاکید بر توسعه روابط دوجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی بین دو کشور خبر داد. به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف پس از نشست دوجانبه مشترک با همتای الجزایری خود در جمع خبرنگاران، بیان کرد: خیلی خوشحال هستم امروز میزبان رئیس مجلس ملی الجزایر، برادر عزیز بوغالی در تهران هستم. وی در ادامه اظهار کرد: یکی از نکات مهمی که در این نشست بر آن تاکید شد توسعه روابط دوجانبه و منطقه‌ای و بین‌المللی بود که پیرامون آن مذاکراتی صورت گرفت. یکی از محورهای جدی تاکید بر فعال شدن کمیسیون اقتصادی بود که در سفر اخیر وزیر خارجه الجزایر به تهران نیز بر آن تاکید شد و در اسرع وقت فعال می‌شود تا بتوانیم روابط اقتصادی را بین دو کشور توسعه دهیم. رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در این نشست تاکید شد خطوط کشتیرانی بین دو کشور و همکاری‌ها در حوزه دانش‌بنیان گسترش یابد. در این فرصت که ایشان در تهران هستند از نمایشگاه دستاوردهای دانش‌بنیان بازدید خواهند کرد تا در راستای تبادلات تجاری این نمایشگاه‌ها در الجزایر دایر شود.

ضرورت همکاری بیشتر در امور بین‌المللی

وی در ادامه تاکید کرد: موضوع دیگر همکاری‌های پارلمانی و گروه‌های دوستی پارلمان های دو کشور بود که توسعه روابط این گروه‌ها می‌تواند توسعه روابط اقتصادی و سیاسی بین دو کشور را تسهیل کند. موضوع دیگری که امروز مورد بحث و توافق قرار گرفت این بود که از آنجا که آقای بوغالی، رئیس رؤسای مجالس کشورهای اسلامی نیز هستند، نشستی در حوزه فضای مجازی و هم هتک‌حرمتی که به قرآن کریم در این ایام به‌صورت متوالی در اروپا صورت گرفته، تشکیل شود و همه پارلمان‌های کشورهای اسلامی و رؤسای پارلمان‌ها موضع‌گیری جدی نسبت به این موضوع داشته باشند. رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه خاطرنشان کرد: نکته دیگر که در این نشست درباره آن بحث شد این بود که درباره امور بین‌المللی همکاری‌های جدی داشته باشیم. همکاری‌ها در حوزه حقوق بشر نیز از دیگر موضوعاتی بود که پیرامون آن بحث شد. از آنجا که الجزایر عضو غیردائم شورای امنیت و عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل است، باید از این فرصت برای هماهنگی‌ها و همکاری‌های بین‌المللی استفاده شود.

احترام زیادی برای ایران قائلیم

ابراهیم بوغالی، رئیس مجلس الجزایر نیز در این نشست خبری در جمع اصحاب رسانه، بیان کرد: حضور ما در ایران پاسخ به دعوتی بود که رئیس مجلس ایران به عمل آوردند و این سفر بیانگر محبت متقابل ملت الجزایر و ملت ایران است. همچنین تاکید بر مسیر مشترکی که دو کشور در پیش دارند و تقویت روابط الجزایر با کشورهای دوست و برادر از جمله جمهوری اسلامی ایران که ما احترام زیادی برای آن قائل هستیم.

وی در ادامه اظهار کرد: این سفر هم برای یکپارچه کردن تلاش‌های دو کشور در همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای است. امیدواریم سفرهای کمیته‌های دوستی هم برقرار و روابط تقویت شود. یکی از اهداف این سفر بالا بردن سطح روابط اقتصادی بین دو کشور است. روابط سیاسی را نمی‌توانیم بالا ببریم؛ مگر اینکه با بالا بردن روابط اقتصادی بین دو کشور همراه باشد. الجزایر قانون سرمایه‌گذاری جدیدی را تصویب کرده که مشوق‌هایی برای سرمایه‌گذاری در آن پیش‌بینی شده است. امیدواریم ایران نیز جزو کشورهایی باشد که از این فرصت سرمایه‌گذاری استفاده کند و با رفع تحریم‌ها دستاوردهای ایران توسعه یابد. رئیس مجلس الجزایر در ادامه تصریح کرد: روابط سیاسی خوب باید به روابط اقتصادی خوب هم منجر شود. در سطح بین‌الملل ما خوشبختانه با جمهوری اسلامی در بسیاری از مواضع همسو بوده و امیدواریم در آینده نزدیک روابط بیشتر تقویت شود. در سطح سازمان همکاری اسلامی باید بهتر عمل کنیم. به‌ویژه پیرامون اقدامات و هتک‌حرمت‌هایی که علیه مقدسات انجام می‌شود. ما باید تلاش کنیم از خدشه‌دار شدن احساسات مردم ممانعت شود، چراکه همه ادیان محترم هستند و اسلام نیز همین‌طور.

رئیس قوه قضاییه:

برای تحقق همدلی گفت‌وگو کنیم

رئیس قوه قضاییه با اشاره به بخشی از بیانات رهبری در دیدار فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مبنی بر اینکه «ما از بخش زیادی از مسیر باوجود شیب تند عبور کرده و به قله‌ها نزدیک شده‌ایم»، گفت: باید همه فرمایشات و دستورات و این نویدی که رهبر حکیم انقلاب فرمودند را جدی بگیریم و انتظارات ایشان را محقق کنیم.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای روز گذشته (۳۰ مرداد) طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضاییه، با اشاره به سفر غیررسمی اخیر خود به استان گلستان، اظهار کرد: در آذر ۱۴۰۰ که به استان گلستان سفر کردیم، چند مسئله و مشکل در این استان وجود داشت که مسئولان استانی در بخش‌های مختلف با همدلی و همفکری و همکاری، در جهت رفع آن مسائل و مشکلات اقدام کردند. یکی از آن موضوعات، مقوله راکد ماندن حدود ۱۶ ساله پتروشیمی گلستان با بیش از ۹۰ هزار سهامدار بود. در این قضیه، تدبیری که صورت گرفت آن بود که به‌جای دستگیری و به زندان انداختن مسئول پروژه که به تبع آن با تسلیم ۹۰ هزار دادخواست و پرونده (فقط در مرحله اول) مواجه می‌شدیم و طبیعتا حقوق سهامداران نیز به‌سرعت استیفا نمی‌شد، اقدامات لازم از ناحیه دستگاه قضایی برای رفع موانع حقوقی احیا و سرمایه‌گذاری در پتروشیمی گلستان صورت گرفت.

رئیس قوه قضاییه تصریح کرد: افرادی که قائل به تحول هستند و انگیزه دارند، می‌توانند تحول ایجاد کنند، حتی اگر سند تحول در دست‌شان نباشد؛ در غیر این صورت اگر دستورالعمل برای تحول هم باشد، اما مسئول، انگیزه ایجاد تحول نداشته باشد، آن تحول مدنظر محقق نخواهد شد.

مساعدت با ممنوع‌الخروجی‌ها برای سفر اربعین

رئیس قوه قضاییه به مسئله ممنوع‌الخروجی برخی افراد که قصد شرکت در مراسم اربعین را دارند نیز اشاره کرد و گفت: برخی افراد که قصد شرکت در مراسم اربعین را دارند در مرز یا در فرودگاه متوجه می‌شوند که ممنوع‌الخروج هستند، چنانچه ممنوع‌الخروجی افراد مورداشاره از ناحیه دستگاه قضایی صادر شده، باید قبل از عزیمت این افراد به آنها اطلاع داد که ممنوع‌الخروج هستند و این‌گونه نباشد که آنها در مرز یا فرودگاه و در کنار خانواده‌های‌شان تازه متوجه ممنوع‌الخروجی خود شوند؛ همچنین در چارچوب موازین قانونی و مقررات مساعدت‌های لازم در قبال این قبیل افراد صورت گیرد.

محسنی اژه‌ای در ادامه این نشست، با اشاره به بخشی از بیانات رهبری در دیدار فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ناظر بر اینکه «ما از بخش زیادی از مسیر با وجود شیب تند عبور کرده و به قله‌ها نزدیک شده‌ایم»، گفت: باید همه فرمایشات و دستورات و این نویدی که رهبر حکیم انقلاب فرمودند را جدی بگیریم و انتظارات ایشان را محقق کنیم. در این مسیر، روحیه جهادی و انقلابی، اراده قوی، تلاش مضاعف و همدلی و همراهی مسئولان قوا با یکدیگر و با مردم لازم است؛ برای تحقق همدلی میان مسئولان با یکدیگر و میان مسئولان با مردم نیز باید گفت‌وگو کنیم؛ نه صرفا از طریق رسانه، بلکه باید در کنار هم و کنار مردم بنشینیم و مسائل و نظرات یکدیگر را استماع کنیم و به یک درک مشترک در راستای رفع مسائل دست پیدا کنیم.

ویژه‌تر از خبر

تبادل زندانیان زن بین ایران و مالزی

وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد به‌زودی تبادل زندانیان زن بین ایران و مالزی انجام می‌شود.

به گزارش ایسنا، حسین امیرعبداللهیان روز گذشته در نشست مطبوعاتی مشترک با همتای مالزیایی خود در تهران با بیان اینکه گفت‌وگوهای مهم و سودمندی با وزیر خارجه مالزی در ارتباط با مسائل دوجانبه و جهان اسلام و همچنین تحولات منطقه داشتیم، ادامه داد: باتوجه به جایگاه مالزی در جهان اسلام در مورد تحولات جهان اسلام رایزنی‌های مهم و ارزشمندی داشتیم.

وی با بیان اینکه از سال ۲۰۱۷ تاکنون نشست کمیته مشترک اقتصادی ایران و مالزی برگزار نشده، گفت: در جریان این سفر توافق کردیم که به‌زودی کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور برگزار شود و این یکی از دستاوردهای سفر اخیر وزیر خارجه مالزی به تهران است.

وی همچنین با اشاره به همکاری‌های ایران و مالزی در حوزه آموزش عالی و حضور دانشجویان ایرانی در مالزی گفت: قرار است ماه آینده وزیر آموزش عالی مالزی به ایران سفر کند.

امیرعبداللهیان همچنین با اشاره به اهمیت دیپلماسی سران دو کشور ادامه داد: نخست‌وزیر مالزی از آقای رئیسی برای سفر به این کشور دعوت به عمل آورده و آقای رئیسی هم از نخست‌وزیر مالزی برای سفر به تهران دعوت کرده و باتوجه به دعوت صورت گرفته ما در حال تنظیم زمان مناسب برای دیدار رؤسای دو کشور هستیم و در همین چارچوب بر آماده‌سازی اسناد برای امضا در جریان دیدار رؤسای دو کشور اتفاق‌نظر داریم و در این زمینه دو کشور فعالیت و همکاری خواهند داشت.

امیرعبداللهیان همچنین با بیان اینکه دو کشور توافق دارند که همکاری‌های خود در حوزه ورزشی را گسترش دهند و مسابقات رفت و برگشت دوستانه‌ای بین تیم‌های ورزشی دو کشور در حوزه‌های مختلف ورزشی انجام شود، در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: همان‌طور که می‌دانید مالزی در حوزه بازار حلال از ظرفیت بالایی برخوردار است و ایران دارای تولیدات حلال باکیفیت بالایی است. در همین چارچوب اتفاق‌نظر داریم که در این زمینه دو کشور همکاری بیشتری داشته باشند و قرار است در همین راستا سندی بین سازمان استاندارد ایران و کشور مالزی در آینده به امضا برسد.

دیدار وزرای خارجه مالزی و ایران

عکس: ایرنا

خودرو در «برنامه» نیست

عکس: صمت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

هرچند بررسی متن برنامه هفتم توسعه نشان می‌دهد در این سند (خلاف برنامه ششم) نگاه کلانی به خودروسازی وجود دارد و چندان به جزئیات اشاره نشده، با این حال برخی موارد کلی مانند رشد صنعت، قیمت‌گذاری و البته ورود نهادهای نظامی به صنایع، عملا خودرو را نیز در بر می‌گیرند. در برنامه ششم توسعه، سیاست‌گذار به مواردی مانند شماره‌گذاری خودروها، کاهش مصرف انرژی و ارتقای استاندارد سوخت خودروها، اسقاط و جایگزینی خودروهای فرسوده و همچنین ارتقای ایمنی خودروهای تولیدی ورود کرده بود اما این‌بار و در برنامه هفتم ترجیح داده نگاهی کلی‌تر و کلان‌تر به بخش خودرو داشته باشد.

با وجود اینکه برنامه‌های توسعه‌ای و اسناد بالادستی در برخی حوزه‌ها نقشه راه را تعیین و هدف‌گذاری کرده اما شاهد حرکت کند آن هستیم. نکته قابل‌توجه دیگر اینجاست که خودروسازی یک بازار جذاب برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی محسوب می‌شود اما در اسناد بالادستی که توسط دولت تهیه و تدوین شده جای مشخصی ندارد. خودروسازی ایران به‌دلیل تحریم‌ها و همچنین ساختار دولتی بودن آن نتوانسته آن‌طور که رقبای خارجی‌اش پیش رفته‌اند توسعه یابد.

در اغلب کشورهایی که خودروسازی به صورت پیشرفته درحال فعالیت است، دولت به کمک بخش خصوصی و تولید خودروسازی می‌آید اما در ایران وضعیت کمی متفاوت است. دولت هم نقش بازیکن را اجرا می‌کند و هم نقش داور. از سوی دیگر مدیران‌عامل خودروسازی‌ها توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت انتخاب می‌شوند و به جای اینکه یک بنگاه اقتصادی باشد به یک بنگاه سیاسی تبدیل شده است.

اکنون بسیاری از قطعه‌سازی‌های ایران توسط بخش‌خصوصی اداره می‌شوند اما خودروسازان دولتی هستند. همین موضوع باعث شده رقابت در این صنعت جایی نداشته باشد. همچنین سیاست‌هایی مانند ممنوعیت واردات خودرو و همچنین تعرفه‌های بالای واردات در کنار نبود سیاست‌های بالادستی، مشکلاتی را ایجاد کرده است. به طوری که خودروسازان هر خودرویی با هر کیفیتی که تولید کنند خریداران داخلی مجبور به خرید هستند به این دلیل که در فضای غیررقابتی انتخاب دیگری ندارند.

توسعه خودروهای برقی

اکنون اغلب خودروسازان جهان به سمت برقی‌سازی حرکت کردند و مصرف خودروها بین ۳ تا ۴ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر است. در ایران نیز متوسط مصرف خودروها حدود ۸ لیتر است که نسبت به میانگین جهانی تقریبا دو برابر است. همچنین هنوز صنعت خودرو نتوانسته است مشکلات مربوط به موتور و گیربکس را حل کند و پیشرانه‌ای قدرتمند با مصرف سوخت پایین عرضه کند و درخصوص گیربکس اتوماتیک نیز هنوز اتفاقی نیفتاده است. در برنامه هفتم توسعه که این روزها روی آن تاکید بسیاری می‌شود هم اثری از صنعت خودرو و نقش آن در رشد اقتصادی دیده نمی‌شود؛ این در حالی است که سهم صنعت خودروی ایران در تولید ناخالص داخلی کشور ۲.۹درصد است. اعداد و ارقام نشان می‌دهد خودروسازی در تولید ناخالص داخلی اثرگذار است، اما در برنامه هفتم توسعه جایی ندارد.

روند استانداردسازی

آن‌طور که کارشناسان صنعت خودرو می‌گویند ظاهرا این بخش مهم بدون هدف‌گذاری در حال حرکت در مسیر خود است و اغلب برنامه‌هایی هم که ارائه می‌شود عمری کوتاه دارد. یکی از این موارد به استانداردسازی خودروها باز می‌گردد که در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست و هدف مشخصی ندارد، بلکه هر روز باید ارتقا یابد اما بخش خودروها در حداقل‌ها مانده است. آمار تلفات جاده‌ای ناشی از تصادفات گویای این موضوع است. همچنین مدیران‌عامل خودروسازی‌ها، برنامه‌های راهبردی مدیر قبلی را قبول ندارند و مسیر دیگری را جایگزین می‌کنند که این موضوع به آسیب‌های ناشی از این بخش افزوده است.

پیامدهای قیمت‌گذاری

احمد نعمت‌بخش، دبیر انجمن خودروسازان در این باره به جام‌جم گفت: حدود ۳درصد از تولید ناخالص داخلی کشور از بخش خودروسازی به‌دست می‌آید و پس از بانک و نفت بیشترین تراکنش و گردش مالی را دارد اما نتوانسته مانند آنها رشد کند. اکنون شاهد افزایش صادرات نفت با وجود رشد تحریم‌ها هستیم اما خودروسازی ایران نتوانسته پا به میادین جهانی باز کند که مهم‌ترین موضوع به بحث نیاز برمی‌گردد.

نعمت‌بخش در این باره معتقد است: خودروسازان ایران در نگاه اول دولتی هستند اما دولت با قیمت‌گذاری دستوری باعث شده این صنعت نتواند رشد کافی داشته باشد. در شرایط تورمی سرکوب قیمت نمی‌تواند پاسخگوی نیاز مردم باشد.

دبیر انجمن خودروسازان تصریح کرد: اکنون زیان انباشته خودروسازان بیش از ۱۰۰هزار میلیارد تومان است و با ادامه این رویه نمی‌توان توقع توسعه در این صنعت داشت. توسعه خودروسازی مانند توسعه بخش مسکن می‌تواند به توسعه و رشد اقتصادی منجر شود. مرکز پژوهش‌های مجلس چندی پیش در گزارشی پیشنهاد داد به منظور توسعه بخش خودروسازی در برنامه ۵ساله آینده کشور باید مسیری متفاوت را پیش بگیرد. به‌طوری که وزارت صمت و نفت مکلف شوند با همکاری سازمان برنامه‌وبودجه سند توسعه‌ای را برای ۳ محصول نهایی پوشاک، خودرو و لوازم‌الکترونیک تهیه کنند. همچنین در این پیشنهاد آمده برای دستیابی به سهم ۱۰درصدی ارزش صادرات خودرو و قطعات از ارزش تولید خودرو و قطعات کشور (یعنی صادرات ۱۰درصد از محصولات خودرو و قطعات کشور) برنامه‌ای تدوین شود که این گزارش آن را «رهبری در زنجیره‌های ارزش صنعت خودرو در منطقه» می‌نامد و تاکید می‌کند که این برنامه باید با مشارکت راهبردی با کشورهای پیشگام و دارای پتانسیل همکاری پیش برده شود و تمرکز روی توانمندسازی کشور در حوزه فناوری‌های نوین باشد.

پیشنهاد به نمایندگان مجلس

به نظر می‌رسد تغییرات قانونی باید به صورت شفاف در برنامه هفتم توسعه ذکر شود. به این صورت که بندی به برنامه هفتم توسعه افزوده شود که مطابق آن دولت مکلف شود نظام تعرفه‌ای، نظام مالیاتی تشویقی و تنبیهی، مشوق‌های صادراتی و سازکار قیمت‌گذاری خودروهای تولیدی را با لحاظ میزان داخلی‌سازی مشخص و برنامه صادراتی به نحوی تنظیم کند که خودروسازان، به سمت توسعه محصول و تولید خودرو در قالب مشارکت راهبردی سوق داده شوند.

توسعه خودروسازی مانند توسعه بخش مسکن می‌تواند به توسعه و رشد اقتصادی منجر شود

نامه سرگشاده

قدردانی ۲۱ انجمن تولیدی از سران قوا

در سالی که با عنوان «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری شده، یکی از مهم‌ترین عوامل رشد تولید کاهش هزینه‌های دسترسی به خدمات و مواد اولیه موردنیاز است، اما درحال‌حاضر بالا بودن هزینه‌های تولید به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های تولیدکنندگان تبدیل‌شده که می‌توان یکی از مهم‌ترین این موارد را هزینه‌های حقوقی بنگاه‌های تولیدی عنوان کرد که شامل هزینه استخدام وکیل برای پیگیری پرونده‌های حقوقی در محاکم قضائی و... است که درحال‌حاضر به‌دلیل کمبود سطح دسترسی عمومی به وکیل در کشور ایران گاهی حق‌الوکاله‌های مطالبه شده توسط وکلا چنان سر به فلک می‌کشد که بسیاری از بنگاه‌های خصوصی از پیگیری مشکلات حقوقی خود ناامید می‌شوند. این در حالی است که بنگاه‌های خصوصی از حق معرفی نماینده حقوقی به محاکم منع شده و فقط می‌توانند از طریق وکیل، دعاوی خود را در محاکم پیگیری کنند.

به گزارش صمت به نقل از مجمع کارآفرینان ایران، محرومیت بخش خصوصی کشور از معرفی نماینده حقوقی به محاکم در حالی است که قانون‌گذار در ماده (۳۲) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ به موسسات دولتی اجازه می‌دهد که علاوه بر وکیل از یکی از کارمندان خود به‌عنوان نماینده حقوقی در محاکم استفاده کند. این اقدام موجب ضرر و زیان قابل‌توجهی در بنگاه‌های خصوصی طی سالیان متمادی شده است. براساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و مطابق ماده (۸) قانون اجرای این سیاست‌ها دولت مکلف شده ظرف مدت ۳ ماه هر امتیازی را که برای بخش دولتی قائل شده را لغو یا معادل آن را برای بخش خصوصی ایجاد کند.

مجلس شورای اسلامی نیز در سال ۱۴۰۱ و در خلال ماده (۱۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان این امتیاز را برای شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان ایجاد کرد در حالی که تا پیش از این بخش خصوصی از این امتیاز محروم بود.

در هفته گذشته با رأی قاطع نمایندگان انقلابی مجلس شورای اسلامی و با الحاق یک‌بند به یکی از مواد طرح تامین مالی و جهش تولید این موضوع موردبازنگری و اصلاح قرار گرفت و با اعطای اجازه استفاده از نماینده حقوقی به کلیه بنگاه‌های خصوصی زمینه کاهش هزینه تولید فراهم شده است.

این اقدام انجمن‌های تولیدی مذکور را بر آن داشت تا نسبت به تصمیم بجا و کارشناسی شده دولت و مجلس شورای اسلامی تقدیر و تشکر به‌جا آورند تا موجبات تایید و اجرای هرچه سریع‌تر این تصمیم صورت گیرد و همین امر موجب شد تا دو نامه جداگانه به جناب آقای رئیسی، رئیس‌جمهوری و جناب آقای قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال شود.

انجمن‌های همراه و حامی ارسال نامه به رئیس مجلس و رئیس‌جمهوری عبارتند از:

۱. مجمع کارآفرینان ایران
۲. انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی ایران
۳. کانون انجمن‌های صنفی صنایع غذایی ایران
۴. انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران
۵. انجمن صنایع نساجی ایران
۶. انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی
۷. انجمن صنایع شوینده، آرایشی و بهداشتی ایران
۸. انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران
۹. سندیکای صنایع آلومینیوم ایران
۱۰. انجمن صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات ایران
۱۱. انجمن صنفی صنایع لبنی ایران
۱۲. انجمن قطعه‌سازان لوازم خانگی ایران
۱۳. انجمن صنایع فرآورده‌های گوشتی ایران
۱۴. انجمن تولیدکنندگان لوازم صوتی و تصویری ایران
۱۵. انجمن صنفی مدیران مراکز دانش‌بنیان
۱۶. انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان ماکارونی ایران
۱۷. انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان پالایشگاهی فرآوری غلات
۱۸. انجمن تولیدکنندگان لامپ روشنایی
۱۹. انجمن تولیدکنندگان باتری ایران
۲۰. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی
۲۱. انجمن غلات ایران

چالش‌های برقی‌سازی در ایران

هفته گذشته وزیر صمت در محوطه نهاد ریاست جمهوری، تعدادی خودرو برقی را به رئیس‌جمهوری معرفی کرد. براساس گفته‌های دولت، تا پایان سال ۵۰ هزار دستگاه تاکسی برقی و ۴۰۰ هزار موتورسیکلت برقی در تهران تردد خواهند داشت. فارغ از اینکه یکی از محصولات نمایش داده‌شده به رئیس‌جمهوری خودرو بنزینی بود، باید به عباس علی‌آبادی، وزیر صمت یادآور شد که زنجیره برقی‌سازی در تهران تکمیل نیست و منبع تامین سرمایه موردنیاز آن نیز تاکنون مشخص نشده است. تاکنون وزارت صمت به‌عنوان سیاست‌گذار صنعتی در کشور هزینه‌های آماده‌سازی شهرها، جاده‌ها، صنایع خودروسازی و انرژی را جهت تولید و عرضه خودروهای برقی مشخص نکرده است.

تولید و عرضه خودرو برقی در کشور به‌زودی به‌عنوان ابرچالش جدی عباس علی‌آبادی سکاندار وزارت صمت معرفی می‌شود، چراکه بررسی‌ها و تحقیقات رسانه «بازار» نشان می‌دهد خودروسازان به‌نسبت آمادگی تولید و واردکنندگان تمایل به عرضه محصولات برقی را دارند، اما تاکنون وزارت صمت به‌عنوان سیاست‌گذار صنعتی در کشور هزینه‌های آماده‌سازی شهرها، جاده‌ها، صنایع خودروسازی و انرژی را جهت تولید و عرضه خودروهای برقی مشخص نکرده است. فقدان سیاست‌های صنعتی و اقتصادی برای حمل‌ونقل پاک توأم با مقاومت خودروسازان به‌دلیل نبود تعامل با زنجیره تامین جهانی، موضوع تولید «باکیفیت» و «مطمئن» خودروهای برقی را دچار بحران می‌کند.

حمل‌ونقل پاک را می‌توان یک اکوسیستم رقابتی و نوآورانه در دنیا معرفی کرد؛ بنابراین تعجیل بدون برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری جهت برقی سازی حمل‌ونقل در پایتخت، نه‌تنها منجر به رفاه شهروندان نمی‌شود، بلکه اقتصاد بازار خودرو و خدمات پس از فروش آن را به‌چالش می‌کشد، زیرا مطالعه بازار هدف برای ارائه مشوق‌های مالی و مالیاتی جهت عرضه خودروهای برقی مقرون به‌صرفه انجام‌نشده، از سوی آموزش نیروی انسانی برای ارائه خدمات پس از فروش، تامین و تولید قطعات و ایجاد امکان تولید باتری خودروهای برقی در کشور انجام‌نشده است. تولید و فروش خودروهای برقی بدون مدیریت بازیافت باتری منجر به بحران جدید زیست‌محیطی در کشور خواهد شد. در کشور از مراجع معتبر و متولیان بازار خودرو در ۵ سال اخیر هیچ گزارش رسمی از تجاری‌سازی خودروهای برقی توأم با بررسی وضعیت شبکه تامین و عرضه برق انجام‌نشده است.

مطالعاتی درباره بازار هدف نداریم

اگر به بررسی بازارهای جهانی خودرو بپردازید، متوجه خواهید شد سالانه به‌طور مستمر گزارشات عدیده‌ای از تجاری‌سازی خودروهای برقی و تولید انبوه فناوری‌های جدید حمل‌ونقل پاک منتشر می‌شود، اما در کشور از مراجع معتبر و متولیان بازار خودرو در ۵ سال اخیر هیچ گزارش رسمی از تجاری‌سازی خودروهای برقی توأم با بررسی وضعیت شبکه تامین و عرضه برق انجام‌نشده است. در کشور تدوین استانداردهای مرتبط با تولید خودروهای برقی، زیرساخت‌های شارژ و زنجیره تامین انجام‌نشده است. باتوجه به عدم‌استانداردهای مربوطه برای ساخت خودروهای برقی، تا پایان سال چگونه ۵۰ هزار دستگاه تاکسی الکتریکی راهی بازار خواهد شد؟ مزید اطلاع وزارت صمت باید گفت که زیرساخت‌های کالیبراسیون خودروهای برقی وارداتی در کشور وجود ندارد؛ بنابراین در صورت عرضه محصولات برقی وارداتی نباید انتظار عملکرد مناسب از آنها داشت. در زمان واردات نباید به بهانه محصول اقتصادی خودروهای بی‌کیفیت برقی راهی بازار شود.

تاکسی‌های برقی از کجا تامین شود؟

باتوجه به اینکه امکان زودهنگام تولید انبوه خودروهای برقی در کشور وجود ندارد، تنها راه‌حل دولت برای عرضه تاکسی برقی، واردات این نوع محصولات است. با در نظر داشتن اینکه بازار خودرو کشور جذابیت ویژه‌ای برای خودروسازان بزرگ در دنیا دارد، در زمان واردات نباید به بهانه محصول اقتصادی خودروهای بی‌کیفیت برقی راهی بازار شود. تکامل حمل‌ونقل برقی در دنیا به‌عنوان یک ضرورت اقتصادی و اجتماعی شناخته می‌شود، از همین‌رو متولیان صنعت خودرو در کشور نیز باید ضرورت اقتصادی و اجتماعی خودروهای برقی را در دستور کار خود قرار دهند. واردات خودروهای برقی باید مشروط بر تامین باتری، ارائه شبکه خدمات پس از فروش و تسهیل دسترسی به قطعات آن باشد. در غیر این صورت کاهش هزینه‌های سلامت و آلودگی هوا برای جامعه گران‌تر از بازارهای جهانی تمام خواهد شد.

موفقیت چینی‌ها و اروپایی‌ها در توسعه خودروهای برقی به معنای کپی‌برداری مدل مالی یا سیاست‌های آن نیست، چراکه این موضوع می‌تواند از جنبه‌های مختلف سبب ایجاد ریسک برای بازار خودرو داخل شود.

سناریوی کربن صفر

خودروهای برقی تنها راه‌حلی هستند که در صنعت حمل‌ونقل می‌توانند حدود یک ششم آلایندگی‌ها را در دنیا کاهش دهند. از همین‌رو سیاست‌های بلندپروازانه انتشار دی اکسید کربن صفر تا ۲۰۵۰ از سوی چین، امریکا و اروپا در حال جریان است.

در سه ماهه نخست سال میلادی جاری، تولید، فروش و توسعه زیرساخت خودروهای برقی نسبت به مدت مشابه سال گذشته در اروپای غربی ۴۹ درصد، در چین ۴۹ درصد و در آمریکا ۶۷ درصد رشد داشته است. این آمار نشان از تدوین و اجرا یک سیاست صحیح برای توسعه اکوسیستم حمل‌ونقل پاک دارد. موفقیت چینی‌ها و اروپایی‌ها در توسعه خودروهای برقی به معنای کپی‌برداری مدل مالی یا سیاست‌های آن نیست، چراکه این موضوع می‌تواند از جنبه‌های گوناگون سبب ایجاد ریسک برای بازار خودرو داخل شود. غفلت مسئولان و متولیان امر صنعت خودرو طی سالیان گذشته بر کسی پوشیده نیست، برای سرعت بخشی به ارتقای بازار خودرو با رویکرد برق‌سازی نیازمند حضور شرکت‌های جسور و دانش‌بنیان با ارائه راهکاری متناسب با شرایط صنعتی و اقتصادی کشور است.

براساس پیش‌بینی‌های انجام‌شده، تا پایان سال ۲۰۲۳ حدود ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو برقی راهی بازارهای جهانی خواهد شد

بازار گرم خودروهای برقی در جهان

رقابت برای تولید خودروهای برقی در دنیا به‌ویژه اروپا سخت‌تر شده است، براساس آمار منتشرشده از بازار جهانی خودرو، در ۳ ماهه نخست سال جاری از هر ۷ خودرو فروخته شده در دنیا، یک دستگاه محصول برقی بوده است. براساس پیش‌بینی‌های انجام‌شده، تا پایان سال ۲۰۲۳ حدود ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو برقی راهی بازارهای جهانی خواهد شد. البته زنجیره تامین جهانی خودروسازان به‌دلیل چالش‌های عدیده ناشی از بحران کرونا، توان پاسخگویی به تقاضا را ندارند.

گفتنی است که پرفروش‌ترین کلاس خودروهای برقی در دنیا، محصولات اس‌یووی هستند. فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسپانیا و انگلیس بازیگران جدی خودروهای برقی طی ماه‌های پایانی سال میلادی جاری در دنیا خواهند بود. گفتنی است که با توجه به آمار تولید ۱۴. ۵ میلیون دستگاه خودرو برقی در دنیا، تاکنون زیرساخت مونتاژ یا تولید چند هزار دستگاهی این خودروها در کشور تامین نشده است.

یادداشت

بازی تورم و رکود

رضا آریاراد
کارشناس صنعت خودرو

برابر آمارهای منتشرشده، زیان انباشته صنعت خودرو کشور تا پایان سال ۱۴۰۱ خورشیدی ۱۸۰ هزار میلیارد تومان می‌شود. برای درک واقع‌بینانه‌تر باید بگوییم این عدد به معنی ۱۸۰ به‌علاوه ۱۲ صفر ناقابل است. موضوع باید ابتدا از دیدگاه علم اقتصاد و وجود تورم همراه با رکود موردبررسی قرار گیرد. در شرایط رکود تورمی عده‌ای، بدون هیچ‌گونه فعالیت اقتصادی مولدی، برنده و عده‌ای نیز بازنده می‌شوند. یعنی عده‌ای که بر موج تورم سوار هستند، از تورم منتفع و آن دسته که همواره از تورم جا می‌مانند، همچون حقوق‌بگیران، بازنده هستند، اما در شرایط حکمرانی رکود در بازار، به‌دلیل روند کاهشی رشد تولید و اشتغال همه متضرر خواهند بود. در بازه رکودتورمی یک چرخه و دور تسلسل منفی وجود دارد که در بلندمدت اقتصاد یک جامعه را بیمار و درگیر رشد منفی و فقر می‌کند.

برابر گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی «هرچند اقتصاد کشور در دوران رکودتورمی قرار ندارد، اما رشد اقتصادی طی ۱۰ سال اخیر دارای نوسان بوده و از یک روند پایدار پیروی نکرده است. متوسط رشد سرمایه ثابت ناخالص نیز در ۱۰ سال اخیر نزولی بوده که بیانگر کاهش ایجاد ظرفیت‌های جدید در اقتصاد کشور است.»

در بخش دیگری از این گزارش آمده که «در ۱۰ سال گذشته افزایش نااطمینانی و تشدید هزینه‌های تولید و مبادله، منجر به کاهش تولید و خروج قابل‌توجهی از سرمایه‌های کشور از فعالیت‌های مولد شده و در نتیجه نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص منفی شده است. در مجموع رشد تولید در این بازه زمانی مستمر و پایدار نبوده و با اهداف تعیین‌شده فاصله زیادی دارد» وجود تورم، رکود و در برخی سال‌ها رکود تورمی، در کنار کاهش سرمایه‌گذاری، بر رشد تولید اثر منفی داشته و این روند در بسیاری از صنایع به‌ویژه صنعت خودرو، منجر به بروز زیان‌های پیاپی سالانه شده است.

دومین عامل زیاندهی صنایع خودروسازی را باید تحریم مستقیم صنعت خودرو دانست که از سال ۱۳۹۵ و با هدف از بین رفتن تولید و اشتغال مولد اعمال شده است. البته باوجود کاهش تیراژ، تولید متوقف نشده، اما به‌هر روی، محدودیت‌های ناشی از تحریم منجر به افزایش بهای تولید و کاهش تیراژ به‌واسطه عدم‌تامین برخی مواد اولیه وارداتی شده است.

سومین عامل زیاندهی صنعت خودرو، سیاست‌گذاری نامتناسب با حمایت واقعی است. تصور بر این است که صنعت خودرو همواره از حمایت‌های همه‌جانبه دولت‌ها برخوردار است، اما تاکنون میزان اثرگذاری این حمایت‌ها بررسی نشده است.

همان‌طور که می‌دانید در اقتصادهای بزرگ جهان دو نوع رویکرد حمایتی «حمایت از مصرف‌کننده» و «حمایت از تولید» اعمال می‌شود. این رویکردها در راستای حفظ منافع ملی اعمال می‌شوند و سیاست‌گذاران مکلف به بکارگیری ابزارهای موردنیاز برای اجرای این رویکردها هستند.

می‌توان از ابزار واردات و قیمت‌گذاری دستوری به‌عنوان راهکارهای حمایتی کوتاه‌مدت استفاده کرد. البته در صورتی که این اقدامات در موازات با طرح‌های حمایتی و سیاست‌گذاری‌های موثر در رشد تولید اجرا نشوند، نمی‌توان انتظار رشد بالا داشت و چشم‌انداز ایده‌آلی را برای آینده صنعت خودرو ترسیم کرد.

اعمال سیاست قیمت‌گذاری دستوری چهارمین عامل زیاندهی صنعت خودرو است. دولت‌ها برای حمایت از مصرف‌کننده سعی در ثبات نرخ کالاها و محصولات نهایی دارند. این سیاست در راستای رفاه عمومی جامعه اعمال می‌شود، اما آیا با استفاده از قیمت‌گذاری دستوری می‌توان حمایت واقعی و بلندمدت از تمام اقشار جامعه داشت؟ از سوی دیگر قیمت‌گذاری دستوری با وارد آوردن زیان به بنگاه‌های تولیدی، نه‌تنها حمایت از مصرف‌کننده واقعی را در بلندمدت محقق نخواهد کرد، بلکه به تضعیف و زیان صنایع خواهد انجامید؛ همان‌طور که صنعت خودرو را با زیان انباشته ۱۸۰ هزار میلیارد تومانی مواجه کرده است.

با یک حساب ساده، از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ اگر به‌طور میانگین سالانه ۶۰۰ هزار خودرو تولید شده باشد، با فرض مابه‌التفاوت حدود ۱۰۰ میلیون تومانی نرخ کارخانه با بهای بازار، خودروسازان با زیان ۳۶۰ هزار میلیارد تومان مواجه شده‌اند که عمدتا نصیب دلالان و واسطه‌گران بازار شده است.

بازار خودرو در این سال‌ها به بازاری برای واسطه‌گری و کسب درآمد برای عده‌ای خاص تبدیل شده است و بر همین اساس، سرمایه‌های سرگردانی به‌جای جذب در حوزه تولید و اشتغال مولد یا ورود به شبکه بانکی با هدف کنترل نقدینگی در خدمت واسطه‌گری و اشتغال کاذب قرار گرفته، در حالی که این سرمایه می‌توانست در حل معضلات بدهی‌های خودروسازان و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان برای داخلی‌سازی کیفی و کمی حداکثری بکار گرفته شود.

تورم، رکود و بعضا رکود تورمی، تحریم‌ها و قیمت‌گذاری دستوری موجب زیان هنگفت صنایع طی این سال‌ها شده و خواسته یا ناخواسته صنایع خودروسازی را در خطر ورشکستگی قرار داده است.

در ماده ۹۰ اصل ۴۴ قانون اساسی نیز به‌صراحت قید شده که «چنانچه به هر دلیلی نرخ فروش کالاها یا خدمات بنگاه‌های مشمول واگذاری یا سایر بنگاه‌های بخش غیردولتی، قیمتی کمتر از نرخ بازار تکلیف شود، باید مابه‌التفاوت نرخ تکلیفی با هزینه تمام‌شده تولید، تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت پرداخت یا از بدهی این بنگاه‌ها به سازمان امور مالیاتی کسر شود». اجرای این قانون با هدف جبران زیان تولیدکننده و در راستای حمایت از صنعت داخل می‌تواند به حفظ منافع ملی و جلوگیری از ورشکستگی بینجامد.

صمت وضعیت بازار خودرو در ۲ هفته اخیر را گزارش می‌دهد

بازار خودرو مغلوب جو روانی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

چند سالی است بازار خودرو به یک بازار ملتهب و پرنوسان تبدیل شده که هر اتفاقی از رویدادهای سیاسی گرفته تا تصمیم‌های اقتصادی، وضعیت آن را تغییر می‌دهد. در این بازار، بارها شاهد رشد ادامه‌دار قیمت‌ها در هفته‌های متوالی بوده‌ایم و در حال حاضر هم چند ماهی است، بازار خودرو، ریزش قیمت‌ها را تجربه می‌کند. دومین ماه تابستان نیز بازار تحت‌تاثیر اخبار واردات و احتمال برگزاری مرحله سوم عرضه خودرو در سامانه یکپارچه بود. از آنجایی که در مرداد هم نرخ خودروها در بازار همچنان ریزشی بوده است، به‌نظر می‌رسد، کم‌کم خریداران خودرو ترجیح می‌دهند به جای انتظار برای دریافت خودرو صفر از کارخانه، از بازار و به‌صورت نقدی خودرو موردنیاز خود را خریداری کنند. حتی اخبار بازار خودرو حاکی از این است که بسیاری از متقاضیان سامانه یکپارچه فروش خودرو، انصراف داده‌اند که به اعتقاد فعالان بازار خودرو، علت اصلی این امر، کاهش فاصله نرخ خودرو در کارخانه و بازار است.

صمت در این گزارش به بررسی وضعیت بازار خودرو در ۲ هفته اخیر پرداخته و ارزیابی کارشناسان و فعالان این بازار را از روند کلی آن جویا شده است.

عکس: آیدا فریدی

آنچه در بازار خودرو می‌گذرد

با ادامه یافتن نابسامانی در بازار خودرو، رئیس دولت سیزدهم اواخر سال ۱۴۰۰، فرمان هشت‌گانه‌ای را برای سامان دادن به وضعیت صنعت خودرو صادر کرد. پس از آن، وزارت صمت با روش‌های گوناگون تلاش کرد که این فرمان‌ها را اجرایی کند. راه‌اندازی سامانه یکپارچه فروش خودرو و آزادسازی واردات خودرو از جمله همین اقدامات بود. گفتنی است، تاکنون ۲ مرحله ثبت‌نام خودرو در سامانه یکپارچه فروش خودرو انجام شده است. در مرحله اول، تعداد ثبت‌نام‌کنندگان به‌گفته امید قالیباف، سخنگوی سابق وزارت صمت، بیش از ۹۳۶ هزار نفر بوده است. مرحله دوم سامانه یکپارچه فروش خودرو اواخر فصل بهار امسال برگزار شد که طبق آمار غیررسمی بالای ۲ میلیون نفر در این سامانه ثبت‌نام کردند و بنا به برنامه و ظرفیت تولید خودروسازان، نوبت تحویل برخی از متقاضیان به سال آینده موکول شد. با این حال، طبق جدیدترین آماری که مدیر سامانه یکپارچه فروش خودرو ارائه کرده است، حدود ۱۰ درصد از متقاضیان خرید خودروهای مونتاژی نسبت به پرداخت وجه خرید خودرو اقدام کرده؛ یعنی ۹۰ درصد متقاضیان از خرید خودرو منصرف شده‌اند. آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت هم گویای این نکته است که اختلاف نرخ محصولات خودروسازان بین کارخانه و بازار همچنان به‌عنوان انگیزه اصلی خریداران ایفای نقش می‌کند؛ این در شرایطی است که سامانه یادشده به‌منظور حذف قرعه‌کشی و در کنار آن، توقف دلالی در بازار طراحی شده بود. در این میان، شاهد جدی‌تر شدن پیگیری روند واردات خودرو بودیم که با عملیاتی شدن، قطعا بر این بازار تاثیرگذار خواهد بود.

پارامترهای بسیار متناقض در بازار خودرو

بابک صدرایی، کارشناس حوزه خودرو در ارزیابی خود از وضعیت بازار خودرو طی ۲ هفته گذشته، به صمت اظهار کرد: متاسفانه بازار خودرو در ایران تبدیل به یک بازار وابسته به عوامل روانی شده است و هر خبری؛ چه اخبار کلان و چه خبرهای مربوط به صنعت و...، آن را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در مواردی متاثر از این وضعیت، متقاضیان بازار خودرو امیدوار به تجربه وضعیت بهتری در این بازار می‌شوند که این امیدواری نیز به‌نوبه خود منجر به ایجاد رکود و ریزش قیمت‌ها در بازار خودرو خواهد شد.

صدرایی گفت: در حال حاضر ۲ عامل اصلی بیش از سایر عوامل بازار خودرو را در رکود فرو برده است. یکی از این عوامل مربوط به خبر آزادسازی دارایی‌هایی بلوکه‌شده ایران است که البته جزئیات و زمان آن هم مشخص نیست، اما به‌واسطه تاثیر روانی که بر آحاد جامعه دارد و اینکه اگر اتفاق بیفتد تاحدودی منجر به کاهش نرخ دلار خواهد شد، بر بازار خودرو نیز تاثیر خواهد گذاشت. حتی خبر آن، بر نرخ خودرو تاثیر گذاشته و در کوتاه‌مدت شاهد کاهش نوسانی نرخ دلار بوده‌ایم. احتمال آزادسازی دارایی‌های بلوکه‌شده کشورمان این امیدواری را ایجاد کرده است که شرایط به‌سمت متعادل شدن می‌رود. شاید هم در واقعیت باوجود تمام خبرهای ضدونقیض در این زمینه، اتفاق خاصی در بازار نیفتد و حتی دلار به کانال قیمتی قبل برگردد.

یک آیین‌نامه تاثیرگذار

این کارشناس حوزه خودرو اظهار کرد: دیگر عامل اصلی موثر بر بازار خودرو، جدی‌تر شدن بحث واردات خودروهای کارکرده بوده و اینکه به‌زودی قرار است آیین‌نامه واردات این خودروها تصویب شود. این مورد هم قدری رکود بازار خودرو را عمیق‌تر کرده است. به‌عبارتی، می‌توان گفت بیشتر عوامل روانی و وعده و وعیدهاست که بازار خودرو را در رکود فرو برده و در این میان، موضوع مهم این است که این عوامل تا چه زمانی بر این بازار تاثیرگذار خواهند بود. البته اگر در عمل اتفاقی رخ دهد و این شرایط دوام داشته باشد. به‌عنوان نمونه، نرخ دلار کمتر شود یا واردات تعداد زیادی خودرو به‌معنای واقعی محقق شود که البته بعید می‌دانم رخ دهد، این اتفاقات بر بازار خودرو تاثیرگذار خواهد بود و منجر به کاهش و ریزش ادامه‌دار قیمت‌ها در این بازار خواهد شد.

صدرایی ادامه داد: ناگفته نماند اگر چند ماه بگذرد، اما خودرو وارد نشود یا عرضه و واردات خودرو قطره‌چکانی باشد و نرخ دلار هم تغییر نکند، کم‌کم تاثیرات تورمی اقتصاد، خود را در بازار نشان خواهد داد و شاید در بازار خودرو قدری افزایش نرخ داشته باشیم.

پایان دوران طلایی بازار خودرو

این کارشناس بازار خودرو درباره علت انصراف تعداد زیادی از متقاضیان سامانه یکپارچه فروش خودرو نیز اظهار کرد: به‌دنبال تغییراتی که در اقتصاد شاهد بودیم و تبدیل خودرو از یک کالای مصرفی به سرمایه‌ای، عده‌ای با هدف سودآوری و سرمایه‌گذاری، متقاضی خودرو بودند تا ارزش دارایی که دارند، از بین نرود که در حال حاضر با ریزش ادامه‌دار قیمت‌ها خودرو در بازار به این نتیجه رسیده‌اند که این پول را وارد بازار دیگری کنند. به نظر این عده، دوران طلایی بازار خودرو برای آنها تقریبا تمام شده است و در نتیجه، این سرمایه‌های خرد را به بازارهای دیگری مانند دلار، مسکن، طلا و... می‌برند.

عده دیگری به‌دلیل طولانی‌بودن تاریخ تحویل خودرو از سامانه انصراف داده و منتظر ریزش بیشتر قیمت‌ها هستند تا در شرایط قیمتی بهتری اقدام به خرید خودرو از بازار کنند و در انتظار زمان تحویل خودرو از سامانه نباشند. موضوع دیگر مربوط به واردات خودروهای کارکرده است و اینکه برخی هم متقاضی این خودروها هستند. در کل، می‌توان گفت دلیل این انصراف‌ها هم جو روانی حاکم بر بازار است.

صدرایی افزود: سال گذشته هم متاثر از جو روانی بازار، قیمت‌ها روزبه‌روز افزایش پیدا می‌کرد و هر کسی سرمایه‌ای داشت، خودرو خریداری می‌کرد که در حال حاضر در روند معکوسی در حال رخ دادن است. به‌نوعی می‌توان گفت روند بازار خودرو در کشورمان شبیه بورس است که قیمت‌ها در سربالایی یا سرازیری قرار می‌گیرد و روند سینوسی قیمت‌ها در بازار خودرو ادامه‌دار خواهد بود. به‌عنوان‌نمونه، با برنده شدن بایدن در انتخابات امریکا، این‌گونه پیش‌بینی می‌شد که احتمالا مذاکرات هسته‌ای انجام و تحریم‌ها برداشته می‌شود و به‌دنبال آن، شاهد کاهش ۲۰ تا ۳۰ درصدی نرخ خودروها خواهیم بود که در ادامه چون افزایش قیمت‌ها همچنان ادامه داشت و در عمل اتفاق خاصی در بازار خودرو نیفتاد، ناگهان نرخ خودرو تا ۲برابر هم افزایش یافت.

وی ادامه داد: در حال حاضر، عده‌ای سرمایه خود را از بازار خودرو خارج و وارد بازار دیگری می‌کنند و مصرف‌کنندگان واقعی هم در انتظار کاهش بیشتر نرخ خودرو از سامانه انصراف می‌دهد که شاید نرخ بازار به نرخ کارخانه نزدیک‌تر شود و از بازار خرید کند.

بازار در حال حاضر تغییر ندارد

این کارشناس بازار خودرو در پیش‌بینی خود از وضعیت بازار طی هفته‌های آینده اظهار کرد: ادامه‌دار بودن روند کنونی بازار خودرو، از یک‌سو، بستگی به آیین‌نامه خودروهای وارداتی و دست دوم دارد و اینکه در عمل به چه شکلی اجرایی می‌شوند و از سوی دیگر، اینکه مردم این موضوع که در بخش کلان به‌عنوان نمونه آزادسازی دارایی‌های آزادشده، تاثیری بر روند بازار و تجارت دارد را لمس کنند. وی ادامه داد: در کل باتوجه به شرایط کنونی برای یک ماه آینده وضعیت خاصی را پیش‌بینی نمی‌کنم و به‌نظرم، اگر اتفاقی رخ دهد؛ چه تاثیر مثبت داشته باشد، چه منفی، در عمل از پاییز منجر به افزایش یا کاهش تدریجی نرخ خودرو خواهد شد. برخی از اخبار اقتصادی؛ چه در بحث سیاست‌های کلان و چه در بحث خودروهای خارجی و وارداتی، انتظاراتی در جامعه ایجاد کرده است که به‌احتمال‌زیاد از پاییز، خود را نشان خواهد داد.

پیش‌بینی‌های متناقض

صدرایی در پایان بااشاره به بخشنامه جدید ارزی دولت برای خودروسازان گفت: اینکه دولت ارزی به خودروساز نمی‌دهد و خودشان باید ارز را تامین کنند نیز، قطعا بر وضعیت بازار تاثیرگذار خواهد بود. البته در این زمینه وضعیت خودروسازان دولتی متفاوت است. متاثر از این بخشنامه، اگر خودروسازها نتوانند ارز موردنیازشان را تامین کنند و اینکه نرخ ارز صادراتی از ارز فعلی بالاتر است، شاید به‌لحاظ روانی، قدری شاهد افزایش نرخ خودرو در کارخانه‌ها و به‌طبع بازار باشیم. البته در شرایط فعلی، بعید می‌دانم به این زودی این اتفاق رخ دهد. به‌نظر من، ما بازار خودرویی داریم با پارامترهای بسیار متناقض که همین تناقض در پارامترها منجر به تناقض در پیش‌بینی‌ها هم می‌شود و به‌نوعی بازار را قفل کرده است. باید دید اخبار و اتفاق‌های کلان و اخباری که از صنعت گرفته، چقدر می‌تواند روی این بازار تاثیرگذار باشد.

بازار خودرویی داریم با پارامترهای بسیار متناقض که همین تناقض در پارامترها منجر به تناقض در پیش‌بینی‌ها هم می‌شود

اتفاق خوب، خروج دلال‌ها از بازار خودرو است

فریدون عطارد، فعال بازار خودرو درباره وضعیت بازار خودرو و نرخ خودروهای داخلی و مونتاژی به صمت اظهار کرد: بازار خودرو همچنان در رکود است و خریدوفروش چندانی را در این بازار شاهد نیستیم. به‌دلیل ریزش قیمت‌ها بیشتر متقاضیان بازار خودرو که با هدف سرمایه‌گذاری و کسب سود وارد این بازار شده بودند، در حال‌حاضر محتاطانه رفتار می‌کنند و کمتر خریدوفروشی را شاهد هستیم. البته مصرف‌کنندگان کمی هم در بازار نسبت به خرید خودرو اقدام می‌کنند. ویژگی کلی بازار خودرو رکودی است که بر آن حکمفرماست و اینکه در مرداد، ریزش قیمت‌ها قابل‌توجه و ادامه‌دار بوده است. وی ادامه داد: انصراف تعداد زیادی از متقاضیان سامانه یکپارچه فروش خودرو و همچنین پیگیری جدی واردات خودروهای کارکرده بر وضعیت تقاضا در بازار خودرو بی‌تاثیر نبوده و منجر به ادامه‌دار شدن کاهش یا دست‌کم ثبات نرخ در برخی خودروها شده است. در چند روز گذشته نیز، واردات ۲هزار خودرو در گمرک تاثیر خود را بر بازار گذاشت و منجر به ادامه‌دار شدن رکود بازار و ریزش قیمت‌ها شده است که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. عطارد درباره علت انصراف تعداد قابل‌توجهی از ثبت‌نام‌کنندگان در سامانه یکپارچه فروش خودرو هم گفت: بیشتر این افراد با هدف کسب سود اقدام به ثبت‌نام برای خرید خودرو کرده بودند و در حال‌حاضر به‌دلیل نزدیک شدن نرخ خودرو در بازار و کارخانه از خرید منصرف شده‌اند و باتوجه به شناختی که از بازار خودرو داریم، می‌توان گفت فقط مصرف‌کننده‌های واقعی انصراف نداده‌اند.

این فعال بازار خودرو در پیش‌بینی خود از وضعیت این بازار طی روزهای آینده، اظهار کرد: اگر عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه و همچنین ثبات نرخ ارز ادامه‌دار باشد، بازار خودرو به روند کنونی خود ادامه می‌دهد و بعید به نظر می‌رسد قیمت‌ها در حال حاضر صعودی شود؛ حتی احتمال ریزش بیش از این هم برای بازار خودرو وجود دارد. عطارد در جمع‌بندی خود، وضعیت بازار خودرو را باوجود اینکه رکود بر آن حاکم است و خریدار و فروشنده چندانی ندارد، آرام و خوب توصیف و تاکید کرد: با ادامه‌دار شدن ریزش قیمت‌ها در بازار خودرو بیشتر دلال‌ها و کسانی که به‌دنبال سودآوری و حفظ سرمایه بودند، از بازار خودرو خارج شده‌اند که اتفاق خوبی در بازار خودرو به‌شمار می‌رود.

با ادامه‌دار شدن ریزش قیمت‌ها در بازار خودرو بیشتر دلال‌ها از این بازار خارج شده‌اند که اتفاق خوبی به‌شمار می‌رود

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، بازار خودرو در حالی در ابهام است که قیمت‌ها در این بازار مدت‌هاست ریزشی است و متقاضیان آن با شک و شبهه‌های بسیاری روبه‌رو هستند. کارشناسان معتقدند در صورتی که اتفاق خاصی نیفتد و خودروهای وارداتی به بازار عرضه شوند، روند نزولی قیمت‌ها در بازار باز هم ادامه خواهد یافت. آنچه به‌طورچشمگیری در بازار خودرو شاهد آن هستیم، این است که درحال‌حاضر، هم خریدار خودرو و هم فروشنده در بلاتکلیفی به‌سر می‌برند. در این میان، برخی از کارشناسان معتقدند با شروع واردات خودرو حتی خودروهای کارکرده، نه‌تنها بازار خودرو رونق می‌گیرد، بلکه خریدار و فروشنده هم تکلیف خود را می‌دانند. در هفته‌های پایانی مرداد، انصراف تعداد زیادی از متقاضیان خرید خودرو از سامانه یکپارچه فروش خودرو، اتفاق چشمگیر و قابل‌توجهی بود که از چشم کارشناسان و فعالان بازار پنهان نمانده است. به‌باور فعالان بازار خودرو علت اصلی این انصراف‌ها به کاهش فاصله قیمتی خودرو در بازار و کارخانه برمی‌گردد.

editor@smtnews.ir

پیش‌بینی رشد ۱۱ درصدی معدن در برنامه هفتم

عکس: صمت

ایران ازنظر داشتن منابع معدنی، کشوری بسیار غنی است و باوجود انجام مطالعات ناقص اکتشافی همچنان در رده کشورهای معدن خیز شناخته‌شده دنیا قرار می‌گیرد. اما باوجود داشتن منابع غنی از انواع ذخایر معدنی که جزو منابع طبیعی تجدید ناپذیر هستند، آن‌گونه که شایسته است نتوانسته به جایگاه واقعی خود در بخش معدن دست یابد. اقتصاد ایران در شرایط فعلی به دلیل وجود انواع تحریم‌ها، تهدیدها و محدودیت‌ها تضعیف‌شده و در تنگنای توسعه قرارگرفته است و باید با تغییر استراتژی اقتصادی مبتنی بر کاهش وابستگی به نفت و توجه سیستمی به معادن و صنایع معدنی به‌عنوان راهبرد اساسی این استراتژی و تلاش در راستای توسعه همه‌جانبه آن از این تنگناها عبور کرد. بنابراین برای توسعه فعالیت‌های معدنی در بلندمدت، باید با در نظر گرفتن شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور، برنامه جامع توسعه معادن و صنایع معدنی با اولویت توسعه فعالیت‌های تدوین و به مرحله اجرا گذاشته شود.

در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به تحولات جدیدی که در راستای توسعه و فعال‌سازی بخش معدن اتفاق افتاده است.

همکاری قوای سه‌گانه

رضا بسطامی، رئیس سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران، اظهار کرد: قوای سه‌گانه همکاری قابل‌توجهی برای رشد و توسعه معدن دارند، همکاری بین این سازمان با وزارت صنعت معدن و تجارت نیز مطلوب است، اما اعتقاد داریم که تشکیل وزارت مستقل برای معادن و صنایع معدنی می‌تواند اثربخشی بهتری داشته باشد. به گزارش ایرنا، وی بیان کرد: سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران برنامه ویژه‌ای برای مهار تورم و رشد تولید دارد و از سال گذشته بر موضوع توسعه و بهره‌برداری بیش‌ازپیش، مستمر و مداوم حوزه معدن به‌طور ویژه متمرکز شده است.

رئیس سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران با اشاره به برخی اصلاحات در تمدید پروانه‌های بهره‌برداری از معادن گفت: مطابق با ماده ۲۴ قانون معادن، در هر نوبت که پروانه بهره‌برداری معدن تمدید می‌شود، طبق قانون استعلام باید یک‌بار انجام شود، چراکه موارد تکرار استعلام‌گیری در حوزه معدن موجب بروز مشکلاتی برای معدنکاران در زمان تمدید پروانه شده است. وی اضافه کرد: تمامی برنامه‌های سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران در سامانه صنم بارگذاری می‌شود و همه فرآیندهای آن شفاف است که در این راستا تا پایان سال ۱۴۰۲ تمامی موارد مرتبط با سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران در مقابل دید مخاطبان قرار خواهد گرفت.

▣ تکریم اهالی معدن

بسطامی اظهار کرد: موضوع ارائه خدمات رفاهی به مهندسان معدن، معدنکاران و فعالان حوزه معدن در دستور کار سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران قرارگرفته و در همین خصوص سامانه‌ای فعال‌شده است تا با نهایت تکریم و احترام از آنان و خانواده‌شان میزبانی شود.

وی با اشاره به ساختمان جدید سازمان نظام‌مهندسی معدن خراسان رضوی گفت: این مکان خانه معدنکاران استان است، خراسان رضوی جزو برترین استان‌ها در حوزه معدن به شمار می‌رود.

رشد معدن در خراسان رضوی

مدیرکل دفتر بهره‌برداری از معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در این مراسم گفت: برنامه‌های خوبی در حوزه زیرساخت‌های معدن در سطح وزارتخانه و استان‌های مختلف ازجمله خراسان‌رضوی طراحی و اجرا شده که امید است افتتاح ساختمان جدید بستر خوبی برای توسعه حوزه معدن باشد.

مهدی حمیدی اظهار کرد: خراسان رضوی جزو ۵ استان برتر کشور در حوزه معدن بوده و با توجه به ظرفیت بسیار بالای این استان در حوزه‌های گردشگری و زیارت، باید نگاه ویژه‌ای به آن شود، همچنین خراسان رضوی در حوزه استخراج‌های معدنی در سطح کشور پیشگام است. وی بیان کرد: حضور ۴۲ هزار عضو در سازمان نظام‌مهندسی معدن ایران یک امتیاز ویژه به شمار می‌رود و ما از ظرفیت تمامی معدنکاران و فعالان حوزه معدن در سراسر کشور به‌خوبی استفاده خواهیم کرد.

حمیدی با اشاره به تفویض برخی اختیارات به سازمان نظام‌مهندسی معدن گفت: بسیاری از برنامه‌ها ازجمله برگزاری آزمون‌ها، نقشه‌برداری پهبادی و اعطای تسهیلات به سازمان نظام‌مهندسی معدن استان‌ها واگذارشده است، زیرا انجام کارهای تخصصی توسط متخصصان آن حوزه با اثربخشی به‌مراتب بهتری همراه است.

این مسئول در وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: باور داریم که باید در بحث ذخایر معدنی بهترین نوع مدیریت را با کمترین میزان استخراج و بیشترین میزان بهره‌وری داشته باشیم.

▣ مزایده ۸۰۰ محدوده

مدیرکل بهره‌برداری وزارت صمت گفت: ۸۰۰ محدوده معدنی تا پایان سال ۱۴۰۲ به مزایده گذاشته می‌شود، این اقدام سال گذشته در ۲۲ استان انجام شد.

به گزارش معدن‌نامه، مهدی حمیدی اظهار داشت: در خراسان‌رضوی ۱۱ معدن خصوصی و یک معدن دولتی فعال داریم و به تمامی معادن تعطیل شده هم اعلام کرده‌ایم که مجدد فعالیت خود را از سربگیرند و مطمئن باشند که از حمایت دولت برخوردار خواهند بود.

وی اضافه کرد: در ابتدای فعالیت دولت سیزدهم صدور مجوزهای معدنی در دستور کار قرار گرفت و همین موضوع در واقعی شدن درآمدها و تبدیل آن از دلاری به ریالی موثر بوده است.

مدیرکل بهره‌برداری وزارت صمت با ذکر این نکته که در سال ۱۴۰۱ نزدیک ۲ هزار دستگاه مجوز واردات داشتیم، تاکید کرد: همچنین در ۵ ماهه نخست امسال هم عدد خوبی به ثبت رسیده، ضمن اینکه حمایت از تولیدکننده داخلی و صادرات محصول ایرانی در حوزه معدن را هم داشته‌ایم.

حمیدی با تاکید بر اینکه ما ۲ دسته معادن داریم که گروهی از آن در ید وزارت صمت و گروهی دیگر در ید بهره‌بردار است، گفت: قانون‌گذار اجازه داده که مواردی که در ید بهره‌بردار باشد با انجام مزایده افزایش یابد و در همین بسته‌های پیشنهادی سرمایه‌گذاری داشتیم.

مدیرکل بهره‌برداری وزارت صمت خاطرنشان کرد: ۸۰۰ محدوده معدنی تا پایان سال ۱۴۰۲ به مزایده گذاشته می‌شود، این اقدام در سال گذشته در ۲۲ استان انجام شد و در سال جاری هم برای استان‌های دیگر از جمله خراسان رضوی برنامه ویژه‌ای داریم.

وی افزود: معتقدیم که طرح‌های بهره‌برداری حوزه معدن باید واقعی شود و امکانات متناسب با نیاز معدن‌کار تخصیص یابد.

این مسئول در وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: معتقدیم که طرح‌های بهره‌برداری حوزه معدن باید واقعی شود و امکانات متناسب با نیاز معدنکاری تخصیص یابد.

سخن پایانی

فعالیت معادن در نقاط مختلف کشور تضمین‌کننده رونق اقتصادی، ایجاد اشتغال و رشد و توسعه کشور است به‌ویژه در چند سال اخیر، باوجود تحریم‌های فلج‌کننده‌ای که به کشور تحمیل شد و شرایط نامناسب اقتصادی، بخش معدن و صنایع معدنی توانست سهم قابل‌توجهی از نیازها و نقدینگی کشور را تامین کند. بنابراین هرچند این بخش در مقایسه با بخش‌های دیگر کشور پیشرفت قابل‌توجهی داشته است، اما کمبود در تامین انرژی و زیرساخت‌های مهم کشور و توسعه‌نایافتگی مناسب آنها، بزرگ‌ترین مانع پیشرفت این صنعت بوده است و در صورت تداوم کمبود و ضعف زیرساخت نرخ تمام‌شده مواد معدنی افزایش پیدا می‌کند و درنتیجه تولید کاهش خواهد یافت. بنابراین چاره‌ای جز این نیست که با همکاری همه دستگاه‌ها، تسهیل قوانین و مقررات، ایجاد مشوق، گسترش ثبات و امنیت سرمایه‌گذاری، توسعه زیرساخت‌ها و ... بستر رونق معدن و معدنکاری را در کشور مهیا کرد.

رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان لوله و اتصالات PVC و عضو هیات نمایندگان اتاق ایران:

پیش‌بینی رشد ۶درصدی تقاضای جهانی برای لوله‌های UPVC

عباسعلی متوسلیان، رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان لوله و اتصالات PVC و عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در گفتگو با ایران پلیمر گفت :وند کاربرد UPVC در کشورهای غربی نشان می‌دهد همچنان مصرف UPVC در تاسیسات شهری و ساختمانی حرف اول را می‌زند و رشد تقاضای جهانی برای لوله‌های UPVC بالای ۶درصد پیش‌بینی می‌شود.عباسعلی متوسلیان در گفت‌وگو با ایران پلیمر توضیح داد: طبق آمارهای منتشر شده در سال ۲۰۱۹، تولید مواد پلیمری در سطح جهان به رقم ۳۵۹ میلیون تن رسیده و اتفاقا یکی از سه بازار اصلی مصرف مواد پلیمری، در حوزه صنعت ساختمان و بخش‌های عمرانی بوده است. تا قبل از نیمه قرن بیستم، استفاده از لوله و اتصالات چدنی، در تاسیسات ساختمانی، طرح‌های عمرانی و زیرساخت شهری، بسیار رایج بوده، اما هزینه بالای تعمیر و نگهداری لوله و اتصالات چدنی، کشورهای پیشرو را بر آن داشت تا جایگزین مناسبی برای حل این مشکل پیدا کنند. صنعت لوله و اتصالات پلیمری از اواسط قرن ۲۰، با تحولی شگرف در فناوری و افزایش خواص فیزیکی و مکانیکی روبه‌رو بوده و این صنعت توانسته است تا چالش‌های تاسیسات را به طور چشمگیری مرتفع کرده و جایگزین مطلوبی برای لوله و اتصالات چدنی باشد.وی در ادامه گفت: اولین پلیمر جایگزینی که در دهه ۶۰ میلادی به کار گرفته شد، لوله و اتصالات UPVC بود، با این هدف که بتوانند طول عمر تاسیسات را افزایش دهند و هزینه تعمیر و نگهداری را به حداقل ممکن برسانند! رشد روزافزون کاربرد سیستم‌های UPVC در شبکه‌های زیرساختی و تاسیسات مکانیک ساختمان در نیم قرن گذشته، باعث شد تا تحقیقات جامعی در خصوص طول عمر لوله و اتصالات UPVC از طرف دانشگاه یوتای آمریکا صورت پذیرد و نتایج منتشرشده در سال ۲۰۱۴، عمر بالای یکصد سال این سیستم را تایید کرد.وی افزود: شاید جالب باشد که خوانندگان شما بدانند، در ۵۰ سال گذشته، طول عمر ساختمان‌ها در آمریکا از ۳۰ سال به ۱۰۰ سال افزایش یافته است! همچنان که این آمارها نشان می‌دهد، همخوانی کاملی بین طول عمر تاسیسات مکانیک ساختمان‌ها در کشوری صنعتی همچون آمریکا و طول عمر ساختمان‌ها در این کشور پیشرو در حوزه صنعت ساختمان و زیرساخت وجود دارد. این در حالی است که در همین بازه زمانی ۵۰ساله، طول عمر ساختمان‌ها در ایران از ۳۰ سال به ۲۶ سال کاهش یافته است و یکی از مهم‌ترین علل این نزول کیفی، عدم‌توجه به استفاده از موادی است که می‌توانند باعث افزایش طول عمر ساختمان‌ها شوند.از دیگر دلایل توجه ویژه کشورهای صنعتی به کاربرد لوله و اتصالات UPVC، ضداشتعال بودن ذاتی این سیستم است که کاربری آن را در ساختمان بسیار توجیه‌پذیر می‌کند و ساختمان را از گسترش آتش‌سوزی در امان نگه می‌دارد.متوسلیان افزود: لوله و اتصالات UPVC از جمله محصولات پلیمری است که به دلیل خواص فیزیکی و مکانیکی منحصر به فرد، مقاومت بی‌نظیر در برابر حریق و ارتقای طول عمر تاسیسات ساختمان به بیش از یکصد سال، توانسته است جایگاه ممتازی در تاسیسات ساختمان و زیرساخت کشورهای صنعتی به دست آورد. در همین زمینه و بر اساس تحقیقات انجمن پلاستیک آمریکای شمالی، لوله و اتصالات UPVC عنوان «پرمصرف‌ترین لوله و اتصالات پلاستیکی» در تاسیسات ساختمان و زیرساخت را آمریکا و کانادا به خود اختصاص داده است.وی گفت: در بخش مربوط به مسائل زیست محیطی، که یکی از دغدغه‌های اصلی در میان جوامع صنعتی و در حال توسعه است، باید اشاره کرد که شاکله رزین PVC به گونه‌ای است که ۵۶درصد آن از کلر تشکیل شده که از منابع تجدیدپذیر حاصل می‌شود و تنها ۴۴درصد آن از منابع نفتی تشکیل شده است. این درصدها خود گویای آن است که این رزین در فرآیند تولید، کمترین خطر انتشار گازهای گلخانه‌ای را نسبت به همتایان پلیمری خود دارد و به همین دلیل، در کاربردهای مختلف، مورد توجه قرار گرفته است. این فعال حوزه پلیمر در خصوص میزان استفاده لوله‌های PVC در ساختمان‌ها و ارتباط آن با طول عمر ساختمان‌ها توضیح داد: به‌رغم اینکه ما در کشور، توسط چهار پتروشیمی نزدیک به ۷۰۰هزار تن تولید PVC داریم و مازاد عرضه در کشور وجود دارد، متاسفانه به خاطر مشکلات موجود، واحدهای تولیدی برای تامین ماده اولیه، وارد رقابت‌های سنگین تا ۶۰ و ۷۰درصد می‌شوند و این موضوع نهایتا روی قیمت محصول نهایی اثر می‌گذارد. در واقع به حقوق ابتدایی افراد جامعه (در بخش مسکن) در اثر قیمت‌گذاری‌ها و سیاست‌های نادرست، اهمیتی داده نمی‌شود. نتیجه هم آن شده است که در سال‌های اخیر برخلاف مقررات اجرایی، از پلیمرهایی در تاسیسات ساختمان استفاده می‌شود که قیمت کمتری از UPVC دارند و این موضوع باعث شده تا تبعات زیادی در بخش ساختمانی داشته باشیم.وی گفت: در مجموع، عدم‌کاربری درست محصولات پلیمری غیر از UPVC که به‌خاطر قیمت‌ها و سیاست‌های صادراتی مواد خام به شکل نادرست اتفاق افتاده است، افزایش احتمال آتش‌سوزی در ساختمان‌ها به دلیل استفاده از مواد نامناسب و همین‌طور کیفیت برخی محصولات پلیمری که استانداردهای لازم در جهت استفاده در ساختمان‌ها را ندارند، بخشی از کاهش طول عمر ساختمان‌ها را رقم زده است.متوسلیان همچنین در خصوص روند جهانی این صنعت در سالیان آتی گفت: بیشتر فناوری روز این صنعت در اختیار اروپا و آمریکاست. بقیه کشورها به نوعی دنباله‌رو رده اول‌های فناوری دنیا هستند. نظر بنده به عنوان یک مشاهده‌گر عینی نسبت به روند کاربرد UPVC در کشورهای غربی این‌گونه است که همچنان مصرف UPVC در تاسیسات شهری و ساختمانی حرف اول را می‌زند و رشد تقاضای جهانی برای لوله‌های UPVC بالای ۶درصد پیش‌بینی می‌شود.وی ادامه داد: در کشور ما در بخش تکنولوژی‌های تولید، چندان تفاوتی با سایر کشورهای صنعتی نداریم، اما در بخش مشاوران حوزه عمران و زیرساخت این‌گونه نیست. ما کمتر به تجربه داخلی خود توجه کرده‌ایم و به طور شایسته از تجربیات جهانی نیز بهره نبرده‌ایم. متاسفانه روش‌های متداول در حوزه زیرساخت و ساختمان کشور، همراستا با تحولات مهندسی در سطح جهان پیش نرفته و نیاز است تا اطلاعات دقیق‌تری از روندهای جهانی، در اختیار مشاوران قرار گیرد.

یادداشت

کارآفرینی در معدن؛ چرا و چگونه

آرش ابراهیم‌آبادی ـ استاد دانشگاه و فعال معدنی

به‌طور کلی در علم اقتصاد عوامل تولید به ۴ بخش تقسیم می‌شوند؛ زمین، نیروی انسانی و کار، سرمایه و کارآفرینی. از تلفیق این ۴ عامل است که می‌توان کالا و خدمات تولید کرد. زمین عبارت است از هر منبع و منشأ طبیعی که برای تولید کالاو خدمات به کار گرفته می‌شود. یعنی هر چیزی که به‌نوعی به زمین مربوط می‌شود و از منابع زمینی به‌دست می‌آید؛مانند موادمعدنی خام.

نیروی انسانی عبارتند از: همه افرادی که در فرآیند تولید کالا و خدمات نقش ایفا می‌کنند و اگر برای چنین افرادی دستمزد در نظر گرفته شود، این فرد عضوی از نیروی انسانی در فرآیند تولید کالا و خدمات ما به‌شمار می‌رود.

منظور از سرمایه ماشین‌آلات، ابزار و سازه‌هایی که برای تولید کالا و خدمات به کار می‌رود، اطلاق می‌شود. به‌عنوان‌مثال، در بخش معدن و صنایع‌معدنی؛ ساختمان‌ها، ماشین‌آلات، کامیون‌ها یا دامپتراک‌ها، چکش‌ها، چالزن‌ها، نوار نقاله، تجهیزات رایانه‌ای و امثال آن را دارایی‌های سرمایه‌ای می‌نامند و در نهایت، کارآفرینی که موضوع اصلی صحبت ما است، مفهومی است که این ۳ عامل را با هم ادغام می‌کند.

پس کارآفرین کسی است که ۳ عامل زمین، نیروی انسانی و سرمایه را به‌منظور حصول سود بیشتر با راه و روشی خلاقانه و نوآورانه با هم تلفیق کند. چنین فردی علاوه بر تعهد، باید از توانایی سازماندهی و اداره مخاطرات، شم فرصت‌طلبی داشته باشد و امکانات موجود در بازار را تشخیص بدهد و آنها را تبدیل به فرصت کند. کارآفرین باید بداند که چطور کسب و کارش می‌تواند با همتایان خود رقابت، چه میزان ریسکی را می‌تواند تحمل و در نهایت، چگونه می‌تواند محصولی جدید را به بازار معرفی کند. با داشتن این خصیصه فرد می‌تواند از همه فرصت‌های موجود بهره ببرد.

کارآفرینی را می‌توان به ۵دسته زیر تقسیم کرد:

کارآفرینی اجتماعی که به نیازهای جامعه و حل مسائل و مشکلات آن می‌پردازد.

کارآفرینی استارت‌آپی که اساس آن بر ایده‌های خلاقانه و نوآورانه‌ای بنا شده است و می‌تواند بیشترین میزان سود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن برای مجموعه فراهم آورد.

کارآفرینی کوچک‌مقیاس است و حتی می‌تواند در مقیاس یک فرد یا یک خانواده باشد و به سرمایه‌گذاری اولیه اندکی نیاز دارد.

کارآفرینی در شرکت‌های بزرگ است که در طول زمان رشد می‌کند و تا انتهای فعالیت شرکت ادامه دارد. تمرکز این مدل بر سودآوری مستمر و حداکثری با رویکرد نوآورانه است. کارآفرینی در زمینه تربیت نیروی متخصص و اپراتور ماهر. کارآفرینی نوآورانه که ارتباط مستقیمی با حوزه موردبحث ما یعنی معدن دارد. در این نوع کارآفرینی یک محصول یا ایده کاملا جدید به بازار معرفی و عرضه می‌شود و در این نوع کارآفرینی، مهارت نوآوری از ارکان اساسی است. برای اینکه بدانیم کارآفرینی در حوزه معدن چگونه اتفاق می‌افتد، باید نگاهی به معدن و چرخه معدنکاری انداخت. فعالیت معدن در ابتدا با معدنکاوی یا فرآیند پی‌جویی و اکتشاف ماده معدنی و ارزیابی و تخمین ذخیره شروع می‌شود. در مراحل بعد استخراج، فرآوری مواد و در نهایت مرحله بستن و بازسازی معدن مطرح می‌شود. در هر یک از این مراحل اگر روش‌های فناورانه و نوآورانه‌ای به کار گرفته شود، می‌تواند وارد حوزه کارآفرینی شود. در تعریف کارآفرینی معدنی باید آن را به چند بخش تقسیم کنیم که نخستین بخش الهام‌پذیری است. به‌عبارت دیگر، در این مرحله باید کارآفرین جست‌وجوی ذهنی داشته باشد تا در جایی که دیگران از آن غافل هستند، سود را تشخیص دهد. برای مثال این ایده می‌تواند کشف یک ذخیره جدید در ادامه فعالیت‌های معدنی گذشته باشد. مواردی بوده است که فردی یک معدن متروکه را با سرمایه اندکی در اختیار می‌گیرد و بعد مشخص می‌شود که ذخیره دیگری را در آنجا یافته است و به این ترتیب، سود سرشاری را به‌دست می‌آورد.

مورد بعدی، یادگیری یا فراگیری مهارت‌های پی‌جویی و ایجاد هدف‌های بعدی برای کارهای اکتشافی است. یک کارآفرین معدن در این حوزه باید درباره محل شروع فعالیت خود تصمیم‌گیری کند که این مهارت به‌شرط داشتن دانش و تجربه حاصل می‌شود. اگر این توانایی‌ها و مهارت‌ها آموزش داده شود، می‌تواند ارزش کارآفرینی بالایی داشته باشد.

علاوه بر این، حفاری اکتشافی یکی از مهم‌ترین مراحل کارآفرینی معدنی است و تایید یافته‌های اولیه اکتشافی با انجام عملیات حفاری گام مهمی در این زمینه است. البته این مرحله هم بسیار هزینه‌بر است و هم ریسک بالایی دارد، اما در نهایت، همین عملیات است که کانی‌زایی اقتصادی را مشخص می‌کند و به‌نوعی آزمون نهایی برای تایید ایده‌ها و پیش‌بینی‌ها است. موضوع دیگر، بررسی فنی و اقتصادی است که می‌تواند با ایجاد ارتباط میان یافته‌ها و داده‌های جمع‌آوری‌شده، اقتصادی بودن طرح‌های معدنی را موردمطالعه قرار دهد. به‌طورخلاصه، در تمام مراحل فعالیت معدن از اکتشاف گرفته تا استخراج و فرآوری ذوب و پالایش، پیاده‌سازی روش‌های نوین و مانند آن، می‌توان کارآفرینی کرد و از آنجایی که افراد زیادی می‌توانند در هر یک از این مراحل مشغول به کار شوند، از منظر اشتغالزایی هم حائزاهمیت است. در مرحله بازاریابی و عرضه محصول نهایی به بازار هم می‌توان به ایده‌های نوآورانه اندیشید، زیرا یکی از مراحل مهم فعالیت‌های معدنی است و نقطه پایانی کارآفرینی معدنی است.

استفاده از فناوری‌های نوین در بخش فرآوری، افزایش راندمان، بازیابی مواد معدنی و در نهایت، عرضه محصولات با عیار و کیفیت بهتر می‌تواند فروش مواد معدنی را بالا ببرد و این خود می‌تواند زمینه‌ای برای کارآفرینی در حوزه معدن فراهم کند و برند شرکت معدنی را در بازار ارتقا دهد.

گزارش صمت از الزامات توسعه پایدار در بخش معدن

تکثرگرایی در قالب شورایی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

امروزه بیش از گذشته، معدن نقش و جایگاه خود را به‌اثبات رسانده است. حال همه بیش و کم آگاه هستند که یکی از گره‌گشاترین منابع و دارایی‌های کشور ذخایر معدنی آن است. در ابتدای زنجیره، هر تغییر و تحولی قرار دارد و می‌تواند نقش پیشران صنعت و محرک رشد اقتصادی را ایفا کند.

علاوه بر این، باید در نظر داشت که اقتصاد ایران در شرایط فعلی به‌دلیل وجود انواع تحریم‌ها، تهدیدها و محدودیت‌ها تضعیف شده و در تنگنای توسعه قرار گرفته است. بنابراین، چاره‌ای جز این نیست که با تغییر استراتژی اقتصادی مبتنی بر کاهش وابستگی به نفت و توجه سیستمی به معادن و صنایع‌معدنی به‌عنوان راهبرد اساسی این استراتژی و تلاش در راستای توسعه همه‌جانبه آن از این تنگناها عبور کرد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود با در نظر داشتن شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور، برای دستیابی به توسعه پایدار در این بخش برنامه‌ریزی مناسبی انجام گیرد.

آنچه در گزارش امروز صمت می‌خوانید، پیشنهادات انوشیروان دلیریان و علی‌خان نصراصفهانی؛ ۲ تن از کارشناسان و فعالان بخش معدن برای حل چالش‌های قانون‌گذاری در این بخش است.

عکس: آیدا فریدی

موازنه میان دو کفه ترازو

انوشیروان دلیریان ـ کارشناس و فعال معدنی: در راستای اصل ۴۴ قانون اساسی، مشخص شده است که ما در هر بخشی، که معدن هم جزئی از آن است، باید بخش خصوصی و تعاونی‌هایی داشته باشیم که در مدیریت و برنامه‌ریزی این بخش نقش داشته باشند.

هدف از تشکیل شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدنی این است که در گام نخست، سیاست‌گذار از این طریق، اهداف و برنامه‌های خود را به ذی‌نفعان ارائه دهد و از طرف دیگر، به کمک و مدد آنها بتواند اشراف دقیق و کاملی نسبت به مسائل آن حوزه پیدا کند تا وقتی قرار است سیاستی تدوین شود، موازنه میان ۲ کفه ترازو برقرار باشد. تا امروز همواره این ایراد به متولی بخش معدن وارد بوده که به مجموعه‌ها، تشکل‌ها و ذی‌نفعان این بخش، دیدی بالا به پایین داشته است. در صورتی که این نگاه در شرایط کنونی و در بستری که مسائل باید به‌صورت جمعی و با اتفاق‌نظر پیش برود، دیگر پاسخگو نیست و باید روابط هم‌سطح و همتراز و رفت و برگشتی باشد.

در کنار انتقاد به روند تصمیم‌گیری، لازم است که تشکل‌های معدنی را هم با دیدی نقادانه موردبررسی قرار دهیم. ایراد بخش خصوصی فعال در معدن این است که رقابت و موازی‌کاری بسیار بالایی با هم دارند. به‌عبارت‌دیگر، در بسیاری از مواقع در یک برهه زمانی خاص، اقدامات مشابهی در تشکل‌های معدنی بخش خصوصی اتفاق می‌افتد.

از سوی دیگر، باید اعتراف کرد که بخش عمده‌ای از تشکل‌های معدنی، نمایندگان واقعی بخش خصوصی نیستند. آسیبی که چنین تشکل‌هایی به بخش معدن وارد می‌کنند، این است که مسائل و مصائب و مشکلات بخش خصوصی از کانال این تشکل‌ها به‌خوبی به بدنه دولتی منتقل نمی‌شود و راهکارهایی برای ارائه ندارند. بنابراین، به‌گمان‌من، ما باید تشکل‌های‌مان را دسته‌بندی کنیم و باید تشکل‌هایی را به‌عنوان نماینده بخش خصوصی بپذیریم. در واقع نماینده بخش خصوصی باشند و از لحاظ فلسفه اجرایی و عملیاتی‌شان، بخش کلان جامعه معدنی را تحت‌پوشش خود قرار بدهند؛ نه به‌صورت اسمی، بلکه به‌صورت عملی.

> تشکل‌های معدنی که نمایندگان واقعی بخش خصوصی نیستند. مسائل و مصائب و مشکلات بخش خصوصی را به‌خوبی به بدنه دولتی منتقل نمی‌کنند و راهکارهایی برای ارائه ندارند

شفافیت و پویایی

شورایی با این ترکیب اعضا، ظرفیت و صلاحیت مشکلات معدن را در همه بخش‌ها خواهد داشت و تصمیمات آن به‌روز و در راستای حل مشکلات بخش معدن است، اما برای اینکه این ظرفیت بالقوه، به فعلیت برسد، باید همه طرف‌ها در آمار و اطلاعات و فرآیندهای تاثیرگذار در تصمیمات شفاف عمل کنند و دیدگاه از بالا به پایین به روابط دوسویه و رفت و برگشتی بین سیاست‌گذار و ذی‌نفعان تغییر تبدیل شود، پس هم‌سطح بودن در تصمیمات و فعالیت‌های شورایی و جایگزینی دیدگاه رفت و برگشتی به‌جای دیدگاه بالا به پایین در کنار شفافیت در مسائل می‌تواند نقش بسیار موثری در خروجی‌های فعالیت‌های شورای سیاست‌گذاری بخش معدن ایفا کند.

الزامات قانونی

تشکیل شورا برای تصمیم‌گیری در موارد تخصصی از الزامات قانون است و در مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، دولت مکلف شده تا به این موضوع که در فعالیت‌های اجرایی خود باید نقطه‌نظرات فعالیت‌های اجرایی مرتبط با آن بخش را، که موضوع صحبت ما در اینجا بخش معدن است، جویا شود.

مهم‌تر اینکه، امروزه نمی‌توان سیاست‌گذاری برای بخشی را که از نظر کمی بیش از ۸۵ درصد آن در اختیار بخش خصوصی است را بدون نظر خواهی از آنها انجام داد.

در بخش تولید بین ۲۰ تا ۲۵ درصد تولید کشور را بخش خصوصی انجام می‌دهد. در بخش اشتغال جامعه، آمار قابل‌توجهی را بخش خصوصی پوشش داده است. تمام این موارد ما را باید به این سمت‌وسو ببرد که حرف بخش خصوصی را بشنویم، چون هم در بحث اشتغال، تولید ناخالص داخلی و هم محرومیت‌زدایی بخش خصوصی معدن ما بخشی قابل‌توجه و غیرقابل‌چشم‌پوشی است.

ترکیب اعضا

اساس و شاکله چنین شورایی به وزارت صنعت، معدن و تجارت است، ریاست آن قطعا باید معاون معدنی وزارتخانه باشد، اما من فکر می‌کنم ترکیب شورا باید از ۲ قسمت تشکیل شده باشد.

قسمت اول باید از بخش دانشگاهی، اعم از استادان و اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها تشکیل شده باشد و کرسی ثابتی به آنها اختصاص یابد. علاوه بر این، باید تشکل‌هایی که نماینده واقعی بخش خصوصی هستند و جامعه آماری قابل‌توجهی را به خود اختصاص داده‌اند مثل اتاق بازرگانی، خانه معدن، انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان مواد معدنی و... در این شورا حضور داشته باشند.

قسمت دوم باید متشکل از نمایندگانی نهادها و ارگان‌های ذی‌ربط باشد تا در مسیر همراستایی تصمیمات شورا با بخش‌های گوناگون کمک کنند. برای مثال، حضور نمایندگان وزارت اقتصاد و دارایی، مجلس و دیگر نهادهای ذی‌ربط مثل محیط‌زیست، میراث‌فرهنگی و منابع‌طبیعی ضروری است.

علاوه بر این، از آنجایی که بخش دیگری از مشکلات حوزه معدن چالش‌های حقوقی و قضایی است؛ به‌گمان‌من، باید نماینده‌ای مسلط به حقوق و قضا در این شورا کرسی داشته باشد و در نهایت به این منتج شود که وزن بخش معدن و وزن بخش خصوصی و تشکل‌های معدنی در کرسی‌هایی که تخصیص داده می‌شود، بیشتر باشد.

نکته‌ای را هم که باید جداگانه به آن اشاره کرد، این است که سیاست‌گذاری‌های انجام‌شده زمانی می‌تواند موثر باشد که حداکثر همفکری و همراستایی را ایجاد کرده باشد.

خلاصه اینکه اگر هدف حل مسائل واقعی بخش معدن باشد، قطعا باید ترکیب این شورا متشکل از نمایندگان واقعی بخش‌های ذی‌نفع معدن باشد تا برای حل مشکلات با هم همکاری و همفکری کنند.

وقتی چنین شورایی تشکیل شود، تمام ارکان بخش معدن می‌توانند به‌صورت رودررو با حضور نمایندگان واقعی خود مسائل و مشکلات مبتلابه را موبه‌مو با بخش دولتی در میان بگذارند و در مقابل، دولت هم می‌تواند دغدغه‌ها و محدودیت‌های خود را مطرح کند و از دل این فرآیند سیاست‌گذاری‌ها، اهداف و برنامه‌هایی بیرون می‌آید که قطعا چکیده‌ای است از آنچه معدن را در مسیر توسعه پیش می‌راند و اجماع عقاید و تفکرات در بخش‌های مرتبط در این شورا می‌تواند برآیند مثبتی داشته باشد.

> شفاف‌سازی، آموزش فن و اخلاق، شناسایی و آسیب‌شناسی، برخورد بدون ترس با رانت و رانت‌خواری و تزریق قوانین محرکه تشویقی و تصحیح نواقص اجرایی از عمده مواردی است که شورا می‌تواند از طریق آنها به رونق اقتصادی معدن کمک کند

در میدان نبرد

علی‌خان نصراصفهانی ـ استاد دانشگاه و فعال معدنی: معدن و صنایع وابسته چرخه پی‌جویی، اکتشاف، استخراج و فرآوری و استحصال مواد معدنی که چرخه‌ای به‌هم‌پیوسته و کاملا متصل است که هوایی تازه نیاز دارند تا بعد از خواب و خاموشی طولانی بیدار شوند و براساس نقشه‌راه به‌سمتی حرکت کنند تا بتوان هرگونه مانعی را از سر راه برداشت و در این مسیر پیش رفت. امروزه جنگ در میدان نبرد اتفاق نمی‌افتد، بلکه در بخش اقتصادی و به‌ویژه در حوزه صنعت و معدن جریان دارد و اگر ما می‌خواهیم در دنیا قدرتمند ظاهر شویم، با انجام امور عادی به این هدف نخواهیم رسید. باید برای این کار نیروی متخصص تربیت کنیم و اتاق فکر داشته باشیم. باید هر متخصصی در جای خود قرار داشته باشد و مدیر تربیت شود و این نخستین قدم و شاه‌کلید موفقیت در زمینه حرکت نو در صنعت و معدن است. بسیاری از اموری که در کشور اتفاق می‌افتد و جنبه اقتصادی و فنی پیدا می‌کند، باید در شوراهایی متشکل از متخصصان، استادان دانشگاه و ان.جی.اوها و بخش خصوصی فعال موردبررسی قرار گیرد و در صورت تایید این شورای اولیه به مجلس راه پیدا کند. این روند درباره بسیاری از تصمیمات کلان رعایت نمی‌شود و به‌همین‌دلیل اهدافی که برای این تغییرات در نظر گرفته می‌شود، هرگز جامه عمل نمی‌پوشد.

شوراهایی مردم‌نهاد

شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدنی، نهادی کارشناسی، مشورتی غیرانتفاعی و مردم‌نهاد است که مسئول نظارت و رصد دقیق فعالیت‌های معدنی و تلاش برای بهبود سیاست‌های این بخش است. این شورا به‌عنوان یک نهاد مشورتی باید تلاش کند تا با ایجاد انسجام و وحدت رویه در حوزه مدیریت بخش خصوصی اقتصادی کشور، به تصویب و اجرای قوانین و نظارت بر روند اجرایی جریان معدنکاری و تجارت به وزارت صنعت، معدن و تجارت کمک و همفکری کند. چنین شورایی به‌واسطه تعدد و تنوع طیف‌های فعال، می‌تواند بر کل زنجیره معدن، از اکتشاف گرفته تا بازار فروش احاطه داشته باشد و هدف عالی آن عبارت است از: ایجاد اتاق فکر، کمک به تولید و نظارت بر زیرساخت‌های اقتصادی مردمی در معدن، ایجاد جهش در استخراج و بهره‌برداری از ذخایر معدنی و کم کردن زمان دستیابی به مواد معدنی و نقش‌آفرینی اقتصاد معدنی در اقتصاد کشور و... ایجاد شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدنی در قانون بهبود فضای کسب و به‌شکلی روشن پیش‌بینی شده و معاونت معدنی وزارتخانه موظف شده است تا از ظرفیت‌های بخش خصوصی در سیاست‌گذاری‌های خود استفاده کند. سیاست مصوب این شورا باید تسهیلگری در سازکار اجرایی و حذف مشکلات اداری، اجتماعی، امنیتی و اقتصادی در حوزه‌های دولتی و بخش خصوصی به دولت باشد.

آسیب‌های شورا

نیروی انسانی نکته مهمی است که بقا و استمرار چنین شورایی را تضمین می‌کند و می‌تواند در سیاست‌گذاری‌های کشور کمک کند. با شوربختی در یک بررسی میدانی متوجه خواهید شد که تعداد اندکی از افراد مراکز تصمیم‌گیری و نظارتی و مشورتی در جامعه معدنی را با بهانه‌های سیاسی یا مصلحت کشور اشغال کرده‌اند و مطمئنا چنین مجموعه‌هایی با شروع راه‌اندازی شوراها تلاش خواهند کرد خود یا طیفی از وابستگان خود را وارد قضیه کنند و رقابت بین ۲ طیف شروع خواهد شد و این روند در کمترین زمان باعث ناکارآمدی شورا می‌شود. برای جلوگیری از این آسیب، نقش مجموعه‌های دانشگاهی و فرهیختگان و صاحب‌نظران معدنی، که برای منافع خود یا طیف وابسته خود تلاش نمی‌کنند، بسیار بااهمیت می‌شود. این شورا با ایجاد کمیسیون‌های تخصصی خود در مناطق کشور و شناسایی متخصصان تلاش خواهد کرد تا زنجیره معدن را به‌عنوان بخشی از کل زنجیره اقتصادی کشور ببیند و در عین نظارت و مشورت برای حفظ منافع عموم مردم، توان خود را برای حمایت از بخش خصوصی و ساده و سریع و کارآمد کردن روندهای اجرایی و رفع گلوگاه‌های توقف و آینده‌نگری سرعت توسعه در این حوزه به‌کار گیرد. بنابراین، ما نیاز به جذب و حمایت از افراد جوان فرهیخته حتی گمنام در کنار افراد باتجربه داریم که حرفی نو بشنویم وگرنه شاهد تکرار مکررات خواهیم بود.

حیاط‌خلوت مافیایی

در پژوهش شعاری داریم که می‌گوید بدون بررسی و پژوهش، کاری را انجام ندهید، مشکل جامعه معدنی در تاثیر سلیقه‌ها، برداشت‌ها و تامین منافع شخصی در تصویب اجرای قانون است، قوانین باید راه را هموار و مجریان، سرعت اجرای قانون را بالا ببرند، حذف مراکز و کوچک کردن گلوگاه‌های قانونی و اتصال جزایر نظارتی در روند اجرایی معدنکاری باعث رونق می‌شود.

شفاف‌سازی، آموزش فن و اخلاق، شناسایی و آسیب‌شناسی، برخورد بدون ترس با رانت و رانت‌خواری و تزریق قوانین محرکه تشویقی و تصحیح نواقص اجرایی از عمده مواردی است که شورا می‌تواند از طریق آنها به رونق اقتصادی معدن کمک کند، به‌شرط اینکه این شورا حیاط‌خلوت عده‌ای خاص نشود. خلاصه کلام اینکه، می‌توان در زمینه‌های تخصصی‌تر معدنی و صنایع وابسته مثل سنگ، فولاد، فلزات زیرشوراها یا کمیسیون‌هایی را تاسیس کرد که در اینجا نقش نهادهایی همچون اتاق‌های بازرگانی، سازمان‌های نظام‌مهندسی معدن، خانه‌های معدن و صنعت و مراکز تحقیقاتی دانشگاهی و نهادهای دانش‌بنیان واقعی مهم شود، از ویژگی‌های این اقدامات شورا، کمک مشورتی به دولت در هوشمندسازی و شفاف‌سازی شبکه اقتصادی مردم‌نهاد با بکارگیری فناوری‌های نوین با قابلیت شناسایی به‌موقع تهدید و مقابله با هر نوع تهدید به‌منظور بالا بردن سطح تاب‌آوری شبکه اقتصادی و در نتیجه ارتقای منافع و سطح اعتماد سرمایه‌گذاران است.

سخن پایانی

معدنکاری و استفاده از ظرفیت خفته معادن؛ ابزاری مفید، کارآ و قدیمی برای فقرزدایی و عاملی برای رونق اقتصادی است، به‌ویژه در شرایطی که به هر دلیلی بتوان نام شرایط دشوار اقتصادی را بر آن نهاد. بنابراین، باید بنا بر توسعه فعالیت‌های معدنی باشد و به‌نظر می‌رسد که نخستین قدم در این مسیر، تغییر روش‌های قدیمی مدیریت و سیاست‌گذاری آن است که طلیعه آن با تغییر مدیریت کلان این حوزه اتفاق افتاده است.

انفجار نرخ گوشت در ۲ سال

	۱۴۰۰	۱۴۰۲
راسته با استخوان گوسفندی	هر کیلو ۱۳۲.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۳۵۰.۰۰۰ تومان
ران کامل ممتاز گوسفندی	هر کیلو ۱۲۲.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۴۴۰.۰۰۰ تومان
سر دست پاک کرده گوساله	هر کیلو ۱۳۴.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۲۹۰.۰۰۰ تومان
ران پاک کرده گوساله	هر کیلو ۱۳۵.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۳۸۰.۰۰۰ تومان
ماهیچه گوساله	هر کیلو ۱۲۲.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۳۸۰.۰۰۰ تومان
شقه لاشه گوسفندی	هر کیلو ۱۲۴.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۳۹۵.۰۰۰ تومان
نیم‌شقه ران گوسفندی	هر کیلو ۱۳۹.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۴۲۵.۰۰۰ تومان
گوشت چرخ‌کرده مخلوط	هر کیلو ۱۲۹.۰۰۰ تومان	هر کیلو ۳۱۰.۰۰۰ تومان

اینفوگرافی: سامان شرف الدین

برگزاری نشست کیفی و ساخت داخل موتورسیکلت ایران و چین

نشست تخصصی کیفی و ساخت داخل موتورسیکلت ایران و چین با حضور جلیل مجاهد، رئیس انجمن صنعت موتورسیکلت ایران، مدیرعامل کارخانجات صنعتی کویر موتور و رئیس اتاق بازرگانی برگزار شد.

جلیل مجاهد، رئیس انجمن صنعت موتورسیکلت ایران، در این نشست اظهار کرد: شما از کشور بزرگی مانند چین با هزاران سال قدمت وارد کشوری شدید که به مانند کشور شما هزاران سال قدمت و تمدن ساز بوده است. کشور ایران و چین به عنوان تمدن‌های بزرگ و قدرتمند از هزاران سال پیش در جاده ابریشم با یکدیگر پیوند تنگاتنگی داشته‌اند. نتیجه هزاران سال تمدن مشترک همکاری امروز ایران و چین در میان تحریم‌های ظالمانه می‌باشد و چین در حال حاضر بزرگترین شریک تجاری ایران است.

وی ادامه داد: تولیدکنندگان محترم ایران و چین، حضور امروز شما در این همایش تنها حضور اقتصادی نیست بلکه تمدن کهن ایران و چین که موجب سنت‌ها و فرهنگ‌های مشتری و همکاری مشترک گردیده است.

کشور ما یک درصد جمعیت جهان و ۷ درصد منابع و ذخایر دنیا را در اختیار دارد و این به معنی این است که ایران کشور ثروتمندی است و این می‌تواند برای کشوری مانند چین مفید باشد و باتوجه به وجود بازار ۳۰۰ میلیون دلاری در منطقه می‌تواند فرصت خوبی برای همکاری دوجانبه باشد.

رئیس انجمن صنعت موتورسیکلت ایران گفت: ظرفیت و توانمندی تولید موتورسیکلت در ایران بیش از یک میلیون دستگاه می‌باشد و بیش از ۹۰ درصد آن حاصل تبادلات تجاری میان ایران و چین است. ما از کشور چین درخواست داریم که بومی‌سازی بخشی از قطعات موتورسیکلت مشارکت و موتورسیکلت‌سازان را یاری نمایید تا بتوانیم جایگاه بازار چین در ایران را حفظ نماییم.

حاکمیت ایران برای این موضوع قانون تعیین نموده که مانند دیگر کشورها مانند ترکیه، الجزایر، مصر، پاکستان و سایر کشورها ۴۰ درصد قطعات را در ایران تولید نماییم و این قانون به زودی در ایران اجرا خواهد شد.

جلیل مجاهد در پایان گفت: نیروی انسانی، مواد اولیه و انرژی در ایران بسیار ارزان می‌باشد که در نتیجه انتقال دانش و اطلاعات سودآوری بسیار خوبی خواهد داشت. از شرکت‌های محترم چینی که در دوران تحریم ما را یاری نمودند و همچنین همکاران محترم

که با قدرت توانستند در دوران تحریم‌های سخت محصولات را با بهترین کیفیت، تولید و عرضه کنند سپاسگزارم.

مجید رضایی، نایب‌رئیس انجمن صنعت موتورسیکلت ایران در ادامه این مراسم اظهار کرد: انجمن صنعت موتورسیکلت ایران در سال ۱۳۸۲ با هدف ساماندهی تولید و ایجاد وحدت رویه در امر تولید، تجارت، خدمات، حمایت از مصرف‌کننده، تامین حقوق و منافع مشترک تمامی تولیدکنندگان، همکاری با مراکز ذی ربط، پشتیبانی مهندسی، فراهم‌سازی بستر استانداردهای کیفی ایمنی ، برگزاری رویدادهای تخصصی و رشد و ارتقا این صنعت تاسیس گردید.

وی افزود: تعداد واحدهای تولیدی طی ۱۲ سال اخیر سیر نزولی داشته و از ۹۰ واحد تولیدی در سال ۱۳۹۱ به ۴۶ واحد تولید در سال ۱۴۰۲ کاهش پیدا کرده است. تعداد تولید موتورسیکلت در ۱۰ سال اخیر ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه و دارای فراز و نشیب‌های فراوانی بوده است که خوشبختانه طی ۴ سال گذشته سیر صعودی به خود گرفته است و پیش‌بینی می‌شود طی سال جاری به ۶۵۰ هزار دستگاه افزایش یابد.

نایب‌رئیس انجمن صنعت موتورسیکلت ایران گفت: اشتغالزایی صنعت موتورسیکلت ایران ۱۶ هزار نفر به طور مستقیم و ۵۰ هزار نفر به طور غیرمستقیم و تمامی شرکت‌های از بخش خصوصی می‌باشند.

پرداخت ۹۵ درصدی یارانه سوخت توسط دولت، کیفیت سوخت تولیدی پالایشگاه، میزان آلایندگی کلانشهرها، عدم وجود زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی و... باعث شده است تا نقش حیاتی موتورسیکلت در چرخه حمل‌ونقل کشور پررنگ‌تر از نقش آن در سایر کشورهای جهان گردد و جایگزینی موتورسیکلت با خودروهای تک و دو سرنشین نه تنها به عنوان استراتژی انجمن بلکه به عنوان یک مسئولیت اجتماعی برای ایرانیان مبدل گردد.

مجید رضایی اظهار کرد: با ورود هر دستگاه موتورسیکلت به خیابان‌های شهرها یک دستگاه خودروی ۲ هزار سی سی از کف خیابان کلانشهرها خارج می‌شود و نه‌تنها مصرف سوخت ۱۹ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر به ۳ لیتر کاهش می‌یابد، بلکه معضلات ترافیک، جای پارک خودرو، ارزبری، هزینه‌های تامین و نگهداری خودرو، استرس‌های روانی و بیماری‌های تنفسی نیز به شد.

دانشگاه لرستان

تجدید مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شناسه ۱۵۵۲۴۵۲

فراخوان شماره ۲۰۰۲۰۰۴۵۴۴۰۰۰۰۰۷

دانشگاه لرستان در نظر دارد **انجام امور مربوط به تعمیر و نگهداری تاسیسات دانشگاه (مکانیکی و برقی) سال‌تحصیلی ۳-۱۴۰۲ به شماره سیستمی ۲۰۰۲۰۰۴۵۴۴۰۰۰۰۰۷** را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به صورت مناقصه عمومی دومرحله‌ای برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

▣ **مواعد زمانی:**

- **تاریخ انتشار فراخوان:** روز **شنبه ۱۴۰۲/۰۵/۳۰**
- **مهلت دریافت اسناد فراخوان:** ساعت **۱۴:۰۰** روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۶/۰۶**
- **مهلت ارسال پیشنهادات:** ساعت **۰۹:۰۰** روز **شنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۶/۱۸**
- **زمان بازگشایی پاکت‌ها (مرحله اول):** ساعت **۱۰:۰۰** صبح روز **شنبه ۱۴۰۲/۰۶/۱۸**
- **زمان بازگشایی پاکت‌ها (مرحله دوم):** ساعت **۱۱** صبح روز **دوشنبه ۱۴۰۲/۰۶/۲۰**

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ۳،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال معادل سیصد و هفتاد میلیون تومان (ضمانتنامه بانکی معتبر)

هزینه انتشار آگهی از برنده مناقصه دریافت می‌شود.

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: کیلومتر ۵ جاده خرم‌آباد - تهران- دانشگاه لرستان- سازمان مرکزی

تلفن: ۰۶۶-۳۳۱۲۰۰۹۱

دبیرخانه کمیسیون مالی و معاملاتی دانشگاه

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری تاکسی پیکان سفید به شماره پلاک ۲۸ت۵۸۹ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۱۱۵۸۲۰۹۰۹۵ و به شماره شاسی ۸۲۵۰۳۲۴۷ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری گستر ش دنبال کنید

www.Gostaresh.news

گپ‌وگفت

عرضه کم، عامل گرانی گوشت

کیمیا ملکی: تورم نقطه‌به‌نقطه در تیر امسال با کاهش ۳.۲ درصدی نسبت به ماه گذشته به ۳۹.۴ درصد رسیده است؛ به‌بیان دیگر، هزینه خانوارها نسبت به تیر سال گذشته به‌طور میانگین افزایش ۳۹.۴ درصدی را تجربه کرده است. براساس گزارش مرکز آمار، گوشت قرمز و مرغ با ثبت تورم ماهانه ۵.۳ درصدی رکورددار افزایش نرخ در نخستین ماه تابستان بوده است. به‌طور کلی داده‌های رسمی نشان می‌دهد نرخ گوشت قرمز و مرغ در یک سال گذشته افزایش حدود ۸۰ درصدی را تجربه کرده است.

متاسفانه خیلی از گروه‌های کالایی به‌تدریج از گروه ۲۱ ارزی به گروه ۲۲ منتقل شده‌اند و البته خیلی از کالاها هم به بهانه‌های مختلف گران شده‌اند؛ دام زنده به بهانه قاچاق گران شده؛ شکر به یک بهانه دیگر و برنج هم همین‌طور. افزایش هزینه‌های زندگی برای کارگران، قابل‌کتمان نیست. این در حالی است که نرخ گوشت قرمز کیلویی ۵۵۰ هزار تومان است؛ یعنی برای تهیه یک کیلو گوشت قرمز دستمزد ۲ روز یک کارگر حداقل‌بگیر باید پرداخت شود. در نتیجه با قیمت‌های فعلی، کارگران نمی‌توانند پروتئین و ویتامین مصرف کنند و فقط مصرف‌کننده‌ی نشاسته و روغن هستند!

مجتبی عالی، مدیرعامل اتحادیه دامداران کشور درباره گرانی گوشت می‌گوید: دامداران نقدینگی کافی برای پرواربندی ندارند و این مسئله ممکن است به کاهش تولید گوشت انجامیده باشد.

صمت به‌منظور بررسی بیشتر علل گرانی گوشت به گپ‌وگفت با علی‌اصغر ملکی، رئیس اتحادیه تهیه و توزیع گوشت گوسفندی تهران پرداخت.

◉ اکنون وضعیت قیمت‌ها در بازار گوشت چگونه است؟

در حال حاضر قیمت‌ها تغییر نکرده و بازار آرام و تقاضا پایین است. اکنون مغازه‌دار هر کیلو گوشت گوسفندی را ۴۳۰ تا ۴۳۵ هزار تومان می‌خرد و با ۱۰ درصد سود به مردم عرضه می‌کند.

◉ اکنون دام زنده در چه بازه قیمتی قرار دارد؟

قیمت کنونی هر کیلوگرم دام ۱۹۵ تا ۲۱۰ هزار تومان است و باتوجه به کاهش تقاضا، این بازار در رکود به‌سر می‌برد.

◉ به‌نظر شما دلایل گرانی گوشت چیست؟

علت اصلی گرانی گوشت گوسفندی، عرضه کم است. بارش و رویش خوبی در مناطق غرب کشور داریم و علوفه در صحرا به‌صورت رایگان در دسترس است، اما قاچاق دام باعث کمبود و گرانی موثر گوشت شده است.

◉ اکنون مصرف گوشت نسبت به سال‌های گذشته چگونه است؟

به‌دلیل نرخ بالای گوشت تقاضا روندی کاهشی دارد؛ ضمن اینکه توان خرید مردم کم است. همچنین به‌دلیل اینکه در سال‌های گذشته کشتار بی‌رویه انجام شده، عرضه کم است و این باعث شده قیمت‌ها افزایشی باشد. در واقع اکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد کاهش فروش داریم.

◉ به‌نظر شما واردات گوشت کمکی به کاهش نرخ این محصول در بازار می‌کند؟

با استمرار عرضه گوشت‌های وارداتی پیش‌بینی می‌شود نرخ گوشت کاهش یابد و بازار به تعادل برسد.

▣ گشتی در بازار

قیمت گوشت در برخی از سایت‌های اینترنتی سر به فلک می‌کشد.

بررسی صمت از قیمت‌های درج‌شده در این سایت‌ها نشان می‌دهد نرخ گوشت چرخ‌کرده مخلوط ممتاز کیلویی ۵۲۵ هزار تومان، ماهیچه گوسفندی کیلویی ۷۲۷ هزار تومان، گوشت سردست گوسفند با ماهیچه کیلویی ۶۲۵ هزار تومان، گوشت خورشتی گوسفندی کیلویی ۹۰۰ هزار تومان، شقه گوسفندی کیلویی ۵۶۴ هزار تومان، گوشت چرخ‌کرده گوسفندی ممتاز کیلویی ۹۰۰ هزار تومان است.

صمت علل گرانی گوشت را بررسی کرد

مصرف‌کننده، قربانی عدم نظارت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

زمستان سال گذشته، درست زمانی که سال ۱۴۰۱ نفس‌های آخر خود را می‌کشید، گرانی گوشت راه خود را به بازار باز کرد. برخی از شهروندان مدت‌هاست که دست‌شان از خرید گوشت کوتاه شده و خبری از گوشت در سفره‌های‌شان نیست. براساس اظهارات فعالان حوزه دام، نرخ دام زنده در بازار کاهش شدیدی داشته، اما نرخ گوشت قرمز همچنان صعودی است و قصد پایین آمدن نیز ندارد. به‌عقیده فعالان این حوزه با رسیدن فصل بهار و امکان تعلیف دام در مراتع، نیاز به خرید خوراک بسیار کم می‌شود و هزینه تولید کاهش خواهد یافت. از سوی دیگر به‌واسطه زادآوری در پایان زمستان، در فصل بهار عرضه افزایش می‌یابد. در کنار موارد یادشده راهکار مسئولان نیز برای کنترل نرخ در بازار افسارگسیخته گوشت، واردات بود. در چنین وضعیتی سوالی که ایجاد می‌شود این است که چرا با این وجود نرخ گوشت همچنان افزایشی است؟ البته تجربه ثابت کرده هر محصولی که بر موج گرانی سوار شود، خیال پایین آمدن نخواهد داشت و اگر لطفی شامل حال‌مان کند، در نهایت درصدی جزئی از نرخ آن کاهش یابد. صمت در این گزارش به بررسی علل گرانی گوشت پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

چرا گوشت گران شد؟

اخیرا اخباری مبنی بر حذف ارز نیمایی گوشت وارداتی ازسوی سازمان توسعه تجارت مطرح شد که به‌دنبال انتشار این خبر، قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد حذف ارز نیمایی مربوط به گوشت وارداتی بخش صنعت بوده و ارز گوشت خانوار سر جای خودش است. در نتیجه اعلام خبر حذف ارز نیمایی گوشت وارداتی نگرانی بین مردم و فعالان این صنعت ایجاد کرد که مبادا نرخ گوشت به بیشتر از رقم فعلی افزایش یابد.

ماجرا از این قرار بود که ابتدا تصویر نامه نرگس باقری زمردی، مدیرکل دفتر صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت، وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت به دفتر فناوری این سازمان در تاریخ ۱۰ مرداد منتشر شد که براساس آن، معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، محل ارز واردات انواع گوشت قرمز را از گروه کالایی ۲۱ (ارز از محل تالار اول) به گروه کالایی ۲۲ (ارز از محل تالار دوم) تغییر داده است. تالار دوم ارزی، محل عرضه و تقاضای مستقیم واردکنندگان و صادرکنندگان است که نرخ ارز در آن حسب عرضه و تقاضای بازار تعیین می‌شود و رقم ثابتی نیست. به گزارش خبرآنلاین ساعتی بعد، علیرضا پیمان‌پاک، قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی در یک توئیت اعلام کرد اخبار منتشره درباره حذف ارز ترجیحی گوشت قرمز درست نیست و تکذیب می‌شود، چراکه تغییر ارز مربوط به گوشت منجمد است که کاربری صنعتی و رستورانی دارد و نقش مستقیمی در تنظیم بازار ندارد. به‌گفته او ارز تخصیصی به گوشت گرم گوسفندی و گوساله وارداتی تا تنظیم بازار این کالا همچنان در گروه کالایی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی است.

به‌گفته پیمان‌پاک، دولت منابع بسیار خوبی از ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی را برای واردات گسترده گوشت، به‌منظور تنظیم بازار اختصاص داده و به‌طور هفتگی برنامه واردات گوشت گرم گوسفندی و گوشت گرم گوساله برای تنظیم بازار در حال انجام است. در همان روز، تصویر نامه دیگری از مدیرکل دفتر صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت منتشر شد که براساس آن، واردات چای نیز به گروه کالایی ۲۲ (ارز از محل تالار دوم) منتقل شده است. در نتیجه دیگر ارز نیمایی به واردات چای اختصاص نمی‌یابد و نرخ ارز واردات این محصول را مکانیسم عرضه و تقاضای بازار آزاد تعیین خواهد کرد.

اکنون بسیاری از فعالان حوزه گوشت در بلاتکلیفی قرار دارند، اما در هر حال، اگر حتی حذف ارز نیمایی گوشت قرمز را فقط برای گوشت صنعتی و رستورانی در نظر بگیریم، آیا باید منتظر گرانی گوشت باشیم؟

لازم به ذکر است سالانه یک میلیون تن گوشت قرمز در کشور مصرف می‌شود که ۱۰۰ هزار تن آن معمولا از محل واردات تامین می‌شود و به‌عقیده کارشناسان همین میزان اندک صادرات نیز نرخ داخلی را به هم می‌ریزد.

در واقع نوسان نرخ در بازار جهانی، هزینه‌تراشی تحریم برای واردات، سوءاستفاده واردکنندگان و رانت و فسادی که در این زمینه وجود دارد از جمله مواردی است که روی قیمت‌های داخلی تاثیر می‌گذارد. علاوه بر این، کشور در تامین ۷۰ درصد خوراک دام که ۷۰ درصد هزینه تولید را شامل می‌شود، وابسته به واردات است.

> بسیاری از فعالان بازار گوشت گوسفندهای ماده و بز که نرخ پایین‌تری دارد را می‌خرند و بعد از کشتار در بازار به اسم بره نر با قیمت‌ها بالاتر از ۴۵۰ هزار تومان در هر کیلو می‌فروشند

هیچ نظارتی بر بازار گوشت نیست

افشین صدر دادرس، مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک درباره حذف ارز نیمایی گوشت وارداتی به صمت گفت: این خبر ابتدا توسط رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام شد و سپس توسط پیمان‌پاک، قائم‌مقام وزیر جهادکشاورزی تکذیب و اعلام شد این خبر تنها مربوط به گوشت صنعتی است؛ اما فعالان این حوزه هنوز نمی‌دانند که وزارت صمت درست گفته یا وزارت جهاد کشاورزی.

اگر حذف ارز نیمایی گوشت وارداتی درست باشد، بر نرخ گوشت گرم و منجمد وارداتی تاثیر خواهد داشت، اما تاثیری در گوشت‌های داخلی نخواهد داشت. وی با اشاره به اینکه جمعیت دام کشور کاهش پیدا کرده، افزود: طبق آمارهای ارائه‌شده سرانه مصرف گوشت در ایران طی ۳ سال از ۱۲ کیلوگرم به ۷.۵ کیلوگرم کاهش یافته و آمارهای مرکز آمار در زمینه میزان تولید و آمارهای صادرات وزارت جهاد کشاورزی نشان می‌دهد سرانه کاهش ۳۷.۵ درصدی را تجربه کرده است.

در نتیجه کمبود تولید نداریم و افزایش نرخ گوشت در بخش تولید غیرطبیعی و ناشی از فضاسازی برای اجبار دولت به واردات گوشت است.

مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک با اعلام نرخ دام زنده گفت: نرخ تمام‌شده هر کیلو بره نر ۵۰ کیلویی زنده ۱۷۰ هزار تومان است، اما در بازار نرخ هر کیلو گوشت گوسفندی از ۴۵۰ هزار تومان گذشته است.

▣ تعطیلی دامداری‌ها

صدردادرس با اشاره به افزایش نرخ گوشت در زمینه رونق صنعت دامپروری اظهار کرد: در اثر تصمیماتی که گرفته شد، دامدار دام سبک مجبور شد نهاده را با نرخ بالاتر از بازار آزاد تهیه کند و در نتیجه هزینه تولید افزایش یافت و از سوی دیگر به‌دلیل کمبود نقدینگی به‌تدریج دامداران وارد حذف دام‌های سبک شدند و گله‌ها نیز کوچک شد. گرانی گوشت هیچ رونقی به کسب‌وکار دامداران نداده و ما حتی شاهد تعطیلی برخی دامداری‌ها هستیم. اینکه فاصله نرخ از مبدا تا بازار بسیار زیاد است، نشان از عدم نظارت دقیق و کافی دارد و مشکل از دامدار نیست.

▣ روزانه ۵ هزار رأس دام قاچاق می‌شود

مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک با اشاره به آمار بالای قاچاق دام زنده اظهار کرد: براساس بررسی‌های یکی از فعالان این حوزه روزی ۵ هزار رأس دام زنده از ایران قاچاق می‌شود. قاچاقچیان به نرخ روز و به‌صورت نقدی دام زنده را خریداری و به‌صورت غیرقانونی خارج می‌کنند و ادامه این روند تهدیدی جدی برای بازار گوشت خواهد بود.

وی درباره دخالت‌های دولت در بازار بیان کرد: در مجموع موافق دخالت دولت در بازار نیستم و بازار باید براساس مکانیسم عرضه و تقاضا پیش برود تا بتواند به تعادل برسد. خرید تضمینی هم برای مواقعی که بازار دچار آشفتگی یا تولیدکننده در بحران است پیش‌بینی می‌شود.

▣ گوشت بز به‌جای بره!

صدر دادرس ضمن تاکید بر اینکه هیچ نظارتی بر بازار گوشت وجود ندارد، با بیان مثالی اظهار کرد: وقتی گوسفندهای ماده و بز کشتار می‌شوند چرا پیگیری صورت نمی‌گیرد؛ در حالی که رسیدگی به این موضوع بسیار راحت است. این اتفاقات به ضعف ساختاری در سیستم توزیع ما برمی‌گردد و ربطی به دامدار ندارد. باید دید چطور با این همه دستگاه نظارتی گوشت بز و گوسفند ماده ۳ساله به‌جای بره نر با قیمتی در این حد بالاتر از نرخ تولید فروخته می‌شود. متاسفانه بسیاری از فعالان بازار گوشت گوسفندهای ماده و بز که نرخ پایین‌تری دارد را می‌خرند و بعد از کشتار در بازار به اسم بره نر با قیمت‌ها بالاتر از ۴۵۰ هزار تومان در هر کیلوگرم می‌فروشند.

▣ فروش گوشت در سایت‌های اینترنتی

مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک درباره فروش اینترنتی گوشت در سایت‌های اینترنتی اظهار کرد: نبود نظارت در بازار گوشت شامل حال این فروشگاه‌های اینترنتی نیز می‌شود. این در حالی است که وقتی در سایت‌های فروش اینترنتی گوشت با قیمت‌های بالایی عرضه می‌شود، ناخودآگاه بازار نیز از آن تاثیر می‌پذیرد.

قاچاق دام توجیه اقتصادی ندارد

منصور پوریان، رئیس شورای تامین دام کشور با تاکید بر اینکه در حال حاضر قاچاق دام ممکن نیست به صمت گفت: به‌دلیل گرمای زیاد هوا هیچ فردی به قاچاق دام نمی‌پردازد، زیرا با تلفات بسیاری همراه است.

از سوی دیگر در حال حاضر قاچاق دام به هیچ عنوان توجیه اقتصادی ندارد، زیرا نرخ دام زنده ما گران است. هنگامی قاچاق دام ارزش دارد که دام زنده در کشور نرخ خوبی داشته باشد و فروش آن در کشورهای دیگر صرفه اقتصادی ایجاد کند. البته در مواردی نادر انتقال بره انجام می‌شود که به‌دلیل وزن کم آنها می‌توان صحت این موضوع را بیشتر دانست.

وی درباره فروش اینترنتی گوشت اظهار کرد: سایت‌های فروش اینترنتی در تعیین نرخ نقشی ندارند و معمولا هر کدام قیمت‌های خود را بی‌هیچ نظارتی افزایش می‌دهند، اما افزایش نرخ در همین سایت‌های فروش اینترنتی هم می‌تواند ناشی از موجی باشد که وارد بازار شده است.

از سوی دیگر گوشت محصولی نیست که بتوان به‌طور مجازی آن را خریداری کرد. برخی از سایت‌های فروش اینترنتی با هدف بالا نگه داشتن نرخ گوشت راه‌اندازی شده‌اند.

▣ قیمت دام

پوریان با تاکید بر کاهش نرخ دام بیان کرد: با گرم شدن هوا و استمرار افزایش عرضه، نرخ دام سبک کاهش چشمگیری داشته؛ به‌طوری که قیمت هر کیلوگرم بره ۵ ماهه در محدوده ۱۴۵ هزار تومان و بره ۷ ماهه ۱۳۵ تا ۱۴۰ هزار تومان است.

▣ گوشت از سفره‌ها حذف شد

رئیس شورای تامین دام کشور با اشاره به کاهش سرانه مصرف گوشت در کشور بیان کرد: وقتی کالایی افزایش جهشی نرخ را تجربه می‌کند، طبیعی است که بیشتر مصرف‌کنندگان توان خرید آن را نداشته باشند که گوشت نیز یکی از این کالاها است. بسیاری از خانوارها دیگر توان خرید گوشت ندارند و مدت‌هاست که این کالا از سفره آنها حذف شده است. در نتیجه ما بخشی از متقاضیان را از دست داده‌ایم.

▣ راهکار چیست؟

پوریان با ابراز امیدواری نسبت به کاهش نرخ گوشت قرمز گفت: راهکار خاصی برای کاهش نرخ گوشت وجود ندارد، اما امیدواریم با عرضه زیاد به ثبات قیمت برسیم. مشکل افزایش نرخ گوشت در چند روز آینده رفع خواهد شد.

> به‌دلیل گرمای زیاد هوا هیچ فردی به قاچاق دام نمی‌پردازد، چراکه این اقدام تلفات بسیاری به همراه خواهد داشت

سخن پایانی

مدت‌هاست که نرخ بالای گوشت دست بسیاری از افراد را از خرید این محصول کوتاه کرده و هر روز مانند طلا و سکه شاهد افزایش نرخ گوشت هستیم و در عین حال هیچ نظارتی بر آن نیست. صحبت از واردات گوشت بود تا از این طریق بازار متعادل شود که چنین نشد! این در حالی است که برخی معتقدند واردات گوشت قرمز از نوسانات قیمتی این محصول جلوگیری می‌کند و اگر واردات این کالا تا امروز موجب ثبات نرخ گوشت قرمز نشده، به‌دلیل مشکلات حاشیه‌ای است. حال برای ما نیز روشن نیست که این بازار پرالتهاب قرار است چه زمانی به آرامش برسد، اما آنچه مشخص است قربانی شدن مصرف‌کنندگان به‌دلیل مشکلات این بازار است.

افزایش نرخ بنزین در دستور کار دولت و مجلس نیست

تخت گاز مصرف بنزین

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

هرازچندگاهی خبرهایی از افزایش نرخ بنزین در رسانه‌ها مطرح می‌شود و مشخص نیست که جرقه این موضوع از کجا نشأت می‌گیرد. در هفته‌های اخیر شایعه افزایش نرخ بنزین در کشور به یکی از عوامل مهم ایجاد صف در جایگاه‌های سوخت بدل شده است. اگر بخواهیم منشأ این شایعات را جست‌وجو کنیم، احتمالا باید به روز جمعه‌ای در آبان ۹۸ بازگردیم که نرخ بنزین بدون اطلاع‌رسانی قبلی به یک‌باره گران شد و این افزایش یک‌باره آن‌قدر تبعات منفی داشت که حتی رئیس‌جمهوری وقت هم نمی‌خواست تبعات این افزایش نرخ شبانه را بپذیرد تا حدی که چند روز بعد اعلام کرد «من هم روز جمعه متوجه افزایش نرخ بنزین شدم.»

از این ماجرا بیش از ۳ سال می‌گذرد و دولت دوازدهم جای خود را به دولت سیزدهم داده است، اما هنوز موضوع افزایش نرخ بنزین هرازچندگاهی دهان‌به‌دهان می‌چرخد و به طولانی شدن صف جایگاه‌های سوخت دامن می‌زند. از سوی دیگر، رفتار برخی دولتمردان نیز موجب افزایش بی‌اعتمادی شده است و تاکید مسئولان بر شایعه بودن خبرهای افزایش نرخ بنزین نیز این آتش را خاموش نمی‌کند. صمت در صفحه انرژی امروز به این موضوع پرداخته است.

عکس: صمت

از اصلاح نرخ تا واردات

زمستان سال قبل، خبرهایی درباره واردات بنزین از روسیه منتشر شد، این در حالی است که تا پیش از این ایران صادرکننده بنزین بود. برای امسال هم واردات بنزین در بودجه پیش‌بینی شده است. این موضوع نشان می‌دهد که دولت باید بخشی از درآمد نفت را برای واردات بنزین اختصاص دهد.

ادامه شرایط کنونی یعنی افزایش مصرف و احتمال واردات از نظر کارشناسان به‌معنای هدررفت منابع کشور است، زیرا بنزینی که می‌توان با قیمت‌های بالاتر صادر کرد و حاصل صادرات ارزآوری برای کشور است، با نرخ بسیار پایین‌تر از آب عرضه می‌شود و علاوه بر آن، دولت باید مابه‌التفاوت فروش و هزینه تمام‌شده بنزین را به پالایشگاه‌ها پرداخت کند که این موضوع هم بار مالی برای بودجه کشور دارد. بنابراین، بنزین و قیمت‌گذاری آن همیشه یک موضوع جنجال‌برانگیز برای دولت‌ها است، زیرا هزینه‌های افزایش آن می‌تواند برای بسیاری از افراد در کنار هزینه‌های غذا و اجاره، یک هزینه روزانه ضروری باشد.

روال عادی سوخت‌گیری در سراسر ایران

به‌گفته جواد اوجی، وزیر نفت تاکنون ۱۷ میلیارد لیتر بنزین بیشتری نسبت به پارسال در کشور توزیع شده است. پارسال میانگین مصرف بنزین در کشور ۱۰۳ میلیون لیتر در روز بود، اما با افزایش تردد در کشور به میانگین روزانه ۱۱۹ تا ۱۲۰ میلیون لیتر رسیده‌ایم.

وی با بیان اینکه مصرف بنزین در کشور ۱۳ درصد افزایش داشته است، ادامه داد: کل جایگاه‌های عرضه بنزین کشور فعال هستند و برای کاهش ترافیک در جایگاه‌های عرضه سوخت، محدودیت استفاده از کارت‌های هوشمند سوخت در جایگاه‌های سوخت نیز کاهش یافته است.

اوجی با بیان اینکه بحث افزایش نرخ بنزین در دستور کار دولت و مجلس نیست، گفت: امسال تاکنون نسبت به پارسال ۶ تا ۷ درصد افزایش حجم تردد داشته‌ایم و مصرف روزانه به‌طورمیانگین ۱۷ تا ۲۰ میلیون لیتر بیشتر از دوره مشابه پارسال بوده است.

وی بااشاره به اینکه طبق گزارش استان‌ها مشخص شد، روال تامین و توزیع سوخت در کشور عادی است، گفت: تعدادی جایگاه عرضه سوخت در تهران داشتیم که با ترافیک بیشتری در سوخت‌رسانی همراه بود که برای حل این مشکل با دستور معاون اول رئیس‌جمهوری، محدودیت سوخت‌گیری با کارت سوخت جایگاه متناسب با شرایط کاهش یافت تا مشکل حل شود. شمار جایگاه‌های پرترافیک حدود ۱۵ عدد بوده که در مقایسه با مجموع ۴ هزار و ۴۰۰ جایگاه در سراسر کشور عددی بسیار ناچیز است.

▣ وزارت نفت، مسئول تامین سوخت کشور

اوجی بااشاره به اینکه وزارت نفت افزون بر تامین بنزین و گازوئیل کشور، تامین سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها، هواپیما و صنایع را نیز برعهده دارد، ادامه داد: در حالی که عمده تولید فرآورده‌های نفتی در جنوب کشور متمرکز است و باید این فرآورده‌ها با خط لوله یا نفتکش‌های جاده‌پیما در سطح کشور توزیع و به مصرف‌کنندگان برسد. وی بااشاره به محدودیت ایجادشده برای استفاده از کارت سوخت شخصی مطابق مصوبه مجلس شورای اسلامی گفت: باتوجه به قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، وزارت نفت مکلف شده است، شمار استفاده از کارت سوخت شخصی را افزایش دهد و کارت‌های سوخت جایگاهداران تنها در موارد اضطراری استفاده شود.

▣ معطلی برای سوخت‌گیری بیشتر از ۵ دقیقه نیست

وزیر نفت همچنین بااشاره به بازدید میدانی از جایگاه‌های عرضه سوخت ادامه داد: در بیشتر جایگاه‌های عرضه بنزین تهران و دیگر نقاط کشور، عملیات سوخت‌گیری طی ۴ تا ۵ دقیقه انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه سالانه یک‌میلیون و ۸۰۰ هزار خودرو به ناوگان حمل‌ونقل کشور اضافه می‌شود، در حالی که خودروهای فرسوده از دور خارج نمی‌شوند، گفت: این موضوع نیز افزایش مصرف بنزین را به‌دنبال دارد.

وزیر نفت با نظر به مصوبه مجلس شورای اسلامی برای الزام استفاده از کارت هوشمند سوخت شخصی، افزود: هیچ جایگاه عرضه سوختی بدون کارت سوخت جایگاهدار نمانده است.

اوجی ادامه داد: روزی که اجرای مصوبه مجلس شورای اسلامی را آغاز کردیم، مقدار استفاده از کارت هوشمند سوخت شخصی ۱۷ درصد بود و اکنون این رقم به ۷۵ درصد رسیده است. برای چندمین بار تاکید می‌کنم دولت هیچ برنامه‌ای برای افزایش نرخ بنزین ندارد.

وی تاکید کرد: محدودیتی در استفاده از کارت سوخت شخصی وجود ندارد و در هر بار سوخت‌گیری، می‌توان ۶۰ لیتر بنزین دریافت کرد، در سفرهای مربوط به ایام اربعین هم محدودیتی وجود ندارد و جایگاه‌های عرضه سوخت سیار هم پیش‌بینی شده است. به‌عنوان وزیر نفت، برای چندمین‌بار تاکید می‌کنم دولت هیچ برنامه‌ای برای افزایش نرخ بنزین ندارد.

برای کاستن ترافیک جایگاه‌های عرضه سوخت، محدودیت کارت‌های هوشمند سوخت کاهش یافت

افزایش ۲۰ میلیون لیتری ذخیره‌سازی بنزین

جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی نیز بااشاره به حمایت و توجه وزیر نفت به موضوع سوخت‌رسانی در کشور، اظهار کرد: همه مناطق شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی کشور در حال آماده‌باش هستند.

وی با نظر به افزایش روزانه ۱۷ میلیون لیتری توزیع بنزین تاکنون در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با مدت مشابه پارسال ادامه داد: این رقم از افزایش ۱۳ درصدی مصرف حکایت دارد، با این حال با ظرفیتی که پارسال اضافه شد، باوجود افزایش مصرف خللی در موضوع سوخت‌رسانی به‌وجود نیامد.

سالاری بااشاره به اینکه امسال حدود ۱۸۳ میلیون تردد جاده‌ای داشتیم و افزایش ۵ درصدی در این بخش ثبت شده است، گفت: با این حال به‌راحتی سوخت‌گیری انجام می‌شود و در ساماندهی مجاری عرضه هم موفق بوده‌ایم.

▣ دریافت مجوز تولید ۱۰ میلیون کارت سوخت نو

وی با بیان اینکه با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و مجوز پدافند غیرعامل کارتخوان‌های جایگاه‌های عرضه سوخت را در کشور بومی کردیم، افزود: یک نمونه کار نو انجام شده است و در ابتدای دولت سیزدهم ۹ هزار کارت داشتیم و مجوز تولید ۱۰ میلیون کارت سوخت را گرفتیم و تاکنون ۲۲۰ هزار کارت سوخت در ۴ ماه صادر کرده‌ایم. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران بااشاره به افزایش تولید سوخت و فرآورده‌های نفتی در شرکت‌های پالایشی ادامه داد: هماهنگی در مجموعه جنوب کشور برای تولید و انتقال سوخت انجام شده و اکنون وضع تولید تثبیتی است و ۱۱۵ میلیون لیتر بنزین در روز تولید می‌شود.

سالاری با بیان اینکه تعمیرات اساسی را انجام دادیم و وضع توزیع هم مناسب است، گفت: افزایش ۱۳ درصدی مصرف بنزین در کشور با فعالیت ۵۰۰ نفتکش جاده‌پیما برابری می‌کند که با موفقیت انجام شده است.

وی با نظر به اینکه در تهران ۹ میلیون تراکنش داشتیم و آمار خرابی به حداقل رسیده است، افزود: ذخیره‌سازی بنزین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون لیتر افزایش داشته و سوخت‌رسانی مستمر بوده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی بااشاره به پیش‌رو بودن ایام اربعین و سفرهای تابستانی، افزود: اقدام‌های لازم برای تامین سوخت موردنیاز به‌طورکامل انجام شده است.

▣ صادرات دانش تولید بنزین

وی با نظر به نصب نخستین کمپرسور ایرانی در پالایشگاه فراسرزمینی، گفت: روزی بنزین صادر می‌کردیم، اما امروز دانش تولید آن را صادر می‌کنیم که از جمله آن می‌توان از صادرات کاتالیست نام برد. معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش با تاکید بر اینکه هیچ جایگاهی در کشور تعطیل نیست و سهمیه جایگاه‌ها را هم اضافه کردیم، افزود: افزایش سهمیه سبب پایداری توزیع سوخت شده است.

سالاری به تکلیف قانونی برای استفاده از کارت سوخت شخصی تا پایان شهریور در قالب تبصره ۱۴ اشاره و اعلام کرد: اکنون ۳۵ درصد تراکنش‌ها با کارت سوخت جایگاه‌ها انجام می‌شود.

محدودیتی در استفاده از کارت سوخت شخصی وجود ندارد و در هر بار سوخت‌گیری، می‌توان ۶۰ لیتر بنزین دریافت کرد

حاشیه‌های بنزین یکی دوتا نیست

اخبار مربوط به بنزین در کشور همواره با حساسیتی بسیار بالاتر از سایر مسائل از سوی جامعه و افکار عمومی دنبال می‌شود. تا آنجا که حتی هر شایعه‌ای که در فضای مجازی منتشر می‌شود تا چند روز واکنش‌های بسیاری را ایجاد می‌کند.

از همین‌رو هر تصمیمی که در این زمینه گرفته می‌شود، چه مربوط به کارت سوخت باشد یا استاندارد بنزین، به شایعه گرانی این سوخت در فضای مجازی می‌انجامد. البته شایعات بنزینی فقط مربوط به نرخ نیست و هر بار که افزایش نرخ بنزین تکذیب شده، بلافاصله سر و کله اخبار مربوط به کیفیت بنزین پیدا می‌شود.

بنزین مصرف داخلی هم عموما کیفیت یورو ۴ دارد و مناسب است؛ اما باتوجه به مصرف بالای بنزین در کشور، مقداری از آن هم بنزین با اکتان ۸۷ است که مشکلی از لحاظ کارکرد خودرو ایجاد نمی‌کند.

پالایشگاه‌های ایران روزانه توان تولید ۷۵ میلیون لیتر بنزین با کیفیت یورو ۴ و ۵ را دارند که نشان می‌دهد ظرفیت تولید بنزین با این استاندارد در کشور حدود ۷۰ درصد از کل ظرفیت است.

بنابراین، برخی ادعاها مبنی بر اینکه فقط ۳۸ درصد از بنزین تولیدی در کشور استاندارد است، درست نیست. آمارهای تولید در ۱۰ پالایشگاه کشور درکنار نمونه‌گیری‌هایی که از بنزین تولیدی و توزیعی در کشور از سوی سازمان استاندارد و سازمان محیط‌زیست می‌شود نیز، این ادعا را تکذیب می‌کند.

همچنین در پالایشگاه‌های کشور، طرح‌های بهینه‌سازی و کیفی‌سازی فرآورده‌های نفتی در حال اجرا است که در آخرین مورد، در آخرین روز سال گذشته، طرح توسعه پالایشگاه آبادان توسط رئیس‌جمهوری مورد بهره‌برداری قرار گرفت که علاوه بر ارتقای کیفیت تولید بنزین، حجم تولید را نیز افزایش داده است و کمک کرد تا در ایام نوروز که رکورد مصرف بنزین چند بار شکسته شد، مشکلی در تامین این سوخت در هیچ نقطه‌ای از کشور ایجاد نشود.

این در شرایطی است که دولت سیزدهم همواره اعلام کرده که افزایش نرخ بنزین در دستور کار نیست و حتی تاکید شده است که براساس قانون بودجه سال ۱۴۰۲، نرخ بنزین تغییر نخواهد کرد.

البته در قانون بودجه امسال تاکید شده که باید تا پایان شش‌ماهه اول امسال، استفاده از کارت سوخت شخصی به ۹۰ درصد برسد و در همین رابطه، دولت بعد از پایان تعطیلات نوروز، ساماندهی کارت سوخت جایگاهداران را با هدف نظارت بر مصرف و کاهش قاچاق سوخت در کنار اجرای طرح کدینگ در استان‌های مرزی مانند استان سیستان و بلوچستان به اجرا در آورد. همزمان با اجرای این طرح، تاکید شد که کارت جایگاه‌ها به‌طورکامل جمع نمی‌شود و در هر جایگاه باتوجه به نیاز، تعدادی کارت باقی خواهد ماند.

سخن پایانی

رشد فزاینده مصرف سوخت در کشور به‌ویژه پس از افول همه‌گیری ویروس کرونا در شرایطی اتفاق افتاده است که اگر مصرف بنزین با ۵ میلیون لیتر صرفه‌جویی، از ۱۱۰ به ۱۰۵ میلیون لیتر کاهش یابد، با احتساب نرخ ۳۰ هزار تومانی بنزین در بازارهای جهانی، درآمد کشور از این محل به تنهایی، بیش از ۵۴ هزار میلیارد تومان خواهد بود. این اتفاق در شرایطی است که برای ساخت یک پالایشگاه، باید حدود ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شود.

از طرفی، طبق بررسی‌ها، مصرف غیربهینه گاز و بنزین سبب شده است، سالانه بیش از ۳۰ میلیارد دلار عدم‌النفع در کشور عارض شود؛ این امر در شرایطی است که برپایه آمار، درآمد نفتی ایران در سال ۱۴۰۱، حدود ۳۶ میلیارد دلار خواهد بود و بهینه‌سازی مصرف سوخت می‌تواند درآمدی معادل صادرات نفت برای ایران ایجاد کند؛ بنابراین، در صورت نهادینه شدن صرفه‌جویی در استفاده از فرآورده‌های نفتی مانند بنزین و نفت‌گاز در کشور، علاوه بر کاهش هزینه‌های اقتصادی و عوارض محیط‌زیستی، مقدار قابل‌توجهی درآمد ارزی برای توسعه زیرساخت‌های اقتصادی کشور تامین خواهد شد.

یادداشت

آسیب قطعی برق به صنعت فولاد

رسول خلیفه‌سلطانی ـ دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد

قطعی برق و محدودیت‌هایی که طی سال‌های اخیر در تابستان و زمستان در تامین برق صنایع فولادی اعمال شد، آسیب‌های جدی و گسترده‌ای را برای فعالان این حوزه ایجاد کرد.

این خسارت‌ها در سال ۱۴۰۰ در پی اجرای سیاست کاهش ۹۰ درصدی تامین برق واحدهای فولادی، به بالاترین حد خود رسید، به‌طوری‌که میزان تولید صنایع فولادی کشور در سه‌ماهه تابستان سال ۱۴۰۰، نسبت به بهار همان سال حدود ۴۰ درصد افت کرد و بیش از ۵میلیارد دلار خسارت به صنعت فولاد کشور وارد کرد.

در واقع، محدودیت عرضه برق طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، شرکت‌های فولادی را در زمینه انجام تعهدات صادراتی آنها دچار مشکل کرد. از آنجا که عمده تولید صنایع فولاد براساس سفارش‌ها و دریافت پیش‌پرداخت انجام می‌شود، توقف تولید و سر باز زدن از انجام این تعهدات، بار مالی و حقوقی بسیار سنگینی برای شرکت‌ها خواهد داشت. به‌همین‌دلیل، طی چند ماهی که تامین برق موردنیاز کارخانجات فولاد با مشکل مواجه شد، آسیب‌های جدی به اعتبار صادرات فولاد ایران وارد شد.

خوشبختانه سال گذشته باتوجه به تجربه سال ۱۴۰۰، دولت توانست مدیریت مناسب‌تری را در حوزه محدودیت‌های برق اعمال کند و البته صنایع هم باتوجه به تجربه تلخ ۱۴۰۰، از پیش برای مواجهه کم‌هزینه‌تر با این محدودیت‌ها مهیا بودند. در همین راستا، انجمن هم تلاش کرد که با ورود به فضای تصمیم‌سازی، زمینه را برای ایجاد همکاری‌های مشترک بین دولت و واحدهای صنعتی به‌نحوی فراهم کند که تامین برق و انرژی به پایدارترین شکل ممکن انجام گیرد و تولید فولاد کشور کمترین آسیب ممکن را متحمل شود. هرچند در مجموع، باز هم میزان تولید صنایع فولادی در تابستان ۱۴۰۱ نسبت به بهار همان سال، به‌طورتقریبی ۲۰ درصد کاهش یافت.

البته مسائل ما فقط در تابستان خلاصه نمی‌شود و طی سال‌های اخیر در زمستان هم به‌دلیل ایجاد محدودیت‌های جدی در تامین گاز نیروگاه‌ها و کاهش ظرفیت تولید برق کشور، صنایع فولادی در برخی استان‌های کشور در تامین برق موردنیازشان با چالش مواجه شده‌اند، به‌طوری‌که به‌دلیل افت کار کوره‌ها، در طول ۲ ماه ابتدایی زمستان، کاهش ۶ تا ۷ درصدی تولید را تجربه کردند.

امیدوارم که در تابستان سال ۱۴۰۲، صنایع بتوانند با اتکا به ظرفیت نیروگاه‌های خود مصرف در کنار مدیریت بهینه عرضه، برق موردنیاز خود را تامین کنند. فراموش نکنیم که صنعت فولاد یک صنعت فرسوده نیست که نیازمند پیاده‌سازی روش‌های بهینه‌سازی انرژی باشد. البته قطعا بهینه‌سازی مصرف انرژی در همه صنایع، یک امر الزامی است، اما در زمینه فولاد، به‌دلیل اینکه خطوط تولیدی عمر زیادی ندارند و سطح تکنولوژی کارخانجات فولادی نزدیک به سطح روز دنیا است، اعمال سیاست‌های بهینه‌سازی تفاوت چندانی در میزان مصرف برق ایجاد نمی‌کند و به‌نظر می‌رسد، حداکثر تا ۵ درصد، از طریق اصلاح فرآیندهای مصرف در کوره‌ها و مواد در صنایع فولادی کاهش مصرف برق خواهیم داشت. در واقع اصل مسئله، ایجاد پایداری در روند تامین برق و انرژی است که آن‌هم نیازمند افزایش عرضه برق در کشور و همزمان مدیریت تقاضا است.

واقعیت این است که بیشتر کارخانجات و شرکت‌های فولادسازی دنیا به روش کوره‌بلند و با منابع انرژی کک و زغال‌سنگ کار و در کنار آن از برق هم استفاده می‌کنند، در ایران اما، صنایع فولادی عمدتا از تکنولوژی احیای مستقیم استفاده می‌کنند.

این نوع تکنولوژی مبتنی بر آهن‌اسفنجی و کوره‌های قوس‌الکتریکی و القایی است که منبع اصلی انرژی آنها برق است.

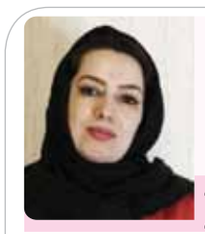
به‌همین‌دلیل تامین پایدار برق در استمرار تولید این صنعت در ایران از اهمیت بسزایی برخوردار است، بنابراین باتوجه به مختصات اقتصاد کشور، تامین برق برای صنایع فولاد را باید به‌عنوان یک اولویت مهم و غیرقابل‌خدشه مدنظر قرار دهیم.

البته بدون تردید یکی از مهم‌ترین وظایف دولت، فراهم کردن زیرساخت‌های تولید است، اما باتوجه به ناپایداری‌های ایجادشده در تامین برق صنایع طی ۲ تا ۳سال اخیر، تولید و تامین برق صنایع بزرگ به خود آنها سپرده شده، اما از آنجا که در صنایع فولادی، عدم‌النفع تولید ناشی از کمبود انرژی بیشتر از سرمایه‌گذاری در این حوزه است، فولادسازان به‌ناگزیر به‌سمت احداث نیروگاه رفتند، هرچند این نگرانی وجود داشت که حتی اگر سرمایه‌گذاری صنایع فولادی به‌نتیجه و نیروگاه‌های خودتامین آنها به مرحله بهره‌برداری برسد، باز هم ممکن است که در تامین گاز آنها با مسئله مواجه شوند. بر همین اساس، عمده شرکت‌های بزرگ فولادی تلاش می‌کنند، بخشی از برق موردنیاز خود را از طریق نیروگاه‌های تجدیدپذیر تامین کنند.

به‌واسطه همین اقدامات صنایع فولادی می‌بینیم که بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی کشور، توسط فولادمبارکه در حال احداث است و امیدواریم که در کوتاه‌ترین زمان ممکن به‌نتیجه برسد.

یادداشت

حقوق گمشده شهروندی مستاجران

زهرا رستمی، کارشناس ارشد معماری و معماری داخلی

تنها زمانی می‌توانیم بدون دردسر با دیگر شهروندان در یکجا و یک شـهر زندگی کنیم که حقوق شـهروندی رعایت شود و مسائل زندگی افراد در سایه قانون و قانونمندی دچار آشفتگی و نگرانی نشـود. داشـتن پوشاک، خوراک و مسکن، ساده‌ترین نیازهای هر شهروندی است و نگرانی برای تامین نیازهای اولیه برای شهروندان اصلا خوشایند نخواهد بود.

این یک مقدمه بود تا یادداشـت خود درباره وضعیت مسکن در این روزها را بنویسـم. کمابیش خرید مسـکن برای بسیاری از مردم به‌ویژه در شـهرهای بزرگ بـه امر غیرممکنی تبدیل شـده است و هر روزه تعداد مستاجرانی که برای تامین مسکن دچار مشـکل هستند، بیشتر و بیشتر می‌شود. در فصل جاری خبرهـای زیـادی درباره وضعیـت مسـتاجرها می‌خوانیم و می‌شنویم که ما را متاثر می‌کند. شاید این تاثر باعث شد تا این بار در زمینه معماری و زیبایی‌هایش ننویسم.

به مقدمه یادداشـت برمی‌گردم که چرا هنوز عده زیادی در تامین یک حق اولیه که جزو حقوق شـهروندی آنهاسـت، باید این‌قدر دچار مشـکل شـوند. افزایش نرخ مسکن و اجاره‌بها از کجا شروع شد؟ یک روند عادی از افزایش اجاره‌بها که هرساله با درصدی که کاملا بین مردم عرف بود، چگونه به یک‌باره افسار پاره کرده و از عرف و قانون و رحم و مروت خارج شده است؟

شـاید داسـتان از کرونا شروع شـد. بحران اقتصادی حاصل از کرونا در تمام دنیا ایجاد شـد، اما در سـایه تدبیر دولت‌ها و تصمیمات قانونی، مردم به آهسـتگی از این بحران گذشتند و از آنجا که ما همیشـه تافته جدابافته از کل دنیا هسـتیم، در حل نکردن مشـکلات اقتصادی هم یکه‌تازیم. بحران مسـکن با افزایش نرخ شـروع شد و با افزایش میزان خریدوفروش‌های ملک در چند سـال اخیر اوج گرفت، اما حالا این شـرایط جای خود را با رکود عوض کرده اسـت. در سـوی دیگر ماجرا، همه ملاکان، خوشـحال هستند که خانه‌های‌شان ارزشمندتر شده اسـت، اما زمانی که قصد فروش خانه خود را دارند، درمی‌یابند که خبری از خریدار نیست.

اما در این میان، صنف مشاوران املاک را فراموش نکنیم که نه در اوایل شروع این بحران، بلکه اکنون آسیب زیادی دیده‌اند. این صنف در شروع این بازی دردناک سود خوبی به‌جیب زدند و در داغ کردن بازار خریدوفروش و افزایش قیمت‌ها سهم مهمی ایفـا کردند، اما ایـن دور باطل ادامه پیدا نکرد و تا جایی پیش رفت که خرید مسکن از توان مالی شهروندان خارج شد و دیگر هر کسی توان خرید خانه و ملک را ندارد و ترس از نوسانات نرخ، حتی فروشنده‌ها را هم خنثی گذاشت، اما ورق برگشت و امسال که رکود شـدیدی در خریدوفروش ملک دیده می‌شود، باعث شد درآمد صنف مشاوران املاک کاهش پیدا کند.

در شـرایط فعلی بازار مسـکن، تنها مسـتاجران و معاملات رهن و اجاره باقی مانده‌اند. رکود بازار باعث شـده است تا بازی جدیـدی در بازار اجـاره به‌راه بیفتد و مشـاوران املاک برای جبـران رکود حاصل از خریدوفروش، مالـکان را در دام طمع اندازند تا نرخ‌های خارج از عرف به موجران اعلام کنند.

برای مثال، مالک به‌سراغ مشاور املاک می‌رود تا برای تعیین نرخ اجاره ملک خود، مشاوره بگیرد. از طرفی، هر روز آگهی‌های مختلـف ملک در منطقه خود را که توسـط همین مشـاوران منتشـر شده اسـت، می‌بیند، رقم اعلامی توسط املاکی بیش از ۵۰ درصد اجاره سـال پیش اسـت؛ در نتیجه با قبول نکردن مسـتاجر قبلی ملک خالی می‌شـود و حالا همان مشاور اعلام می‌کند که برای اینکه ملک زودتر اجاره برود، باید نرخ را کاهش دهنـد. این اقدام باعث می‌شـود تا قرارداد سـال بین مالک و مسـتاجر دور از چشـم مشاوران املاک و پورسانت آنها صورت نگیرد. در این بازی، مالکی حضور دارد که در بحران اقتصادی حاکم می‌خواهد بـه کمک اجاره‌بهای بالای خانه خود، درآمد بهتری داشـته باشـد؛ زیرا در توهم نرخ بـالای ملک خود که مشتری هم برایش نیست، به‌سر می‌برد. از طرف دیگر، مستاجر اسـت که هیچ حقوق شهروندی ندارد، اما چون قشر ضعیف‌تر و کم درآمدتر محسـوب می‌شود، در ظاهر حقی هم ندارد. این بازی یک چرخش درآمدی برای مشاوران املاک ایجاد می‌کند. البتـه خیلی نمی‌توانیم به این اوضاع خرده بگیریم. بالاخره هر صنفـی یک خلاقیت‌هایی برای چرخش کاری خود دارد؛ حالا این خلاقیت به چه قیمتی تمام می‌شود، موضوع دیگری است. امـا نقش قانون و دولت کجای این داسـتان اسـت که در این چند سـال دریای موجر و مسـتاجر متلاطم‌تر از همیشه است و رنـگ آرامـش به خود نمی‌گیرد. امسـال از طرف دولت ۲۵ درصد اجاره‌بها برای شهرهای بزرگ و ۲۰ درصد برای شهرهای کوچک تعیین شـد، البته رقم کمی نبود (این مصوبه توسـط مجلس به‌تصویب رسید و مورداعتراض بسیاری قرار گرفت،اما خوب به مرگ گرفته شد تا به تب راضی شویم) و همین قانون کـه بعـد از مدت‌ها بـه تصویب مجلس رسـید، هنوز در صف انتظار تایید شـورای نگهبان اسـت و امسال هم مستاجران در سـایه قانونی قرار نگرفته‌اند. البته صنف مشـاوران املاک که باید بدیهی‌ترین قوانین صنف خود را اجرا کنند، به این مصوبه پایبند نیسـتند. یک سـایت به نام ۱۲۴ از طرف دولت تعیین شده است تا مستاجران گزارش مالکان را که قرارداد بالای ۲۵ درصد تعیین کرده‌اند، در آن ثبت کنند و به‌خوبی هم رسیدگی می‌شـود که در این سایت، از مستاجران در همراهی دولت در اجرای این مصوبه قدردانی شـده است. تا اینجا همه‌چیز عالی اسـت و ایـن تدبیر جای تقدیر دارد، اما چـرا باید بین موجر و مسـتاجر که در واقع طرفین یک قرارداد هسـتند و شرط عقد یک قرارداد هم قطعا صلح و آشتی است، باید با گزارش و دعوا شـروع شود؟ از طرفی، اگر قانون هست، چرا رعایت نمی‌شود؟ اصلا چرا صنف مشاوران املاک هرگز نقشی در سر و ساماندهی بازار مسکن به‌نفع شـهروندان نداشته‌اند و فقط تمرکزشان بر دریافت سود بیشتر است؟ مسلما برای پاسخ به این سوالات به تدبیـر و اهرم قانونـی قوی‌تری نیاز داریم که امیدواریم برایش برنامه‌ریزی شود. شاید گفته صدراعظم آلمان در شروع بحران اقتصـادی حاصل از کرونا حسـن‌ختام خوبی برای یادداشـتم باشد: «اندکی فداکاری زندگی بسیاری را نجات خواهد داد.»

بررسی صمت از چشم‌انداز نرخ مسکن در ماه‌های آینده

رکود در بازار ملک جا خوش کرد

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

پیش‌بینـی نرخ مسـکن همیشـه یکـی از جذاب‌ترین و جالب‌تریـن پیش‌بینی‌هـا در حـوزه اقتصادی بوده اسـت. در واقـع افراد زیادی تمایـل دارند که بتواننـد از قبل نرخ مسـکن را پیش‌بینی کنند. معمولا هدف قشـرهای مختلف مردم از خریدوفروش در بازار مسـکن، تلفیقی از رفع نیاز و سرمایه‌گذاری است. مسکن، از جمله بازارهای جذابی است که توانسته طی سال‌های گذشـته بخش اعظمی از سرمایه افراد را به خود جذب کند.

فعـالان بازار مسـکن معتقدند که متوسـط هـر مترمربع آپارتمان در تهران به کانال ۶۴ میلیون تومان رسیده و رشد اندکی را نسـبت به ماه‌های گذشته تجربه کرده و به اعتقاد آن‌ها در چندماهه اخیر بازار مسکن نوسانات اندکی داشته، هرچند به‌دلیل حبس آمارهای رسمی در حوزه بازار مسکن تخمین نرخ دقیق دشوار است.

به اعتقاد آنها، نوسـات اندک نرخ در بازار مسکن این پیام را می‌دهد که معاملات، کم‌رونق شده است.

ایـن کارشناسـان یکی از دلایل سـردی بازار مسـکن را اوج گرفتن نرخ مسـکن می‌داننـد و می‌گویند: افزایش نرخ مسـکن به‌اندازه‌ای اسـت که خریداران توان خرید مسکن ندارنـد و بسـیاری از عرضه‌کنندگان نیـز، حاضر به فروش مسـکن به قیمت‌های پایین‌تر نیسـتند، زیرا بـرای تبدیل آن بـه دارایی‌هـای دیگر به مشـکل برمی‌خورنـد. فعالان بازار مسـکن به ثبات قیمت‌ها در ماه‌های آینده هم امیدوار نیسـتند و معتقدند روند نرخ مسـکن همچنان در ماه‌های آینده افزایشی خواهد بود. صمت در این گزارش، آینده بازار مسکن را در سـال ۱۴۰۲ از نگاه کارشناسـان بررسی کرده است.

عوامل رکود بازار ملک

در پی کاهش معاملات و ثبات نسـبی قیمت‌ها در بازار مسـکن که از خرداد ایجاد شـده، قیمت‌های اعلامی نیز در مسـیر کاهش تدریجی به سـر می‌برد و نرخ مصالح سـاختمانی نیز با افت مواجه شـده و بازار مسـکن در هفته اخیر همچنان در جاده رکود ایست کرده اسـت؛ اتفاقی که از چند عامل شامل ثبات نرخ ارز، خبرهای مثبت درباره آزادسـازی دارایی‌های بلوکه‌شـده ایران، کاهش نرخ مصالح سـاختمانی و ثبات بازارهای موازی نشات می‌گیرد. آن‌طور که واسـطه‌های ملکی می‌گویند، قیمت‌های اعلامی از سوی مالکان به‌طور میانگین ۱۵ درصد نسـبت به خرداد کاهش نشـان می‌دهد. حتی در مواردی که سازندگان حاضر به فروش واحدهای نوساز خود با تخفیف ۲۵ درصد هسـتند، کسی اقدام به خرید نمی‌کند. به نظر می‌رسـد فعالان و سرمایه‌گذاران بازار مسکن در انتظار محرک‌های اثرگذار بر این بازار هستند تا وارد بازار شوند. این در حالی است که متغیرهای فعلی عمدتا پالس منفی به بازار ملک می‌دهند.

گرچه سـوددهی بالای مسکن در چندسـاله اخیر به خروج بازار مسـکن از حالت مصرفی دامن زده، امـا در طول زمان، تمایل افراد نسـبت به سرمایه‌گذاری در این بازار، با فرازوفرود همراه بوده است. وضعیـت اقتصادی، مقـدار درآمد، حجم ساخت‌وسـاز، نرخ تورم و نرخ دلار به همراه مسـائل دیگر، بر رکود و رونق بازار مسـکن تاثیر می‌گذارد. از این‌رو، مردم مشـتاق هسـتند تا درباره پیش‌بینی نرخ مسـکن در ماه‌های آینده بیشـتر بدانند تا بهتر بتوانند برای پول و سرمایه خود برنامه‌ریزی کنند. برای آنکه دید بهتری از بازار مسکن داشته باشیم، باید با جوانب مختلف این بخش آشنایی پیدا کنیم. البته کارشناسـان و متخصصان زیـادی اذعان دارند که هنوز آثار افزایش نرخ دلار و تورم ناشـی از آن به مسـکن نرسیده است. هیچ قطعیتی درباره پیش‌بینی نرخ کالا و همچنین دیگر عناصر اقتصادی وجود ندارد.

کارشناسـان و متخصصـان تـلاش می‌کنند با بررسـی آیتم‌ها و فاکتورهـای مهـم و تاثیرگذار روی نرخ مسـکن بتوانند پیش‌بینی حدودی از افزایش و کاهش نرخ آن داشته باشند.

در شـرایط فعلی با توجه به ریسـک‌های مختلفی که در اقتصاد حاکـم اسـت، پیش‌بینی؛ کار دشـواری اسـت، امـا آن چیزی که می‌شـود، پیش‌بینی کرد، این اسـت که بازار مسـکن می‌تواند در حـدود نرخ تورم عمومی کمی کمتر یا کمی بیشـتر حرکت کند و اگر با ریزش بیشتر نرخ ارز مواجه شویم، قطعا بازار هم از نظر تعداد معاملات و هم از نظر قیمت‌ها به رکود خواهد رفت.

تنش بزرگ در نرخ ملک

مسـعود نجفی، کارشناس بازار مسکن، در رابطه با شرایط روز بازار مسکن به صمت گفت: با توجه به ثبات نسبی قیمت‌ها در فصل بهار و تابسـتان امسال، تقاضا برای بازار مسـکن کاهش پیدا کرده و این اتفاق در حالی رخ داده که علاقه به سرمایه‌گذاری در بازار مسکن در سال‌های اخیر باعث افزایش انتظارات تورمی و به‌تبع بالا رفتن سطح نرخ خانه شده است.

نجفی بیان کرد: بالا رفتن نرخ مصالح سـاختمانی و رشد دستمزد کارگران دلایل مهم گرانی مسـکن در سال‌های اخیر است. از طرفی، مشـاوران املاک با توجه به نقش مسـتقیمی که در معاملات مسکن دارند، یکی از عوامل اصلی گرانی خانه بوده‌اند، چراکه اگر تمام عوامل موثر گرانی مسکن را در نظر بگیریم، باز هم مشاهده می‌کنیم که نرخ املاک نباید تا این اندازه با گرانی دست‌وپنجه نرم می‌کرد.

این کارشناس افزود: ما با یک ابر رکود؛ هم در ساخت‌وساز و هم در خرید مصرفی بازار مسـکن مواجهیم. متاسفانه در حال حاضر تلاشی برای بهبود بازار مسـکن دیده نمی‌شـود، در چنین شرایطی می‌توان گفت که نابسـامانی‌های موجود در این بازار مهم ناشـی از شـرایط اقتصادی اسـت و تا فکری برای این وضعیت اندیشـیده نشود، اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد و بعید اسـت تا پایان سال، اتفاق خاصی در بازار مسکن رخ دهد.

ضرورت همکاری با بخش خصوصی

نجفـی بیان کرد: اصـولا دولت‌ها برای موفق شـدن در پروژه‌های مسـکنی الزاما باید از بخش خصوصی استفاده کنند، یعنی همکاری نکـردن دولت با بخش خصوصـی فعالیت‌های اجرایی دولت را تا حد بسـیار زیـادی مختل می‌کند. دولـت باید با میـدان دادن به بخش خصوصی به‌نوعی اعتمادسازی دوطرفه ایجاد کند.

از طرفـی، بایـد بـا دخالـت و نظارت خود دسـت سـوداگری و رانت‌خواری را کوتاه کند. همچنین، از سـازندگان توانمند در راسـتای مشـارکت و کمک به تسـریع امور کمک بگیرد.

وی در ادامـه افـزود: دولت باید برای نیمسـال دوم سـال ۱۴۰۲ با برنامه‌ریزی بیشـتری عمل و در بخش مسکن تحرک بیشتری ایجاد کند تا بازار مسکن امیدوارکننده‌تر شود.

مشـکل مسکن، اتفاقی نیسـت که بتوانیم در کوتاه‌مدت آن را حل کنیم و نیاز به زمان دارد، به‌شـرطی که در یک دوره چندسـاله، در کنار طراحی ابزارهای مالی و پولی مناسب به ساخت و تولید مسکن توجه شـود، در این صورت اسـت که بازار ملک در مسیر توسعه قرار می‌گیرد و شرایط بهتر می‌شود.

تاثیر رکود بازار مسکن بر نرخ اجاره

حسین قلی‌زاده، کارشـناس بازار مسکن نیز با اشاره به تاثیر رکود بازار بر نرخ اجاره‌بها در گفت‌وگو با صمت توضیح داد: شهریور هرسال به‌عنوان آخرین ماه فصل تابستان، اوج تحرکات در بازار مسکن است و قیمت‌هـا معمولا در این ماه افزایش می‌یابد، اما در فاصله چندروزه تا این ماه، افزایش رکود بخش مسکن، بازار را با یک سکته زودهنگام مواجه کرده اسـت. از سـوی دیگر، تورم همچنان رشد نسبی خود را دارد و خبری از کاهش قیمت‌ها نیست.

این کارشـناس در ادامه گفت: مسکن در تابستان سال قبل با تورم همراه بود، اما به این شـدت رکود نداشـت. رکود بازار مسکن بر نرخ اجاره نیز موثر بوده و موجب افزایش نسـبی نرخ اجاره‌ها شده است. البته این مورد نیاز به پیش‌بینی خاصی نداشـت، زیرا زمانی که بازار خریدوفروش کسـاد می‌شـود، بـازار اجاره جان می‌گیـرد و اجاره‌ها افزایش پیدا می‌کند.

وی خاطرنشـان کـرد: کاهش نرخ و تخفیفی کـه برخی از مالکان برای فروش ملک خود در نظر گرفته‌اند، ارتباطی به توقف تورم بخش مسـکن ندارد؛ بلکه رکود حاکم بر بازار باعث شده است تا افرادی که برای فروش عجله دارنـد، مجبور به تخفیف ۱۰ تا ۲۵ درصدی برای فروش شـوند. از طرفی، چنین تخفیف‌هایـی برای خانه‌های کوچک متراژ و در مناطق جنوب شـهر نیست، بلکه به واحدهایی تعلق دارد که ارزش زیادی دارند و از متراژ بالایی برخوردار هستند.

کلید حل مشکل مسکن، عرضه نیست

قلی‌زاده با بیان اینکه اکنون تقاضا برای خرید ملک به‌شدت کاهش پیدا کرده و قـدرت خرید بخش زیادی از مردم جوابگوی هزینه‌های این بخش نیسـت به صمت گفت: مسکن به‌عنوان یک نمونه از سبد خدمـات ضروری خانوار موردبررسـی قرار می‌گیـرد. در نتیجه، بازار مسـکن در بخش خریدوفروش دچار یک رکود سنگین شده است و جامعه تحمل قیمت‌های بیش از این را ندارد.

وی در ادامـه توضیـح داد: راه‌حـل مهـم بـرای سـاماندهی بازار مسـکن این اسـت که دولت به‌جای اینکه بر موضوع ساخت مسکن برای اقشـار هدف تمرکز کند و کلی هزینه برای اجرایی شـدن این موضوع اختصاص دهد، طرح اجاره‌نشـینی بلندمـدت را ایجاد کند؛ چراکه در حال حاضر کلید حل مشـکل مسـکن، عرضه نیست، زیرا طبق آمارهای منتشرشـده، تعداد زیادی از واحدهای خالی در کشور شناسایی شده‌اند که تقاضای موجود را در حد زیادی جوابگو هستند.

موضوع عرضه مسـکن ممکن است در بلندمدت و با توجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده ضرورت داشته باشد، اما در وضعیت فعلی آن چیزی که اهمیت دارد، بحث تقاضا برای این بازار حیاتی است.

این کارشـناس خاطرنشـان کرد: حوزه سیاسـت‌های خرد و کلان بخش مسـکن نیاز به اصلاحات بسـیار دارد. هزینه تولید مسکن در ایـران به‌هیچ‌عنـوان اقتصادی نیسـت، این امر باعث می‌شـود بهای تمام‌شده مسکن به‌صرفه و اقتصادی نباشـد؛ بنابراین، محصول نهایی که همان خانه باشـد، گران در می‌آید، ایـن در حالـی اسـت که بایـد از فناوری‌های نوین در ساخت مسکن اسـتفاده شـود تا بهای تمام‌شـده کاهش یابد. در غیر این صورت، نمی‌توان بهای ملک را متعادل کرد.

قلی‌زاده در پایان گفت: دولت باید تقاضای بازار مسـکن را به‌سمتی ببرد که حمایت‌های هدفمند برای اجاره‌داری حرفه‌ای جای سـاخت مسکن را بگیرد.

ارائه نسخه‌های تکراری و بی‌اثر آینده بازار مسکن را با خطر بیشتری مواجه می‌کند. اتفاقی که هرسـاله تکرار می‌شـود و بازار مسکن را با رکود یا با تورم غیرقابل‌کنترل روبه‌رو می‌کند.

سخن پایانی

اتفاقاتی که در طول سـال‌های گذشـته بر هزینه خانه‌دار شدن در تهران و شهرهای دیگر تاثیر گذاشته، گاهی مطابق و گاهی نیز خلاف انتظارات پیش‌بینی نرخ مسـکن بوده اسـت. این مسئله ریسک‌پذیر بودن سرمایه‌گذاری در این بخش را تایید می‌کند.

شاید رشـد قیمتی مسکن در چند سال گذشـته، این باور را برای افـراد بـه وجود آورده که هرگونـه معامله در این بـازار، کاملا به‌نفع سـرمایه‌دارها است. اگر چنین تصوری باشـد و بدون داشتن تجربه، فـردی بخواهد پول خـود را به این بخش وارد کند، باید دسـت نگه داریـد، چراکـه این بازار عریض و طویل، چندان سـاده هم نیسـت. خریدوفروش مسـکن در طول زمان، به پیچیدگـی زمان حال نبوده اسـت. در واقع پیشرفت بازارهای موازی و تاثیرپذیری مسکن از آنها، پیچیده‌تر شـدن روابط سیاسی و گردش پول در معاملات، به‌مرور بر تعداد متغیرهای موثر بر پیش‌بینی نرخ مسـکن افزوده اسـت. اکنون کسادی معاملات مسکن باعث شده است تا نرخ مصالح ساختمانی نیز تا ۱۸ درصد نسـبت به تیر کاهـش پیدا کند. برخی معتقدند که این افت نرخ از رکود ساخت‌وساز نشات گرفته، اما عده‌ای دیگر اثر کاهش نرخ ارز را دلیل این افت نرخ می‌دانند. همزمان، دولت و مجلس در پی سروسامان دادن به بازار مسکن هستند. تامین زمین برای ۱.۸ میلیون واحد نهضت ملی مسـکن، برخورد با مشاوران املاک متخلف و بدون مجـوز، افزایش وام اوراق تا سـقف ۹۶۰ میلیون تومان و پرداخت وام ودیعه مسکن از جمله برنامه‌های در دست اجرای دولت است که امید می‌رود این اقدامات شرایط بازار مسکن را ساماندهی کند.

دولت باید برای نیمسال دوم ۱۴۰۲ با برنامه‌ریزی بیشتری وارد عمل شود و در بخش مسکن تحرک بیشتری ایجاد کند

بازار مسکن در بخش خرید و فروش دچار یک رکود سنگین شده و جامعه تحمل قیمت‌های بیش از این را ندارد

تحلیل صمت از گزارش‌های اخیر مرکز آمار نشان می‌دهد

خدمات، پیشتاز تورم تولید

عکس: آیدا فریدی

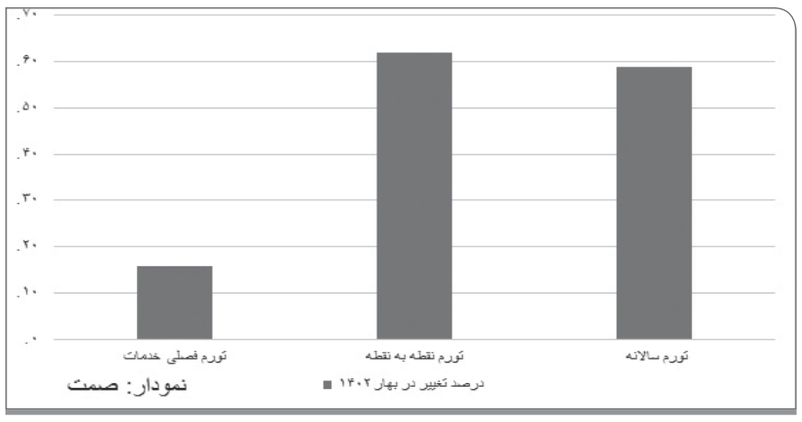
امیرعباس آذرم‌وند: مرکز آمار در اقدامی در نوع خود متفاوت از روش‌های تاکنونی اعلام آمار، در ۳گزارش به بررسی شاخص تورم تولیدکننده در ۳ بخش خدمات، معدن و تولید برق پرداخت. بنا بر این گزارش‌ها، بیشترین تورم سالانه را بخش خدمات تجربه کرده که نرخ تورم ۱۲ماهه آن تا حدود ۶۰ درصد در بهار امسال افزایش یافته است. در حالی که تولید در بخش معدن باوجود رکوردشکنی‌های پی در پی که در دهه ۹۰ تجربه کرد و در یک سال نرخ جهش‌های قیمتی در آن بیش از ۹۰ درصد هم شده بود، نسبت به ۲ بخش دیگر شرایط باثبات‌تری از نظر قیمت‌ها داشته است. برق نیز با اینکه همچنان تورم سالانه آن در کانال ۳۰ درصدی قرار دارد،اما تورم نقطه‌ای آن بیش از ۶۰ درصد شده که به‌معنای تداوم افزایش تورم سالانه در تابستان امسال هم هست.

به‌گزارش صمت و بنا بر ۳ گزارش اخیری که مرکز آمار منتشر کرده، در فصل بهار ۱۴۰۲ شاخص کل نرخ تولیدکننده بخش‌های خدمات ۷۸۰.۵ است که نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۵.۷ درصد، نسبت به فصل مشابه سال گذشته (تورم نقطه به نقطه) ۶۱.۹ درصد و در ۴ فصل منتهی به فصل جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل (تورم سالانه) ۵۸.۸ درصد افزایش داشته است.

رشد شاخص نرخ تولیدکننده بخش خدمات

در فصل بهار ۱۴۰۲، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش‌های خدمات نسبت به فصل قبل (تورم فصلی) ۱۵.۷ درصد است که در مقایسه با همین اطلاع در سال گذشته (۸.۹ درصد) ۶.۸ واحد درصد رشد کرده است. به‌عبارتی، میانگین نرخ دریافتی توسط ارائه‌دهندگان خدمات به‌ازای تولید خدمات‌شان در داخل کشور، در فصل بهار ۱۴۰۲ نسبت به فصل گذشته ۱۵.۷ درصد بیشتر شده است. در این فصل، بیشترین تورم فصلی با نرخ ۲۲.۹ درصد مربوط به گروه فعالیت خدماتی مربوط به تامین جا، غذا و کمترین تورم فصلی با ۰.۱ درصد مربوط به گروه آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه است.

در فصل بهار امسال، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش‌های خدمات نسبت به فصل مشابه در سال گذشته یا همان تورم نقطه به نقطه ۶۱.۹ درصد است که در نسبت با تورم بهار پارسال که ۵۹.۳ درصد بوده، افزایش ۲.۶ واحد درصدی داشته و در نخستین فصل امسال، بیشترین تورم نقطه به نقطه با ۱۱۱.۸ درصد به گروه فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا و کمترین تورم نقطه به نقطه با ۱۶ درصد به گروه اطلاعات و ارتباطات تعلق گرفته است.

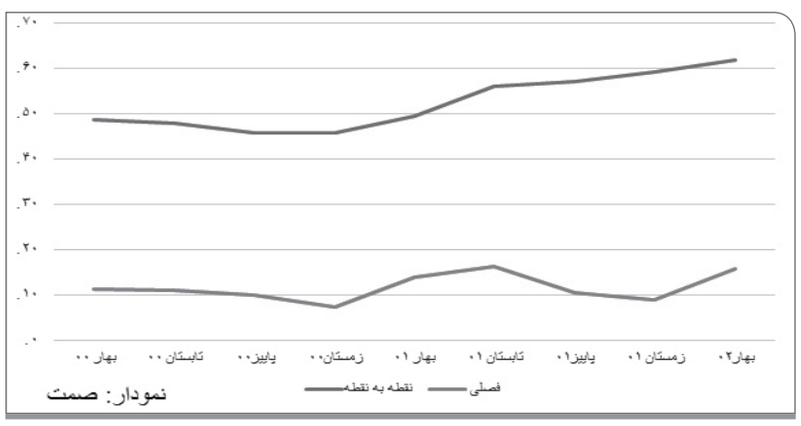
بررسی جزئیات بیشتر نشان می‌دهد که در بهار امسال، بالاترین تورم تولیدکننده بخش خدمات از ابتدای دهه ۹۰ تجربه شده که به ۵۸.۸ درصد رسیده است. در حالی که در زمستان گذشته هم یک‌بار دیگر رکورد تورم تولید بخش خدمات شکسته شد و به ۵۵.۸ درصد رسید. به این ترتیب، ۲ فصل پیاپی بخش خدمات در تورم رکوردشکنی را تجربه کرد.

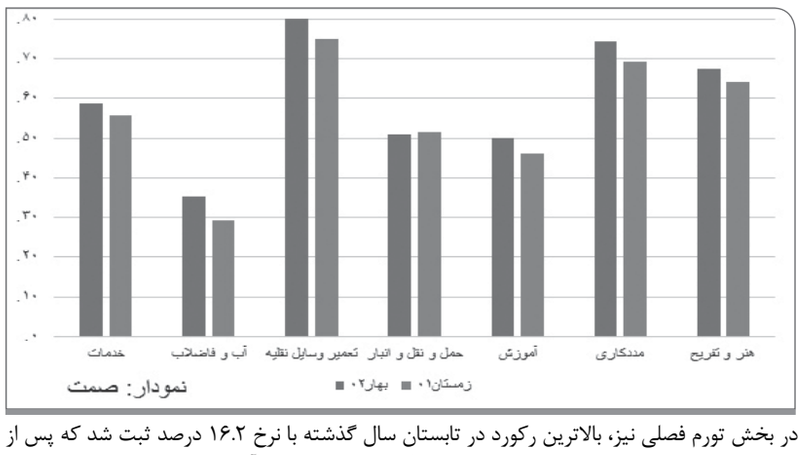

مشابه این شرایط در تورم نقطه به نقطه فصلی نیز حاصل شده، با این تفاوت که آمار تورم فصلی تولید در بخش خدمات تنها از سال ۱۴۰۰ به این‌سو محاسبه و منتشر شده است. در بهار امسال، بالاترین نرخ تورم نقطه به نقطه در حالی رقم خورد که پیش از آن، در زمستان سال ۱۴۰۱ هم یک‌بار دیگر نرخ تورم نقطه به نقطه رکوردشکنی کرد. عجیب آنکه شیب افزایش تورم تولیدکننده بخش خدمات چندین فصل پیاپی به روند فزاینده خود ادامه می‌دهد.

رکوردشکنی در دوره رکود

در بخش تورم فصلی نیز، بالاترین رکورد در تابستان سال گذشته با نرخ ۱۶.۲ درصد ثبت شد که پس از آن در بهار امسال با نرخ ۱۵.۷ درصدی بالاترین نرخ این شاخص به‌دست آمد.

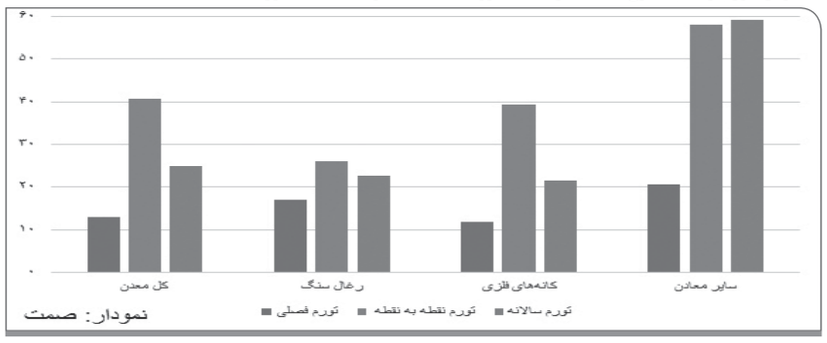

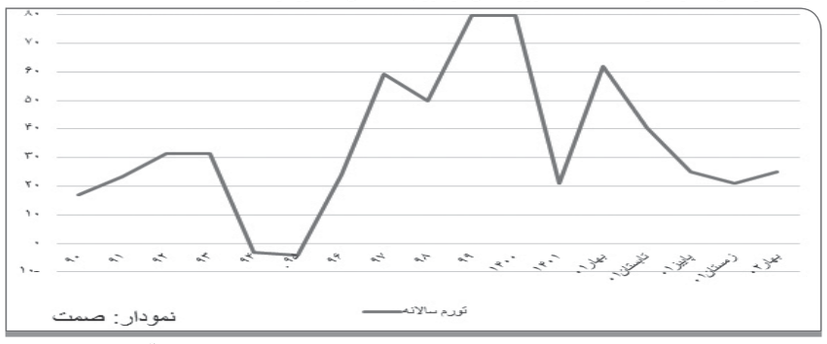
در بخش تورم فصلی نیز، بالاترین رکورد در تابستان سال گذشته با نرخ ۱۶.۲ درصد ثبت شد که پس از آن در بهار امسال با نرخ ۱۵.۷ درصدی بالاترین نرخ این شاخص به‌دست آمد.

آرامش قیمت، تولید معدنی را به ثبات رساند

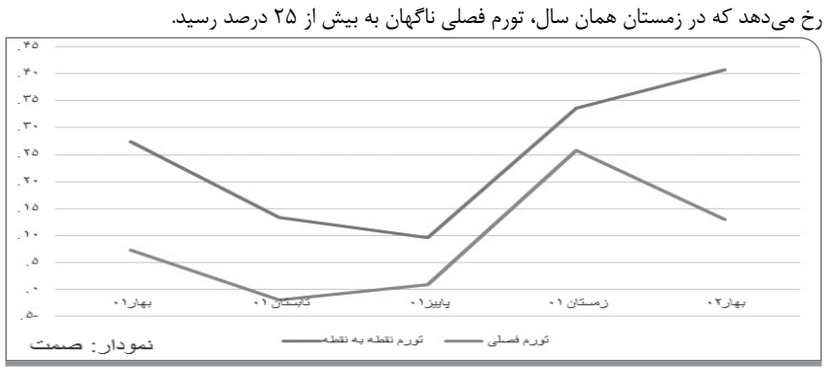
در گزارشی دیگر که از سوی مرکز آمار منتشر شده است به بررسی و محاسبه نرخ تولیدکننده بخش معدن پرداخته‌اند. در بهار امسال، این شاخص به ۱۶۵.۸ درصد رسید که نسبت به فصل گذشته (تورم فصلی) ۱۳ درصد افزایش، نسبت به فصل مشابه در سال گذشته یا همان تورم نقطه به نقطه افزایش و در ۴ فصل منتهی به بهار امسال نسبت به مدت زمان مشابه در بهار سال گذشته (یا همان تورم سالانه) شاخص تورم به ۲۵ درصد افزایش یافته است. در بهار امسال، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش معدن نسبت به فصل گذشته یا همان تورم فصلی ۱۳ درصد اعلام شد که در مقایسه با تورم فصلی در بهار ۱۴۰۱ که ۲۵.۸ درصد اعلام شده بود، کاهشی چشمگیر و ۱۲.۸ واحد درصدی را تجربه کرد. در بهار امسال و با بررسی زیرمجموعه‌های بخش معدن، بیشترین تورم فصلی با ۲۰.۶ درصد به گروه «سایر معادن» تعلق گرفت و کمترین تورم را هم با نرخ ۱۱.۹ درصدی گروه کانه‌های فلزی به‌دست آورد.

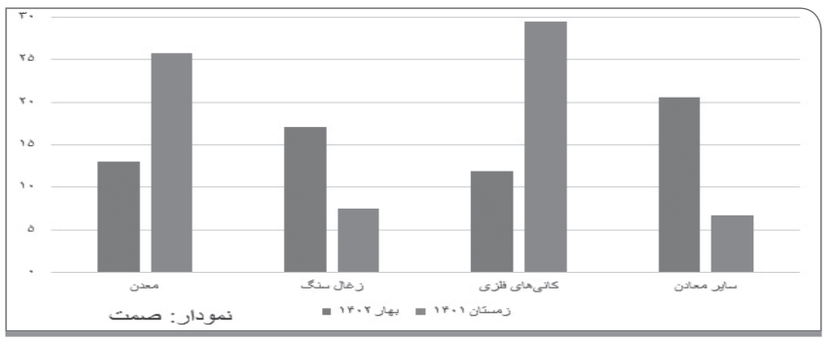
از سال ۱۳۹۰ به این سو، بالاترین شاخص تورم سالانه تولیدکننده در سال ۱۴۰۰ با نرخ ۹۲.۹ درصد به ثبت رسید. در سال ۱۳۹۹ نیز این شاخص به ۷۹.۸ درصد رسیده بود که دومین رکورد در این بخش محسوب می‌شد. این در حالی است که در سال‌های ۹۴ و ۹۵ منفی شده بود اما به‌طورکلی شاخص تورم تولیدکننده در بیشتر سال‌ها از آغاز دهه ۹۰ تا امروز، بیش از تورم میانگین کشور بوده است.

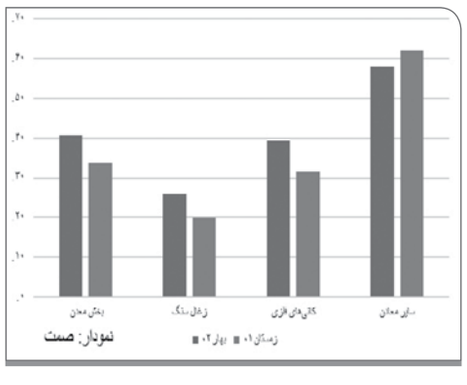
در بررسی تورم نقطه به نقطه، بالاترین شاخصی که از بهار ۱۴۰۱ تا امروز به‌دست آمده، در بهار امسال حاصل شده که نرخ تورم به ۴۰.۷ درصد رسیده و پیش از آن نیز در زمستان سال گذشته ۳۳.۷ درصد محاسبه شده بود. در این میان، در تابستان پارسال، نرخ تورم فصلی به منفی ۲ درصد رسید و این در حالی رخ می‌دهد که در زمستان همان سال، تورم فصلی ناگهان به بیش از ۲۵ درصد رسید.

کاهش تورم تولیدکننده بخش معدن در بهار امسال به‌شکل چشمگیری رخ داد، به‌نحوی که نسبت به زمستان گذشته، بیش از ۱۲ واحد درصد کاهش یافته است. در میان زیربخش‌های معدن، زغال‌سنگ در زمستان پارسال، تورم تولیدش ۷.۵ درصد بود که در فصل نخست امسال به ۱۷.۱ درصد افزایش یافت. از سوی دیگر، کانی‌های فلزی کاهشی چشمگیر داشتند که به‌نظر می‌رسد سهم اصلی در میان ۳ زیرمجموعه بخش معدن را دارد. تنها زیرمجموعه‌ای که کاهش تورم را تجربه کرد، در این بخش بود که منجر به کاهش در تورم کل بخش معدن هم شد. در زمستان سال گذشته، تورم کانی‌های فلزی به ۲۹.۵ درصد می‌رسید که در بهار با کاهشی حدود ۱۸ واحد درصدی به کمتر از ۱۲ درصد رسید. گروه سایر معادن نیز در حالی که در زمستان سال گذشته به ۶.۷ درصد رسیده بود، تورم فزاینده را تجربه کرد تا در پایان بهار امسال، نرخ تورم آن به بیش از ۳برابر فصل پیش از آن رسید.

در زمینه تورم نقطه به نقطه نیز نسبت به زمستان پارسال افزایش نسبی رخ داد و ۷ واحد درصد بر میزان تورم کل معدن افزوده شد. در بخش زغال‌سنگ، تورم تولید از ۲۰ درصد به ۲۶.۱ درصد افزایش یافت، هرچند کانی‌های فلزی در تورم فصلی روند کاهنده تجربه کردند،اما همچنان تورم نقطه به نقطه آن ۸ واحد درصد افزایش یافته است. در بخش سایر معادن هرچند تورم ۴ واحد درصد تعدیل شد،اما همچنان تورم نقطه به نقطه تولید در این بخش در رقم نگران‌کننده ۵۸ درصد قرار دارد.

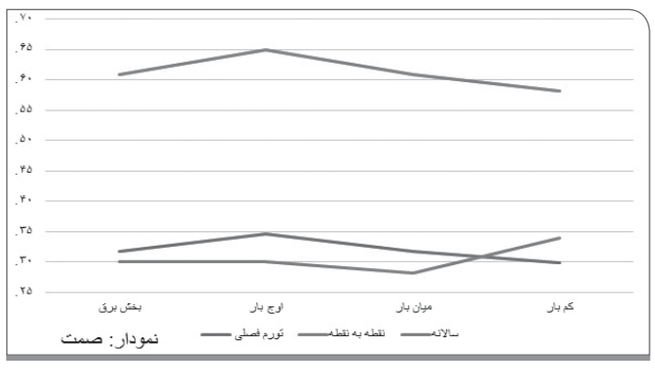
برق ۶۰درصد گران‌تر از پارسال تولید شد

در زمینه تولید برق، گزارش‌ها نشان می‌دهند که شاخص تولیدکننده این بخش به ۳۰۳.۱ درصد رسیده که حاکی از افزایش ۳۱.۸ درصدی آن نسبت به زمستان پارسال است. در این مدت، تورم نقطه به نقطه به بیش از ۶۰ درصد رسیده که به‌مراتب بیش از تورم میانگین کشور و تورم سالانه آن نیز ۳۰.۱ درصد محاسبه شده است.

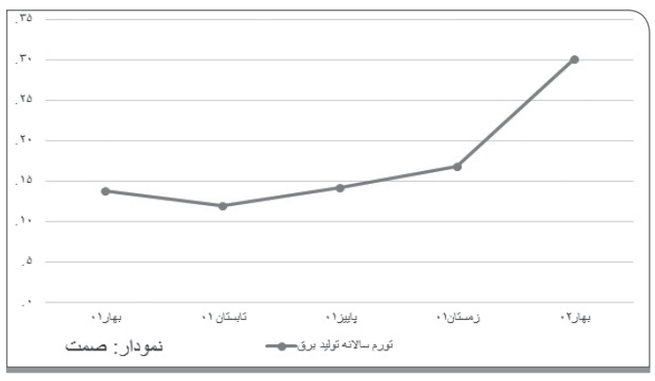
در بهار امسال، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده کل بخش برق نسبت به فصل گذشته یا همان تورم فصلی ۳۱.۸ درصد اعلام شده که در مقایسه با وضعیت زمستان ۱۴۰۱، که تورم آن را منفی ۱.۹ درصد اعلام کرده بودند، افزایش چشمگیر ۳۳.۷ واحد درصدی را تجربه کرده است. به زبان ساده‌تر، در بهار امسال میانگین نرخ دریافتی توسط نیروگاه‌های برق به‌ازای فروش محصول خود به شرکت‌های توزیع، ۳۱.۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در دوره موردبحث، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده برق نسبت به زمستان پارسال برای ساعات مختلف اوج بار، میان‌بار و کم‌بار به‌ترتیب ۳۴.۶، ۳۱ و ۷ و ۲۹.۹ درصد افزایش داشته‌اند.

در بهار ۱۴۰۲ ، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده کل این بخش، نسبت به فصل مشابه در سال گذشته (تورم نقطه به نقطه) ۶۰.۹ درصد عنوان شده است که در مقایسه با وضعیت بهار ۱۴۰۱ که نرخ تورم تولید آن ۲۱.۱ درصد بود، افزایشی چشمگیر و ۳۹.۸ واحد درصدی را داشته است. به‌عبارت دیگر، میانگین نرخ دریافتی توسط نیروگاه‌های برق به‌ازای فروش محصول خود به شرکت‌های توزیع برق، در بهار امسال نسبت به بهار پارسال ۶۰.۹ درصد گران‌تر شده است. درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش برق در فصل موردبررسی، نسبت به فصل مشابه در سال گذشته برای اوج بار، میان‌بار و کم‌بار به‌ترتیب ۶۴.۹، ۶۰.۹ و ۵۸.۲ درصد بوده است.

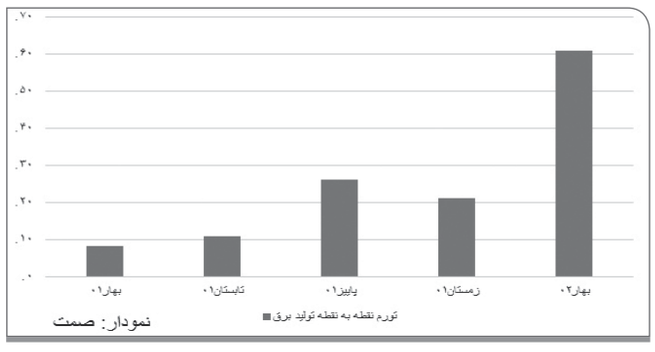
در فصل اول امسال، درصد تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده بخش برق در ۴ فصل منتهی به بهار ۱۴۰۲ در مقایسه با میانگین ۴ فصل منتهی به بهار ۱۴۰۱ بیش از ۳۰ درصد گران‌تر شد که نشان می‌دهد نسبت به تورم تولید پارسال که ۱۶.۹ درصد بود، گرانی ۱۳.۲ واحد درصد تشدید شده است. همچنین، درصد تغییرات میانگین شاخص نرخ تولیدکننده بخش برق در ۴ فصل منتهی به بهار ۱۴۰۲ در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته، برای ساعات اوج بار، میان‌بار و کم‌بار به‌ترتیب ۳۰.۱، ۲۸.۲ و ۳۴ درصد بوده است.

از سال ۱۴۰۱ به این سو، بالاترین نرخ تورم حاصل‌شده سالانه در بهار امسال به‌دست آمد که شاخص تورم تولید به بیش از ۳۰ درصد رسید. در حالی که در ۴ فصل سال گذشته هرگز نرخ تورم تولید برق به ۱۷ درصد هم نرسید. به‌بیان دیگر، ناگهان تورم تولید برق در امسال حدود ۲برابر زمستان پارسال شده است که یک جهش بزرگ محسوب می‌شود.

در بررسی نرخ تورم فصلی و نقطه به نقطه با نوسانات فراوانی در پنج فصل گذشته مواجه می‌شویم. در حالی که در زمستان پارسال تورم فصلی تولید برق به منفی ۱.۹ درصد می‌رسید، یک فصل پیش از آن، در پاییز ۱۴۰۱ این نرخ ۲۱.۵ درصد بود که در نهایت در ابتدای امسال به ۳۱.۸ درصد بالغ شد که نشان از بالاترین تورم تولید حاصل‌شده در کشور دارد. در شاخص تورم نقطه به نقطه هم در حالی که بهار ۱۴۰۱ نرخ آن تک‌رقمی و ۸.۴ درصد بود، با سرعتی زیاد روند افزایشی از سر گذراند، به‌نحوی‌که در بهار امسال تورم نقطه به نقطه تولید برق به بیش از ۶۰ درصد رسید.

بررسی تورم نقطه به نقطه در دوره‌های مختلف از نظر حجم بار شبکه، نیز نشان می‌دهد که نسبت به زمستان پارسال تمامی شاخص‌های این بخش رشدی فزاینده داشتند و به‌طورمثال، در زمان اوج بار شدت گرانی‌ها ۳برابر نرخ تورم تولید در زمستان ۱۴۰۱ بوده است. در ساعت کم‌بار هرچند هنوز رشد فزاینده قابل‌مشاهده است، اما از شدت تشدید گرانی‌ها به‌شکل محسوسی نسبت به ساعات اوج بار و میان‌بار کاسته شده است.

خانه ملت

پیشنهاد مجلس برای کاهش قاچاق بنزین

مالک شریعتی‌نیاسر- سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی: موضوع ناترازی انرژی در کشور مشکل امروز و دیروز نیست. اصلاح قیمت سوخت، به‌ویژه بنزین یکی از شعارها و وعده‌های مجلسیان در ایام انتخابات بود، اما تا امروز اقدام عملیاتی در این حوزه انجام نشده است. با نگاهی دقیق‌تر می‌توان گفت در زمینه بنزین بیش از ۳ سال است که هیچ کار عملیاتی انجام نشده و تنها به هشدارهایی بسنده شده که اگر این وضعیت ساماندهی نشود، ناترازی انرژی روزی گریبان اقتصاد را خواهد گرفت. آنچه مجلس در بودجه ۱۴۰۲ مصوب کرد استفاده از کارت سوخت شخصی مردم بود، نه محدود کردن کارت جایگاه‌های سوخت. تدبیر درستی انجام نشد، اما کار مهم‌تر اعطای سهمیه ماهانه حداقل ۲۰ لیتر به هر کد ملی روی حساب سرپرست خانواده بدون تغییر قیمت و در بستر کارت بانکی متصل به حساب بانکی مردم است. اگر این کار را انجام دهیم آنهایی که مصرف‌کننده بنزین هستند بنزین موردنیاز خود را دریافت می‌کنند و کسانی که خودرو ندارند که ۴۰ تا ۵۰ درصد خانوار کشور را تشکیل می‌دهند، می‌توانند در بازار سهم خود را به کسانی که به بنزین نیاز دارند، بفروشند و این بازار شکل می‌گیرد و دولت می‌تواند بدون نیاز به افزایش قیمت سهمیه از این مهلکه نجات پیدا کند. طبق گزارش نهادهای نظارتی روزی ۵ میلیون لیتر قاچاق سوخت و بنزین و ۱۰ میلیون لیتر قاچاق گازوئیل داریم. اگر سهمیه بنزین هر فرد به شبکه بانکی و کارت بانکی افراد واریز شود، امکان قاچاق سلب و اگر سهمیه بنزین را به کد ملی و افراد بدهیم، عادلانه‌تر می‌شود. چرا ۵۰ درصد خانوارهای کشور هیچ سهمی از یارانه بنزین ندارند؟ این کار نیازی به قانون ندارد و قانون هدفمندی یارانه‌ها این اختیار را به دولت برای انجام داده، اما نیاز به اجماع دارد. این از جمله تصمیماتی است که هم شیرین و در اجرا آسان است و قابلیت اجرایی دارد.

بحرانی به نام باز کردن دست دلالان

جبار کوچکی نژاد- عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس: اقدامات نسنجیده از جمله لغو فعالیت صرافی‌های توانمند نه‌تنها به تک‌نرخی شدن ارز منتهی نشد، بلکه نابسامانی بازار را نیز رقم زد. این اتفاقات در حالی رخ داده که امروزه تاثیر تلاطم قیمتی در حوزه ارز در همه کالاها و همچنین معیشت مردم مشهود است. رئیس‌جمهوری در جریان رقابت‌های انتخاباتی یکی از اهداف خود را تک‌نرخی شدن ارز اعلام کرده بود، اما دولت در تحقق این هدف موفق نبوده و حتی تصمیم بانک مرکزی درباره لغو فعالیت برخی صرافی‌ها نتیجه‌ای در ساماندهی ارزی نداشته است. متاسفانه باید بدانیم برخی اقدامات شوک به بازار وارد می‌کند و تصمیمات اخیر نیز از این امر مستثنا نیست. به‌نظر می‌رسد اتخاذ تصمیمات جدی برای مقابله با دلالی در حوزه ارز ضروری است، اما تنگ کردن عرصه بر صرافان شناسنامه‌دار دست دلالان را در بازار ارز باز می‌کند. در عین حال ایران با تحریم‌های بانکی روبه‌روست و این صرافی‌ها هستند که در خط مقدم نقل‌وانتقال پول در کشور قرار دارند. گذشته از تمامی شعارها، تاثیر نرخ ارز بر سفره مردم، بر سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران روشن است و در این فضا مجلس آماده کمک به دولت برای تسریع در بهبود وضعیت بازار ارز است. واقعیت این است که وجود چند نرخ برای ارز در بازار نتیجه تصمیمات اشتباه مسئولان است و دولت به‌طور عام و بانک مرکزی به‌طور خاص باید سیاست‌های توام با تزریق آرامش را در زمینه بازار ارز دنبال کنند. هرچه هست اداره بازار ارز با روش‌های پیشین دیگر جوابگو نیست.

باید به فکر رفع آسیب‌های تحریم باشیم

سلمان اسحاقی- عضو کمیسیون بهداشت: نظام اقتصادی ما باتوجه به تحریم‌ها بسیار آسیب‌پذیر شده؛ از این رو ضرورت دارد هرچه سریع‌تر تدابیری برای بهبود وضعیت اندیشیده شود. متاسفانه اکنون شاهد اجرای تصمیمات متفاوت هستیم؛ به‌عنوان مثال کم کردن حوزه اثرگذاری صرافی‌ها و تعطیلی آنها با هدف ایجاد ثبات در ساختار اقتصادی نتیجه معکوس داشته است. در این وضعیت نیاز به اعمال رویکردی نجات‌دهنده داریم، اما چیزی نمی‌بینیم.

به‌عنوان مثال در حوزه ارز تدابیر ویژه‌ای باید در دستور کار قرار گیرد. در این راستا وظیفه بانک مرکزی ایجاد ثبات در ساختار اقتصادی کشور است، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد این نهاد تاکنون نتوانسته این مهم را محقق کند. ساختار اقتصادی کشور با روندی که هم‌اکنون در بازار وجود دارد، نسبت به گذشته رشدی نداشته و شاهد اقدام اثرگذاری نیز نبوده‌ایم.

بازار ارز به‌واسطه سوءمدیریت در آن ملتهب است که هرچه سریع‌تر باید برای آن چاره‌اندیشی شود. نکته مهم این است که اقتصاد ایران نیازمند آرامش و ثبات و تصمیماتی است که به تنش‌زدایی در فضای کسب‌وکار کمک کند.

عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا (س) در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

رونق تولید، راه نجات دیپلماسی اقتصادی

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

یک کارشناس اقتصاد با بیان اینکه باید ابعاد دیگری از توافقات آزادسازی منابع بلوکه‌شده در کره روشن شود تا بتوان درباره آن قضاوت درست داشت می‌گوید: «انتقال منابع کشور از کره جنوبی به قطر هنوز با نظرات متفاوتی همراه است.

آزاد کردن منابع زمانی موفقیت‌آمیز است که منابع در بخش‌هایی که نیاز مبرم دارند و به سود توسعه تولید و کشور هستند، هزینه شود؛ در غیر این صورت ممکن است همان تجربه‌های پیشین در عرصه‌های اقتصادی تکرار شوند. تا امروز هم منابع بسیاری وارد اقتصاد ایران شده، اما به‌دلیل مدیریت نادرست منابع به‌جای پیشرفت و رونق تولید، کشور به واردات بیشتری وابسته شد.» حسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا، داشتن اقتصادی پویا را نیاز کشورها برای دیپلماسی اقتصادی می‌داند و تصریح می‌کند: «در بسیاری از موارد فرصت صادرات کلان به کشورهای مختلف، به‌ویژه کشورهای منطقه را به‌دست آوردیم، اما از این فرصت‌ها به‌درستی استفاده نشد. گاهی نتوانستیم از این فرصت‌ها به نفع تقویت اقتصاد ملی و همچنین کمک به رفع مشکلات همسایگان خود بهره‌مند شویم. البته بخشی از مشکل هم ناشی از پایین بودن ظرفیت‌های تولیدی کشور بود. هنگامی که بخش مهمی از سرمایه‌های کشور به‌جای آنکه در قالب سرمایه‌گذاری وارد بخش تولید شود، به بخش‌های سوداگرانه سرازیر می‌شود و دلالی را تقویت می‌کند، نمی‌توان انتظار دیگری داشت. در این شرایط حتی می‌توان گفت تولید در ایران چنان مورد بی‌مهری قرار گرفته که نتوانسته از آنچه در توانش بوده هم بهره‌برداری کند.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با حسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا است.

دیپلماسی عزتمندانه، نیاز به اقتصادی مولد و قوی دارد که بتواند به تنش‌ها پایان بخشد و دو طرف را به‌جای وضعیت نظامی و امنیتی در وضعیت شریک تجاری قرار دهد

اینکه اقتصاد چه جایگاهی در دیپلماسی و روابط بین‌المللی ایران ایفا می‌کند، وابسته به توان تولیدی موجود است

◉ آزادسازی منابع ارزی ایران همچنان با حاشیه‌هایی همراه است. نگاه شما به جایگاه دیپلماسی در روابط میان کشورها چگونه است؟

در روابط میان کشورها آنچه که بیش از همه جایگاه عزتمندی را تعیین می‌کند، توان اقتصادی و تولیدی کشورها است. قدرت دفاعی و توان تسلیحاتی کشورها و دیپلماسی مقتدر دو ضلع مثلثی هستند که در کنار اقتصاد مولد می‌توانند عزت را برای مردم یک سرزمین یا یک نظام سیاسی به ارمغان بیاورند. قدرت نظامی بیشتر یک طرف، ممکن است در یک وضعیت جنگی و پرتنش، سبب استیلای یک طرف بر دیگری شود، اما اقتصاد قوی‌تر هر لحظه و در هر معامله‌ای می‌تواند نشان دهد کدام طرف قوی‌تر است و به‌طور کلی سود یک رابطه به جیب کدام طرف خواهد رفت.

به‌طور طبیعی اقتصادی می‌تواند عزت را برای سرزمینش به‌وجود بیاورد که پیش از هر چیز، بتواند نیازهای اساسی جامعه خود را تامین کند تا هر سیاست ظالمانه‌ای چون تحریم یا محاصره اقتصادی نتواند آن را از پای در بیاورد یا زندگی مردم آن سرزمین را دچار دشواری‌های بی‌اندازه کند. واقعیت این است که ایران نیز می‌توانست چنین باشد؛ به‌شرط اینکه از گذشته به این مسئله فکر می‌شد و برنامه و هدف اصلی دولت‌های کشور تقویت تولید می‌بود. این مهم زمانی محقق می‌شود که در داخل کشور، اقتصاد مولد و تولید دست بالا را داشته باشد و فعالیت‌های سوداگرانه منزوی و دارای سهمی ناچیز باشند؛ بنابراین برای دستیابی به اقتدار در عرصه دیپلماسی راهی جز حمایت جدی از اقتصاد مولد و تولید نداریم.

◉ دیپلماسی اقتصادی در اینجا چه جایگاهی دارد؟

بر بستر اقتصاد مولد است که دیپلماسی اقتصادی معنا می‌دهد. یعنی باید تولید، صنعت و کشاورزی وجود داشته و به رشدی متناسب با ظرفیت‌های خود رسیده باشد تا در گام بعد امکان صادرات تولید داخلی فراهم باشد. بدون این پشتوانه، دیپلماسی اقتصادی بی‌معنا خواهد بود و حتی در سالم بودن اقتصاد در آن واحد سیاسی-جغرافیایی نیز ابهامات و حاشیه‌هایی ایجاد خواهد شد.

انتقال منابع کشور از کره جنوبی به قطر هنوز با نظرات متفاوتی همراه است. آزاد کردن منابع زمانی موفقیت‌آمیز است که منابع در بخش‌هایی که نیاز مبرم دارند و به سود توسعه تولید و کشور هستند، هزینه شود؛ در غیر این صورت ممکن است همان تجربه‌های پیشین در عرصه‌های اقتصادی تکرار شوند. تا امروز هم منابع بسیاری وارد اقتصاد ایران شده، اما به‌دلیل مدیریت نادرست منابع به‌جای پیشرفت و رونق تولید، کشور به واردات بیشتری وابسته شد.

ضمن اینکه من عمیقا باور دارم انتخابات آینده امریکا در به نتیجه رسیدن مذاکرات اخیر موثر بوده و به‌طور خاص کاخ سفید تمایل دارد پیش از انتخابات، مسائلی را رفع و رجوع کند تا رقبایش نتوانند از این مسائل در زمان تبلیغات انتخاباتی علیه آنها استفاده کنند.

◉ پس ایران تا زمانی که صنعتی نشود، نمی‌تواند استفاده شایسته‌ای از دیپلماسی اقتصادی داشته باشد؟

من به هیچ وجه این را نگفته‌ام و منظورم هم این نیست. ما با همین قدوقواره‌ای که امروز اقتصادمان دارد، بارها فرصت صادرات کلان به کشورهای مختلف، به‌ویژه کشورهای منطقه را به‌دست آوردیم، اما در بسیاری از موارد این فرصت‌ها با فرصت‌سوزی توامان شد و گاهی نیز از دست رفت.

از مهم‌ترین این فرصت‌ها در زمان فروپاشی شوروی با همسایگان شمالی کشور فراهم شد. عراق نیز نیازهایی داشت که ما نتوانستیم از این فرصت‌ها به نفع تقویت اقتصاد ملی و همچنین کمک به رفع مشکلات همسایگان خود بهره‌مند شویم. البته بخشی از مشکل هم ناشی از پایین بودن ظرفیت‌های تولیدی کشور بود. هنگامی که بخش مهمی از سرمایه‌های کشور به‌جای آنکه در قالب سرمایه‌گذاری وارد بخش تولید شود، به بخش‌های سوداگرانه سرازیر می‌شود و دلالی را تقویت می‌کند، نمی‌توان انتظار دیگری داشت. در این شرایط حتی می‌توان گفت تولید در ایران چنان مورد بی‌مهری قرار گرفته که نتوانسته از آنچه در توانش بوده هم بهره‌برداری کند.

◉ این کمکی است که اقتصاد به دیپلماسی می‌کند یا برعکس؟

این رابطه دوطرفه است و نباید این‌گونه فرض کنیم که یکی در خدمت دیگری است یا بر دیگری حاکمیت دارد. هرچند اقتصاد از این جهت که باید رفاه مردم را تضمین و شرایط را برای بهبود وضعیت فراهم کند، می‌تواند در اغلب اوقات مبنا قرار بگیرد، اما همان‌طور که گفتم دیپلماسی عزتمندانه، نیاز به اقتصادی مولد و قوی دارد تا بتواند به تنش‌ها پایان بخشد و دو طرف را به‌جای وضعیت نظامی و امنیتی در وضعیت شریک تجاری قرار دهد.

بنابراین می‌توانیم بگوییم اگر دیپلماسی در هر کشوری به اقتصادی قوی و پویا متکی باشد، امکان استفاده از ابزار اقتصادی برای ایجاد روابط متعادل دوسویه سیاسی ایجاد می‌شود. امروزه این امر که قدرت اقتصادی می‌تواند تنش نظامی یا سیاسی را کاهش دهد و البته حتی می‌تواند سطح تنش‌ها را بیشتر کند، یک اصل بدیهی به‌شمار می‌رود. به هر روی اینکه اقتصاد چه جایگاهی در دیپلماسی و روابط بین‌المللی ایران ایفا می‌کند، وابسته به توان تولیدی موجود است.

باید به این نکته توجه کرد که اگر کشوری تولیدکننده بخش مهمی از کالاها و خدمات موردنیاز کشورهای دیگر باشد، کشورهای دیگر به‌راحتی قادر به تعرض به آن نخواهند بود. از سوی دیگر ایجاد اخلال در تولید آن سرزمین، می‌تواند مصرف و وضعیت اقتصادی سرزمین‌های دیگر را هم دستخوش تغییر کند. نقش اقتصاد یک کشور در اقتصاد منطقه در اصل می‌تواند همان برگ برنده‌ای باشد که دیپلمات‌ها و سفرای کشورهای طرف مذاکرات با بهره از آن در حل مراودات بین‌المللی و حل مسئله تلاش کنند.

◉ آمارهای مرکز آمار و بانک مرکزی نشان می‌دهند باوجود تجربه دوره دشوار، وضعیت در حال تثبیت است و تورم کاهش پیدا کرده است. شما چه ارزیابی از تحلیل‌های آماری دارید؟

شواهد بازار و معیشت مردم حاکی از دشوارتر شدن شرایط است. متر و معیاری که می‌تواند نشان‌دهنده درست کار کردن یا انحراف اقتصاد از اهدافش باشد، سفره و معیشت مردم ایران است، نه هیچ چیز دیگر. ضمن اینکه من به هیچ وجه مبنا را آمارهای رسمی که مراجع اعلام می‌کنند، نمی‌گذارم. آمارهای بانک مرکزی و مرکز آمار یا هر نهاد دیگری، اعم از محلی یا بین‌المللی، زمانی قابل‌استناد هستند که بتوانند بخشی از واقعیات موجود را بازنمایی کنند؛ نه اینکه با واقعیات موجود در تناقض قرار بگیرند و در شناخت وضع موجود اختلال ایجاد کنند.

به همین دلیل من آمارهای رسمی را کنار می‌گذارم و بدون توجه به این ارقام، به وضعیت نگاه می‌کنم. هرقدر آمارهای رسمی از ایجاد وضعیت باثبات یا حتی از رونق اقتصادی صحبت کنند، تا زمانی که رونق واقعا محقق نشود و زندگی مردم بهبود نیابد، در صحت این آمارهای رسمی ابهاماتی وارد است.

به هر روی وقتی به زندگی مردم می‌نگریم، مشاهده می‌کنیم که وضعیت سفره‌های مردم به‌مراتب نسبت به سال گذشته و البته ۲-۳ سال گذشته دشوارتر و امروز تامین معیشت خانواده به کاری دشوارتر از هر زمان دیگری تبدیل شده است؛ به‌ویژه کارگران با دستمزدهای فعلی، کارشان به‌مراتب سخت‌تر است.

یک نگاه اجمالی به اطرافیان و مردم نشان می‌دهد در ۲ سال گذشته، وضعیت نسبت به گذشته افت جدی کرده و بعید می‌دانم کسی پیدا شود که با صراحت و برمبنای زندگی مردم بتواند ادعا کند امروز مردم زندگی بهتری از گذشته دارند.

با این همه، موضوع اصلی این است که وقایعی مانند آزادسازی ارزهای بلوکه‌شده چه ظرفیتی برای پیشرفت اقتصاد ملی فراهم می‌کنند؛ به‌بیان ساده‌تر هر مذاکره‌ای که صورت بگیرد و هر منابعی که نصیب کشور شود، در نهایت باید بتواند وضعیت زندگی مردم را بهبود بخشد و تولید را ارتقا دهد. در غیر این صورت آن فعالیت، هر چه باشد، از نظر اقتصادی بیهوده است. پس در زمینه ارزی که اخیرا آزاد شده هم باید صبور باشیم و ببینیم این مسئله در زندگی مردم و اقتصاد چه اثری خواهد گذاشت.

◉ در صحبت‌های رئیس کل بانک مرکزی و برخی مقامات شنیده می‌شود که گویا با منابع آزادشده تنها می‌توان غذا و دارو تهیه کرد. این موضوع اگر صحت داشته باشد، می‌تواند به بهبود وضعیت معیشت جامعه منجر شود؟

این صحبت‌ها را من هم شنیده‌ام. در این سال‌ها عملکرد برخی‌ها سبب شد صنایع داروسازی کشور ضعیف شوند. در چنین وضعی مافیای واردات دارو از این به‌اصطلاح آزادسازی بیشترین نفع را خواهند برد و اگر ایران به‌طور کامل وابسته شود و شرکت‌های چندملیتی تبدیل به منبع تامین داروهای موردنیاز شبکه سلامت کشور شوند، بیشتر نفع می‌برند. این اتفاق به‌معنای وابسته کردن سلامت مردم ایران به شرکت‌های چندملیتی است.

بخشنامه جدید سازمان توسعه تجارت زیر ذره‌بین صمت

سیاست منع واردات در برابر صادرات، به ضرر کیست؟

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

جدیدترین خبر منتشرشده از سوی دولت نشان می‌دهد که روند واردات در برابر صادرات منتفی شده است و صادرکنندگان باید ارزهای حاصل از صادرات خود را مستقیم به بانک مرکزی تحویل دهند. رفع تعهدات ارزی، از ابتدای اجرا همواره جزو مباحث موردمناقشه میان تجار بود. اعتراض صادرکنندگان برای اجبار بازگشت ارزهای صادراتی، باعث شد تا دولت به‌دنبال ایجاد راهکارهای متعدد برای جلب رضایت آنها باشد. شکل‌گیری بازارهای مختلف و نرخ‌های متعدد برای ارز، از مهم‌ترین برنامه‌های اجراشده در این زمینه بود. راه‌اندازی سامانه‌هایی مانند تالار دوم نیما، سامانه ناخدا و در نهایت، اجرای راهکار واردات مستقیم با ارزهای صادراتی، از دیگر مسیرهایی بود که دولت برای پاسخ به نیاز تجار درپیش گرفت. حال پس از گذشت چند ماه از اجرای آخرین راهکار بازگشت ارز به چرخه اقتصاد، دولت این راه را بست. از ابتدای عنوان شدن طرح واردات در برابر صادرات، برخی کارشناسان اقتصادی نسبت به معایب آن هشدار داده بودند. آنها بر این باور بودند که شکل‌گیری فضای رانتی، یکی از بدیهی‌ترین نتایج واردات در برابر صادرات است، اما برخی دیگر نیز نسبت به آن خوشبین و معتقد بودند با بکارگیری ابزارهای کنترلی، ایران می‌توانست از این راه برای بهبود و تسریع فعالیت‌های بازرگانی خود استفاده کند. حال دولت بدون انتشار دلایل تغییر نظر خود، اعلام کرده است امکان واردات در برابر صادرات وجود ندارد و روند رفع تعهدات ارزی باید به‌طورمستقیم با بانک مرکزی انجام گیرد. باید دید در ادامه دولت چه رویکردی در برابر این راهکار خواهد داشت؛ آیا آن را به‌طورکلی کنار خواهد گذاشت یا با سازکار بهتری، مجدد به سراغ آن خواهد رفت. صمت درباره ابعاد عدم‌امکان واردات در برابر صادرات، با کارشناسان اقتصادی و فعالان تجاری به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

متن نامه تغییر نظر دولت

طبق اعلام سازمان توسعه تجارت، از تاریخ ۲۷ تیر ارز حاصل از صادرات باید به بانک ارائه شود تا رفع تعهد ارزی انجام پذیرد و در قبال صادرات، واردات نمی‌توان انجام داد.

به‌گزارش مهر، سازمان توسعه تجارت ایران در نامه‌ای درباره عدم‌امکان اجرای مصوبه نهمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات درباره کارت بازرگانی اعلام کرد که از تاریخ ۲۷ تیر، ارز حاصل از صادرات باید به بانک ارائه شود تا رفع تعهد ارزی انجام پذیرد و در قبال صادرات، نمی‌توان واردات انجام داد.

در این نامه آمده است: «با عنایت به مکاتبه شماره ۶۳۳۶۹۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷ دفتر مقررات صادرات واردات در خصوص مغایرت مصوبه نهمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات مبنی بر رفع محدودیت از کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ به‌منظور ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات به روش واردات از محل صادرات خود در قبال اخذ تعهدنامه محضری با بند (۳۲) ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، لذا مصوبه نهمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات موضوع بند نامه شماره ۵۲۶۲۵۹ مورخ (۱۱/۴/۱۴۰۲ از تاریخ۱۴۰۲/۴/۲۷ کان‌لم‌یکن تلقی شده و قابلیت اجرا نخواهد داشت.

شایان ذکر است مکاتباتی که تا تاریخ ۲۶/۴/۱۴۰۲ در خصوص رفع محدودیت کارت‌های بازرگانی واجدین شرایط یادشده در دبیرخانه سازمان توسعه تجارت به ثبت رسیده است، بررسی و ترتیب اثر داده خواهند شد و پس از این تاریخ هیچ‌گونه درخواستی در این خصوص قابل‌پذیرش نخواهد بود.»

تاکید بر حفظ تراز ارزی کشور است

رضا توفیقی، کارشناس ارشد توسعه تجارت در گفت‌وگو با صمت ، به دلایل دولت برای تغییر نظر درباره واردات در برابر صادرات پرداخت و گفت: به‌منظور تسهیل تامین نیازهای تولید، دولت اعلام کرده بود تولیدکنندگان می‌توانند با ارزهای صادراتی خود، اقلامی همچون مواد اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی موردنیاز خود را وارد کنند. حتی قبل‌تر از آن نیز بازاری را برای تبادل ارزهای صادراتی تهیه کرده و قرار بود در آن ارزهای حاصل از صادرات خشکبار، برای واردات تلفن‌همراه عرضه شوند، اما این روند برچیده شده و سازمان توسعه تجارت در بخشنامه اخیر خود، خبر از عدم‌امکان واردات در برابر صادرات داده است. عوامل مختلفی می‌تواند به‌عنوان عامل این اتفاق شناخته شود، اما به‌نظرمن، مهم‌ترین دلیل آن، کمبود منابع ارزی است. وی تصریح کرد: اگر نگاه به بخشنامه‌های جدید سازمان توسعه تجارت بیندازیم، می‌بینیم تاکید زیادی بر تراز ارزی داشته و حتی این نکته را به واردکنندگان خودرو نیز هشدار داده است.

به‌نظر می‌رسد در حال حاضر دولت در مضیقه ارزی قرار گرفته و قصد آن، عبور از این شرایط با در دست گرفتن منابع ارزی حاصل از فعالیت‌های تجاری است. زمانی که ارزها به‌طورمستقیم برای واردات هزینه نشده است و به بانک مرکزی وارد شود، منابع ارزی در اختیار دولت بیشتر می‌شود. بنابراین، کمی از مشکلات ارزی برطرف شده و توان مدیریت دولت بر منابع افزایش خواهد یافت.

در حال حاضر دولت در مضیقه ارزی قرار گرفته و قصدش، عبور از این شرایط با در دست گرفتن منابع ارزی حاصل از فعالیت‌های تجاری است

تولید زیان خواهد دید

توفیقی در ادامه صحبت‌های خود به پیامدهای عدم‌امکان واردات در برابر صادرات اشاره کرد و توضیح داد: هرچند مدیران دولتی به‌طورشفاف درباره دلایل حذف واردات در برابر صادرات صحبتی نکرده و در این‌باره اطلاعیه‌ای وجود ندارد اما شواهد گواه آن است که کمبودهای ارزی باعث شده تا دولت به‌دنبال افزایش دسترسی به منابع ارزی حاصل از صادرات باشد. این کار شاید در نگاه نخست اتفاقی مثبت برای دولت بوده و در کوتاه‌مدت نتایج خوبی را برای دولت به‌همراه داشته باشد، اما در بلندمدت، باعث ایجاد چالش برای تولیدکنندگان خواهد شد، چراکه در ابتدا روند واردات در برابر صادرات، به‌منظور تسهیل امور تولیدکنندگان و تسریع نقل‌وانتقالات ارزی برای تولید و تجارت تنظیم شده بود. با لغو شدن این روند، تخصیص ارز به نیازهای بخش تولید متوقف شده و بخش تولید برای تامین نیازهای خود با چالش مواجه خواهد شد. وی ادامه داد: زمانی که صادرکننده نتواند ارز خود را به‌طورمستقیم وارد چرخه تولید کند، تاخیر برای صنایع زیاد شده است و فعالیت تمامی بخش‌های اقتصادی مختل می‌شود. بنابراین، شاید در ظاهر تصمیم جدید دولت، به‌نفع مدیریت منابع ارزی باشد، اما در باطن، به ضرر بخش تولید است.

این کارشناس توسعه تجارت خاطرنشان کرد: نمی‌توان به‌طورکلی از طرح واردات در برابر صادرات چندان دفاع کرد. زمانی که کشورها درگیر مشکلات و محدودیت‌های مختلف باشند، دولت‌ها تلاش می‌کنند بهترین تصمیم موجود را اتخاذ کنند. این تصمیم لزوما بهترین راهکار نیست. در ارتباط با طرح واردات در برابر صادرات نیز چنین مسئله‌ای حاکم است. اجرای آن بهترین برنامه اقتصادی برای کشورها نیست، اما در شرایط اقتصادی و تحریمی، می‌تواند یکی از راهکارهای نه‌چندان بد باشد.

رفع تعهدات ارزی شرط اصلی است

هادی حق‌شناس، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صمت نسبت به تغییر تصمیم دولت برای بازگشت ارزهای صادراتی گفت: براساس جدیدترین اعلام دولت، طرح واردات در برابر واردات لغو شده و صادرکنندگان مجدد باید رفع تعهدات ارزی خود را به‌طورمستقیم با بانک مرکزی انجام دهند. در این‌باره اظهارنظرات مختلفی وجود دارد؛ برخی موافق آن و عده‌ای دیگر مخالف تغییر تصمیم دولت هستند. به‌عقیده من، دولت باید راهکارهای خود را براساس افزایش رغبت تجار وضع کند. در توضیح این موضوع باید گفت؛ زمانی که صادرکنندگان ارزهای حاصل از صادرات خود را دریافت می‌کنند، براساس قانون باید آن را به بانک مرکزی تحویل داد یا از طریق سایر روش‌ها، به رفع تعهدات ارزی خود بپردازند. برای تاجر، اهمیتی ندارد که ارز خود را به بانک مرکزی تحویل دهد یا از طریق واردات، آن را وارد چرخه تولید کند. نکته مهم، قیمتی است که برمبنای آن ارز صادراتی با تاجر تسویه می‌شود. وی ادامه داد: تا پیش از این نرخ بازار نیما، مبنای رفع تعهدات ارزی بود. نرخ این بازار باعث شد تا صادرکنندگان به اعتراض درآیند و از عرضه ارزهای خود، امتناع کنند. پس از آن، بازارهای دیگری برای افزایش نرخ ارز حاصل از صادرات شکل گرفت. در کنار آن نیز دولت اعلام کرد صادرکنندگان می‌توانند ارزهای خود را وارد چرخه واردات کنند. تمامی این راهکارها در راستای ایجاد بستر رفع تعهدات ارزی اجرا شدند.

دولت باید شرایط را به‌گونه‌ای فراهم کند که صادرکنندگان با فراغ‌بال و بدون ضرر، ارزهای حاصل از صادرات را به کشور بازگردانند

اقتصاد به نوسان حساس است

حق‌شناس در ادامه معضل عدم‌رفع تعهدات ارزی را یک مشکل توصیف کرد و در این‌باره گفت: زمانی که صادرکننده احساس کند با ارائه ارز خود ضرر خواهد کرد، راهکارهای مختلفی را برای دور زدن دولت به‌کار می‌گیرد. صادرکنندگان در این شرایط از هر ابزاری برای اعلام نکردن ارزهای خود و تجارت در سایه استفاده خواهند کرد و این یک آسیب برای اقتصاد محسوب می‌شود. بخشی از کم‌اظهاری یا بیش‌اظهاری‌هایی که اغلب در تجارت رخ می‌دهد، به‌دلیل فرار از رفع تعهدات ارزی است. دولت باید شرایط را به‌گونه‌ای فراهم کند که صادرکنندگان با فراغ‌بال و بدون ضرر، ارزهای حاصل از صادرات خود را به کشور بازگردانند؛ فرقی ندارد که این بستر، با راهکار واردات در برابر صادرات یا دیگر روش‌ها فراهم شود. این کارشناس اقتصادی خاطرنشان کرد: زمانی که نیاز بازار از طریق ارزهای حاصل از صادرات تامین نشود، دچار نوسانات شدید در بدنه اقتصاد خواهیم شد. در حال حاضر نیز بازارهای اقتصادی ایران به‌شدت نسبت به اخبار مختلف دیپلماتیک حساس بوده و با هر اتفاق جزئی، تغییرات سنگینی را تجربه می‌کند. به‌دلیل بی‌ثباتی‌های فعلی نیز شاهد آن هستیم که عموم مردم به‌دنبال سرمایه‌گذاری در بخش‌های سودده هستند. از این‌رو دولت باید مشوق‌های بازگشت ارزهای صادراتی را بیشتر کند. زمانی که بستر قانونی تبادل ارز میان صادرکنندگان و واردکنندگان وجود داشت، واردکنندگان ارزهای صادراتی با قیمتی بسیار پایین‌تر از بازار آزاد خریداری می‌کردند. به این خاطر، تجار علاقه خود به فروش ارزهای صادراتی به واردکنندگان را از دست داده بودند. این شیوه تنها برای تجاری کارآیی داشت که خود به‌طورمستقیم فعالیت‌های وارداتی انجام می‌دادند.

سخن پایانی

باوجود نیمه تاریک و روشن لغو شدن واردات در برابر صادرات، مسئله حائزاهمیت ثبات قوانین و چارچوب‌های مدیریتی است. تجار براساس مقررات وضع‌شده به برنامه‌ریزی می‌پردازند، اما پس از مدت کوتاهی، تصمیم دولت تغییر می‌کند. این تحولات مستمر امکان پیش‌بینی‌پذیر شدن بازار حتی در کوتاه‌مدت را نیز از بین برده است. بخش مهمی از نوسانات اقتصادی، به تغییرات مداوم تصمیم‌گیری‌های دولتی بازمی‌گردد و این یک ایراد اصلی در کشور ما است. زمانی که هیچ فعال تجاری و تولیدی نمی‌تواند از فردای خود مطمئن باشد، چگونه انتظار داریم گره‌های اقتصادی باز شوند و حتی به رشد و توسعه دست یابیم؟ در شرایطی که علاوه بر تنش‌های دیپلماتیک، محدودیت‌های قانونی داخلی مانع فعالیت تجار است، چرخ تولید نیز نخواهد چرخید.

کارشناسان اقتصادی و فعالان تجاری عقیده دارند که تصمیمات دولت در چند ماه اخیر عامل اصلی افزایش چندبرابری هزینه‌های تولید و تورم بازار مصرف است. نمی‌توان بازار داخلی و تجارت خارجی را از یکدیگر جدا دانست. بنابراین، تغییر در تصمیمات و قوانین تجارت خارجی، به‌طورمستقیم بر بازار داخل اثرگذار است. در چند ماه گذشته بازار، نوسانات و التهابات متعددی را تجربه کرد و باید دید در ادامه طرح‌های آتی در بهبود یا حتی بدتر کردن بازار داخلی و توسعه تجارت خارجی، تا چه میزان تاثیرگذار خواهند بود.

یادداشت

فاصله با هدف تولید یک میلیون موبایل

محمدرضا عالیان
دبیر کنگره موبایل ایران

اواخر مرداد، رئیس کل گمرک خبر از تغییرات تعرفه‌های مربوط به تلفن‌همراه و افزایش آنها داد. افزایش تعرفه ورودی تلفن‌های‌همراه، به‌دلیل حمایت از تولیدات داخلی عنوان شده و این جمله، واکنش افراد زیادی را به‌همراه داشته است.

در گام نخست، مسئله حمایت از تولید داخلی در صنعت تلفن‌همراه و وسایل جانبی آن، اتفاق جدیدی نیست. از حدود ۲ سال پیش، تعرفه واردات تلفن‌همراه با هر نوع قیمتی، چه واردات تجاری و چه مسافری، افزایش یافت. از آن زمان، قرار شد تا صندوقی تاسیس شود که میزان افزایش تعرفه‌های واردات موبایل، در آن به‌عنوان منبع مالی برای حمایت از تولیدکنندگان این صنعت استفاده شود.

بنابراین، دولت از چند سال گذشته، بحث حمایت از تولید داخل در عرصه تلفن‌همراه را مدنظر داشت و فعالان تجاری این بخش نیز از آن آگاه بودند.

نکته اساسی، ایجاد ابهام و ابهام در بخشنامه جدید گمرک است. پیش از رسانه‌ای شدن تعرفه‌های جدید، گمرک طی نامه‌ای اعداد و ارقام تعرفه‌ها را به فعالان تجاری اعلام کرد که دارای ایراداتی بود.

نخست آنکه دولت تعرفه واردات مسافری گوشی‌های تلفن‌همراه بالای ۶۰۰ دلار را کاهش داده بود. تا پیش از این، تعرفه واردات مسافری این گوشی‌ها، ۱۵ درصد بود و با رویکرد افزایشی، باید به ۳۰ درصد می‌رسید، اما در تغییرات جدید، این تعرفه به ۸ درصد رسیده است.

همواره تعرفه واردات مسافری، بیشتر از واردات تجاری است. دلیل این کار، حمایت از واردکنندگان و از صرفه‌انداختن رویه واردات مسافری بود. زمانی که واردات تجاری مقرون به‌صرفه‌تر باشد، بازرگان می‌تواند به مصرف‌کنندگان گارانتی و ضمانت اصالت کالا ارائه دهد و واردات از این طریق توسعه خواهد یافت، اما با تغییر جدید، تعرفه واردات مسافری نصف واردات تجاری شده است. در سال گذشته، تعداد تلفن‌های‌همراه وارداتی از طریق مسافری بسیار بالا بود. ارزهای کف بازار برای واردات با این شیوه از کشور خارج شدند و بخشی از منابع ارزی جاری در بازار را از دست دادیم.

بنابراین، وجود چارچوب مناسب برای ساماندهی و مقرون به صرفه نکردن واردات مسافری، برای اقتصاد کلان کشور نیز حائزاهمیت است.

بخش دیگری از افزایش‌ها، مربوط به رشد ۳ درصدی تعرفه‌های واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار است و این رقم به ۱۵درصد رسید.

دلیل عنوان‌شده برای این تغییر، حمایت از تولید داخلی است که پیش از این نیز اجرایی شده بود. زمانی که تعرفه‌ای افزایش پیدا می‌کند، باید درآمدهای حاصل از آن، خرج فعالیت‌های حاصل از فعالیت‌های اکوسیستم مربوطه شود.

شاید برخی تصور کنند که در حال حاضر تولیدی نداریم، اما از سال گذشته، برنامه‌هایی برای ایجاد واحدهای تولیدی و تقویت فعالیت آنها در عرصه تلفن‌همراه و وسایل جانبی آنها انجام شده است. براساس برنامه‌ریزی‌ها و اهداف اعلام‌شده، دولت قصد دارد تا نیاز بازار مصرف به گوشی‌های زیر ۱۰۰ دلار را توسط تولید داخلی پاسخ دهد.

برای تحقق این هدف، نیاز به تولیدی پایدار و بهره‌ور داریم تا دیگر نیازی به واردات این رسته از تلفن‌های‌همراه نباشد. اما هنوز تا شکل‌گیری خط تولید تلفن‌همراه فاصله داریم؛ افرادی که برای تولید تلفن‌همراه حاضر شده‌اند، سابقه تجارت در این حوزه را داشته‌اند و ورود آنها به عرصه تولید زمانبر است.

به‌طورکلی، حمایت از تولید داخلی با رعایت ۲ اصل امکان‌پذیر است؛ نخست باید منابع مالی موردنیاز برای راه‌اندازی تولید، تقویت و توسعه آن در نظر گرفته شود که در حال حاضر صندوقی به این منظور برای تولید تلفن‌همراه وجود دارد.

مسئله دوم، اصلاح تعرفه‌های وارداتی برای آنکه تولیدکننده بتواند با نمونه‌های مشابه خارجی رقابت کند که این اقدام نیز در حال حاضر انجام می‌گیرد.

با این وجود، پرسش اساسی اینجاست که آیا در زمان مناسبی تغییر تعرفه‌های وارداتی انجام شده یا خیر؟ در حال حاضر خط تولید تلفن‌همراه داخلی راه نیفتاده است و محصولی پایدار و مقرون‌به‌صرفه را وارد بازار نکرده‌ایم. از هدف تولید یک میلیون دستگاه گوشی موبایل در سال هنوز فاصله بسیار زیادی داریم و زیرساختی برای تغییرات فراهم نیست. این موارد نشان می‌دهد که در افزایش تعرفه‌ها، کمی عجله شده است.

تولید گوشی تلفن‌همراه یکی از پروژه‌هایی است که از دولت گذشته آغاز شده، ۱۳ شرکت خصوصی برای احداث خط تولید خود در این منطقه به ما مراجعه کردند که از این تعداد ۲ مجموعه به‌بهره‌برداری رسیده‌اند و پیش‌بینی ما این است که تا پایان سال، حداقل یک میلیون گوشی تولید شود که یک‌سوم آن گوشی هوشمند و باقی به‌صورت دکمه‌ای خواهد بود.

همچنین، بومی‌سازی تجهیزات شبکه ملی اطلاعات از دیگر اهداف و برنامه‌های ما است و ۳۰ شرکت در حوزه تجهیزات شبکه فعالیت می‌کنند و حدود ۲۶ محصول منحصر به فرد در داخل مجموعه با تیراژ نزدیک به یک میلیون در حال تولید است.

یادداشت

تبعیت بانک‌های آف‌شور از قوانین تحریم

رضا پدیدار، کارشناس بازار پول و سرمایه

آف‌شوربانک برون‌مرزی، به عملیات بانکی اطلاق می‌شود که توسط یک بانک واقع در منطقه یا سرزمینی غیر از سرزمین اصلی که اغلب جزایر متعلق به دولت حاکم بر سرزمین اصلی به‌شمار می‌روند با اشخاص غیرمقیم و با پول خارجی و در مقیاس بزرگ انجام می‌شود. هم‌اکنون حدود ۵۷ کشور یا منطقه آف‌شور اقتصادی در جهان وجود دارد که از این میان می‌توان چین، بحرین، برمودا، جزایر ویریجین، دومینیکا، هنگ‌کنگ، ژاپن، ماکائو، پاناما، فیلیپین، سنگاپور، تایلند، لوکزامبورگ، اروگوئه، سوئیس و چند منطقه در امریکا را نام برد.

ایجاد بانک آف‌شور در مناطق آزاد تجاری تسهیلات ویژه‌ای نسبت به سرزمین اصلی برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند که به‌طور معمول شامل تخفیف مالیاتی، در اختیار قرار دادن زمین و... است. چندی پیش نیز وزیر اقتصاد خبر از تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی را رسانه‌ای کرد، اما اطلاعات و جزئیاتی از این خبر ارائه نداد؛ از این رو نمی‌دانم دولت چگونه می‌خواهد مقررات و محدودیت‌های بین‌المللی در زمان تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی را رعایت و چگونه می‌خواهد بدون رعایت قوانین بین‌المللی و توافقنامه برجام بانک آف‌شور ایجاد کند.

آنچه مسلم است سیستم بانک‌های آف‌شور از محدودیت‌های تحریمی تبعیت می‌کنند؛ به این معنا که اگر بنا باشد جمهوری اسلامی بانک آف‌شور برون‌مرزی تاسیس کند باز هم عملکرد آن زیر ذره‌بین خواهد رفت. در حال حاضر تمام تراکنش‌های مالی در مرکز کلرینگ جهانی ثبت می‌شوند. مقر این مرکز در بروکسل است و در حال حاضر این مرکز به‌دلیل تحریم‌ها اجازه مراودات تجاری را به ایران نمی‌دهد.

اینجا این پرسش مطرح است که ایران چگونه می‌خواهد بانک آف‌شور برون‌مرزی ایجاد کند که مشمول مقررات جهانی نشود؟ اولین ذهنیتی که ایجاد می‌شود این است که شاید تحریم‌ها لغو شده و اجازه مبادلات پولی به ایران داده‌اند که اگر چنین باشد و تحریم‌ها لغو شده باشند، دیگر احداث بانک برون‌مرزی آف‌شور موضوعیت پیدا نمی‌کند.

بانک آف‌شور ایرانی می‌تواند به مفهوم سرمایه‌گذاری منطقه‌ای باشد؛ در واقع بانک آف‌شور یک نوع خزانه‌داری است و امکان تاسیس بانک آف‌شور در دوبی یا چین برای ما وجود دارد و می‌توانیم مراودات خود را با تجار آنجا از طریق این بانک‌ها دنبال کنیم، اما ایجاد این بانک به‌معنای انجام عملیات بانکی در سطح بین‌المللی نیست، این در حالی است که باید بانک آف‌شور در جایی تاسیس شود که گردش مالی بین‌المللی ما را افزایش بدهد.

علاوه بر این نپیوستن ما به FATF در مبادلات پولی نیز اشکالاتی برای ما ایجاد کرده است. ایران بدون الحاق به FATF می‌تواند بانک آف‌شور تاسیس کند، اما بعد از ایجاد بانک آف‌شور در مبادلات و جابه‌جایی پول با اشکال مواجه خواهیم شد.

حساب‌های بانکی آف‌شور به حساب‌های بانکی‌ای گفته می‌شود که به آنها مالیات تعلق نمی‌گیرد و با داشتن این نوع حساب می‌توان نسبت به جابه‌جایی وجوه سنگین اقدام کرد.

به‌نظر من اجازه تاسیس بانک‌های آف‌شور برون‌مرزی را پیدا نخواهیم کرد؛ مگر اینکه بانک به نام ایران نباشد. شاید مالکیت این بانک برای یک شخص ایرانی باشد، اما بدون‌تردید به‌نام جمهوری اسلامی ثبت نخواهد شد.

به‌نظر می‌رسد اظهارنظر در این باره ازسوی بخش خصوصی کارشناسی‌شده نباشد و دولت باید در این زمینه شفاف‌سازی کند که چگونه می‌خواهد خلأهای قانونی را پر کند. اگر هم‌اکنون از مسئولان اقتصادی پرسیده شود چگونه می‌خواهید در شرایط تحریم بانک آف‌شور برون‌مرزی ایجاد کنید، در پاسخ خواهند گفت پاسخ به این پرسش‌ها محرمانه است.

تصور من این است که براساس محدودیت‌های ناشی از تحریم تاسیس بانک آف‌شور بعید است؛ مگر اینکه توافقی بین مقامات مسئول ایران و مقامات پولی و بانکی جهانی صورت گرفته باشد که باید در این زمینه مقامات دولتی اظهارنظر کنند. مردم چیزی در این باره نمی‌دانند.

در پایان باید بر این نکته تاکید کرد که بانک‌های آف‌شور در کشوری غیر از محل اقامت مستقر هستند و کسانی که قصد دارند از خدمات آف‌شور استفاده کنند، باید هم از قوانین مالی کشور خود و هم از قوانین کشور هدف به‌اندازه کافی آگاهی داشته باشند.

ضرورت آگاهی از این قوانین برای افراد و شرکت‌های ایرانی دوچندان است، چون به‌دلیل تحریم‌های وضع‌شده علیه کشورمان، ایرانیان با ریسک‌های بیشتری مواجهند.

در بررسی صمت از تاثیر تاسیس بانک آف‌شور بر اقتصاد مطرح شد

گریز موقت دولت

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

تلاش‌های تیم اقتصادی دولت برای گذر از پیامدهای تحریم در سیستم پولی و بانکی بین‌المللی همچنان ادامه دارد، چراکه در همه مراحل تراکنش‌های مالی ایرانیان که یک سوی آن خارج از کشور باشد، مسئله تحریم‌ها نقش ایفا می‌کند؛ از این‌رو به‌نظر می‌رسد خبر تشکیل بانک برون‌مرزی یا بانک آف‌شور ازسوی سید احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد و امور دارایی، با همین هدف رسانه‌ای شده است. وی اعلام کرد برای نخستین بار اجازه تاسیس بانک برون‌مرزی یا «آف‌شور» فراهم شده و بانک مرکزی در حال صدور تاییدیه‌های راه‌اندازی این بانک است. اما بانک آف‌شور چیست و چه کمکی به ایران در شرایط تحریم می‌کند؟ در تعریف بانک آف‌شور آمده است: آف‌شور به واحد بانکی در یک مرکز مالی بین‌المللی گفته می‌شود که مالکیت آن متعلق به یک بانک غیرمقیم است و با قبول سپرده از بانک‌های خارجی یا سایر واحدهای آف‌شور به انجام عملیات بانکی می‌پردازد. درست است که بانکداری آف‌شور قانونی است و بسیاری از بانک‌های مشهور خدمات آف‌شور ارائه می‌دهند، اما پرسش اصلی این است که آیا می‌توان بانک آف‌شوری به‌نام جمهوری اسلامی خارج از مرزهای سرزمینی ایران ثبت کرد که مشمول محدودیت‌های تحریمی نشود؟ کارشناسان بر این باورند که بانک‌های آف‌شور از قاعده تحریم مستثنا نیستند و این احتمال وجود دارد که حساب ایرانیان در بانک‌های آف‌شور مسدود شود و برای انتقال پول با مشکل مواجه شوند، چراکه ما علاوه بر تحریم‌ها، همچنان FATF را نپذیرفتیم و به‌نظر می‌رسد تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی تنها دربردارنده یک هزینه اضافی باشد؛ مگر اینکه راهکاری جدید پیش روی تیم اقتصادی دولت قرار گرفته که چندان مایل نیستند درباره جزئیات آن اطلاع‌رسانی کنند. تلاش‌های خبرنگار صمت نیز برای دریافت جزئیات بیشتر از طرح تاسیس بانک آف‌شور از دو نهاد متولی (یعنی بانک مرکزی و وزارت اقتصاد) منتج به نتیجه نشد و این نهادها از پاسخگویی در این زمینه طفره رفتند.

محدودیتی برای تاسیس بانک آف‌شور نداریم

فرشاد حیدری، معاون سابق نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی در گفت‌وگو با صمت، با بیان اینکه محدودیتی از نظر قوانین داخلی برای ایجاد بانک آف‌شور وجود ندارد، گفت: بانک مرکزی می‌تواند مجوز تاسیس بانک آف‌شور در مناطق آزاد را به متقاضیان واجد شرایط بدهد و آیین‌نامه تاسیس بانک آف‌شور در مصوبه شورای عالی پول و اعتبار آمده است. کما اینکه در سال ۱۴۰۱ مجوز تاسیس بانک آف‌شوردر جزیره کیش را صادر کرد.

وی با تاکید بر اینکه مکان تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی حائزاهمیت است، ادامه داد: اگر قرار باشد ایران بانک آف‌شور را بیرون از مرزهای سرزمینی خود ببرد و در مناطق آزاد کشورهای دیگر ایجاد کند، طبیعی است که باید از منظر نوع سهامداری و فنی به‌گونه‌ای اقدام کند که به‌راحتی قابل‌کشف نباشد، زیرا درج نام ایران، در نهایت آن بانک را مشمول قوانین بین‌المللی خواهد کرد. به دیگر سخن کارکرد این بانک در صحنه بین‌المللی بستگی به مسائل فنی پیچیده دارد.

رئیس موسسه عالی آموزش بانکداری ایران در پاسخ به این پرسش که آیا با تاسیس بانک آف‌شور می‌توانیم آثار تحریم را مهار کنیم؟ تصریح کرد: پاسخ به این پرسش روشن است؛ زیرا ممکن است بعد از تاسیس این بانک با آدرس ایران، محدودیت‌های قوی ایجاد شود و این احتمال وجود دارد که دیگر کشورها بخواهند تصمیماتی درباره آن بانک بگیرند؛ از این رو نمی‌توان پیش از تاسیس درباره آن پیش‌داوری کرد.

به‌گفته حیدری امکان تجارت با ریال در بانک آف‌شور وجود دارد.

وی در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه در شرایط تحریم امکان مراودات تجاری با بسیاری از کشورها به‌دلیل محدودیت در نقل‌وانتقال پول به حداقل می‌رسد؛ از این‌رو تیم اقتصادی دولت همواره به‌دنبال راهکارهایی برای دور زدن محدودیت‌های تحریمی در بحث مبادلات پولی و بانکی بود.

به‌نظر شما آیا تاسیس بانک آف‌شور می‌تواند در این مسیر به ما کمک کند؟ گفت: من چندان نسبت به تاسیس بانک آف‌شور برون‌مرزی خوش‌بین نیستم و به‌نظر می‌رسد این اقدام نمی‌تواند حل‌کننده مسائل و مصائب باشد و باید مشکلات اقتصادی، پولی و بانکی در شرایط تحریم به شیوه دیگری حل‌وفصل شوند.

معاون سابق نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی با بیان اینکه باید برای حل بحران‌های پیش رو فکر اساسی کرد، افزود: به‌نظر بنده انتخاب راه‌هایی از این دست فقط باعث افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود.

ظرفیت شبکه بانکی در دوره تحریم مشخص است و متناسب با آن تلاش‌ها انجام شده و تا آنجا که امکان دارد تحریم‌ها مدیریت شده‌اند. به‌نظر می‌رسد سیستم موجود نیاز به عنصر جدید ندارد و تا جایی که من می‌دانم تاسیس بانک آف‌شور نمی‌تواند مزیتی برای ما ایجاد کند.

> به‌نظر می‌رسد سیستم موجود نیاز به عنصر جدید ندارد و تا جایی که می‌دانم تاسیس بانک آف‌شور نمی‌تواند مزیتی ایجاد کند

راه‌اندازی آف‌شور کمکی در شرایط تحریم نمی‌کند

علی‌رضا کیانی، نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران، در واکنش به اعلام خبر تاسیس بانک آف‌شور ازسوی وزیر اقتصاد، گفت: زمانی‌که وزیر اقتصاد خبر تلاش برای افتتاح بانک آف‌شور را رسانه‌ای کرد، این ذهنیت ایجاد شد که وی پیش‌بینی‌های اولیه برای تاسیس این بانک را کرده و شرایط اولیه برای تحقق این مهم فراهم شده است.

وی با بیان اینکه بانک‌های آف‌شور در شرایط تحریم مورداستفاده قرار می‌گیرند، تصریح کرد: بانک‌های آف‌شور در شرایط تحریم به تجار ایرانی کمک شایانی کردند، اما به‌نظر می‌رسد یک بانک آف‌شور با ریشه و آدرس ایرانی نتواند به‌دلیل محدودیت‌های تحریمی و نپیوستن ایران به FATF خدمات مناسبی به مشتریان خود ارائه بدهد.

کیانی با تاکید بر اینکه بانک‌های آف‌شور تابع ضوابط بانک‌های بین‌المللی هستند، گفت: بانک‌های آف‌شور بروکراسی‌های بانک‌های دیگر را ندارند و طبیعی است که خاندوزی پیش‌بینی‌های اولیه برای چگونگی تاسیس این بانک را کرده که درباره امکان تاسیس آن اظهارنظر می‌کند.

نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران در پاسخ به این پرسش که آیا با تاسیس این بانک مراودات بانکی تجار ایرانی تسهیل خواهد شد؟ اضافه کرد: این روش‌ها نمی‌تواند راهکار دائمی برای حل بحران فعلی کشور در بحث مراودات پولی و بانکی باشد. در واقع مانند فروش نفت، خارج از سیستم تحریم است؛ فروش نفت ادامه دارد، اما این به‌معنای یک رویه ثابت نیست و نوعی گریز موقت محسوب می‌شود.

به‌گفته وی، با آوردن شرکای خارجی و تاسیس بانک آف‌شور تا حدودی آزادی عمل بیشتری برای تجار و بازرگانان در صحنه بین‌المللی ایجاد می‌شود.

این فعال اقتصادی با تاکید بر اینکه نمی‌توان تاسیس بانک آف‌شور را یک راهکار دائمی برای مدیریت شرایط تحریمی تلقی کرد، افزود: تاسیس بانک آف‌شور راه‌حل دائم پیش روی صنعت و تجارت کشور قرار نمی‌دهد، چراکه در گام نخست باید موضع خود را در قبال FATF روشن کنیم؛ حتی کشورهایی که با آنها مراوده تجاری و سیاسی خوبی داریم اصل را بر FATF می‌گذارند؛ پس باید برای حل این مشکل تلاش کنیم.

■ بانک آف‌شور راه‌حل دائمی نیست

وی با اشاره به بی‌ارزش بودن ریال، گفت: واقعیت این است که ارز ریال در سطح بین‌المللی معتبر نیست اما احتمال اینکه بانک‌های آف‌شور، بتوانند به‌نوعی ریال پوشش بدهند وجود دارد. به‌نظر بنده دولت می‌توانست ارزهای خود که به‌سختی از آنها استفاده می‌کند و ارزهای سرگردان را در یک جای ثابت مانند بانک آف‌شور جمع‌آوری کند و مورداستفاده قرار بدهد.

کیانی با اشاره به اهداف تاسیس بانک‌های آف‌شور، بیان کرد: اگر ایران یک تجارت نرمال داشت، تاسیس بانک آف‌شور یک راه‌حل غیرمنطقی بود، چراکه حجم کمی از تجارت جهانی از محل بانک‌های آف‌شور دنبال می‌شوند و به‌نوعی رقم آن نزدیک صفر است و کمتر کشوری تلاش دارد از این بانک‌ها استفاده کند، اما ایران به‌دلیل شرایط حاکم هر روز یک راه‌حل را انتخاب می‌کند. در چنین شرایطی دولت به‌دنبال مفر است و یکی از این مفرها می‌تواند تشکیل بانک آف‌شور باشد، اما باز تاکید دارم که این راهکار نمی‌تواند دائمی باشد.

کیانی با بیان اینکه وزیر اقتصاد پیش‌بینی محل احداث بانک آف‌شور را کرده، گفت: اگر بانک آف‌شور جمهوری اسلامی در منطقه آزاد یک کشور مانند ژاپن، سنگاپور و... ایجاد و دوباره در آن بانک آدرس جمهوری اسلامی ثبت شود، باز هم شاهد مسدود کردن پول‌های ایران خواهیم بود. بدون تردید مسئولان اقتصادی می‌دانند بانک مرکزی نیویورک از هر تراکنش قانونی با دلار در هر نقطه‌ای از دنیا مطلع خواهد شد.

به‌گفته عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران اگر بانک آف‌شور به‌نام جمهوری اسلامی ثبت شود، از فردای روز تاسیس تمام تراکنش‌های آن بانک زیر ذره‌بین می‌رود و امکان کار برای آن بانک دشوار خواهد شد؛ از این رو به‌نظر می‌رسد روند کار باز مخفیانه دنبال شود؛ مگر اینکه وزیر اقتصاد راه‌حل دیگری در نظر گرفته باشد. وی با تاکید بر اینکه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید مجوز تاسیس بانک آف‌شور در کشور ثالث را صادر کند، تصریح کرد: مبادلات ارزی در ایران طبق عرف و روال قانونی باید ازسوی بانک مرکزی انجام شود و بعید است بانک مرکزی از افتتاح بانک آف‌شور اطلاع نداشته باشد، چراکه مجوزهای احداث بانک‌های دولتی و خصوصی داخلی و خارجی را این نهاد صادر می‌کند. اگر یک بانک در خارج از کشور بدون اطلاع بانک مرکزی ایجاد شد، به این معناست که یک سیستم به موازات بانک مرکزی در جای دیگری تشکیل شده که بعید می‌دانم اهل خرد نظام چنین تصمیمی گرفته باشند.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در پایان بیان کرد: خبر تاسیس بانک نمی‌تواند موردتوجه تجار و صنعتگران باشد و به‌نظر می‌رسد دولت با رسانه‌ای کردن این خبر نمی‌خواست نوعی خبردرمانی کند، زیرا مزیت اصلی خبردرمانی گرفتن نتایج آنی است، این در حالی است که راه‌اندازی بانک آف‌شور دارای یک فرآیند طولانی است و نمی‌توان انتظار داشت با انتشار این خبر قیمت ارز جابه‌جا و خوش‌بینی در فضای اقتصادی ایجاد شود.

> اگر بانک آف‌شور به‌نام جمهوری اسلامی ثبت شود، از فردای روز تاسیس تمام تراکنش‌های آن بانک زیر ذره‌بین می‌رود و امکان کار برای آن بانک دشوار خواهد شد

سخن پایانی

کارشناسان اقتصاد بر این باورند که تاسیس بانک آف‌شور در شرایط تحریم نمی‌تواند دردی از اقتصاد ایران دوا کند و اگر قرار است بانک آف‌شور در مناطق آزاد ایران ایجاد شود، در سرزمین اصلی و تحت قوانین جمهوری اسلامی ایران خواهد بود و به‌نظر می‌رسد خللی در روند کاری این بانک ایجاد نشود، اما اگر قرار است بانک آف‌شور را در کشوری دیگر تاسیس کنیم، بدون‌تردید این نهاد مشمول محدودیت‌های تحریمی خواهد شد؛ مگر اینکه تیم اقتصادی دولت راهکاری در نظر گرفته باشد که چندان هم مایل نباشد درباره جزئیات آن اطلاع‌رسانی کند.

در میز گرد فعالان تجاری استان گلستان مطرح شد

سیاست‌های انفعالی، سد راه توسعه صادرات

با وجود اینکه سال‌هاست حوزه اقتصاد و افزایش تولید موردتوجه است و حتی شعار سال می‌شود، اما هنوز ضعف‌هایی وجود دارد که نیازمند بررسی دقیق برای رفع است. نکته‌ای که در بخش اقتصاد نیاز به بررسی جدی و رفع موانع دارد «صادرات» است. صادرات از عوامل توسعه است که خیلی جدی گرفته نشده است. کارشناسان باوجود تولید داخل به میزان مطلوب، علت این کم‌فروغی بازار صادراتی را دلایلی ازجمله سیاست‌گذاری غلط و بی‌ثباتی در تصمیم‌گیری‌ها می‌دانند.

موضوع بعدی که اغلب بازرگانان و صادرکنندگان به آن تاکید دارند، حضور فعال در بازارهای جهانی است. در این راستا نیاز است تا از تولیدکنندگان و صادرکنندگان برای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی با هدف شناسایی بازار و نیازهای کشورهای هدف، حمایت شود. از سویی توجه به صادرات در حوزه تولید گذشته از ارزش‌افزوده، اشتغال و ارزآوری که برای کشور دارد، به افزایش کیفیت محصولات و تولید مطابق با استانداردهای جهانی هم کمک خواهد کرد. خبرگزاری مهر میزگردی با موضوع بررسی چالش‌های صادراتی برگزار کرده که در آن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و مدیران استانی استان گلستان موانع و مشکلات صادرات را مطرح کردند.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: مهر

علی‌محمد چوپانی ، فعال اقتصادی با بیان اینکه اقتصاد را سیاستمداران به گروگان گرفتند، می‌گوید: سیاستمداران برای کسب محبوبیت داخل همواره سیاست‌های انفعالی در حوزه صادرات در پیش گرفته‌اند. چوپانی با اظهار نارضایتی از تصمیمات خلق‌الساعه و ناپایداری در فرآیند صادرات، می‌افزاید: سیاست‌های صادراتی باید پایدار باشد، چراکه خریدار خارجی به‌دنبال بازار هدف پایدار است.

وی با بیان اینکه امروزه خریدار خارجی به بازار ایران اعتمادی ندارد، ادامه می‌دهد: همین میزان صادراتی هم که انجام می‌شود به هنر صادرکنندگان برمی‌گردد. این فعال اقتصادی اضافه می‌کند: از سویی وقتی دولت نمی‌تواند ارز ناشی از صادرات را بگیرد، صادرکننده را ملزم به عرضه ارز در بازار نیمایی می‌کند؛ با این سیاست عملا مانع صادرات می‌شوند، زیرا سیاست‌گذار خلاف رهنمود رهبر معظم انقلاب هیچ مشورتی با بخش خصوصی ندارد، به‌این‌ترتیب در آینده نزدیک پرونده صادرات ایران بسته خواهد شد.

چوپانی معتقد است تا زمانی که سیاستمدار اصرار به حفظ محبوبیت داخل داشته و اقتصاد کشور را در اختیار دارد ما نمی‌توانیم امیدی به توسعه صادرات داشته باشیم.

این فعال اقتصادی می‌افزاید: نکته بعدی اینکه دولت از سیاست اقتصادی مبنی بر یک بام و دوهوا تبعیت می‌کند به این صورت که بخشی از اقتصاد که در اختیار بخش خصوصی است، قیمت‌گذاری دستوری لحاظ می‌شود، اما آن قسمت از اقتصاد که دولتی است از شمول قیمت‌گذاری خارج بوده و بر مبنی کشف نرخ در بورس، اعمال می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: این سیاست‌ها عدم اطمینان ایجاد می‌کند و منجر می‌شود تا بخش خصوصی استراتژی عدم‌الموت را در پیش بگیرد و با حداقل‌ها وارد بازار شود تا متلاشی نشود.

بخشنامه‌های خلق‌الساعه بی‌اعتمادی می‌آورد

یک فعال اقتصادی دیگر تضاد بین سیاست خودکفایی و صادرات‌محوری را مشکل فعلی کشور می‌داند و می‌گوید: عمده گفتمان کشور از ابتدای انقلاب مبنی بر خودکفایی بود تا به جای وارد کردن آنچه موردنیاز است، از طریق تولید داخل تامین شود اما این استراتژی با صادرات محور شدن ۱۸۰ درجه تفاوت دارد.

رضا مبصری می‌افزاید: اگر قرار است ما به چالش‌های صادرات رسیدگی کنیم نخست باید این مسئله را حل کنیم که سیاست‌ها قرار است بر کدام اصل اجرایی شود، خودکفایی یا صادرات‌محور بودن؟

وی ادامه می‌دهد: ما در کشور دائم یک عنوان تنظیم بازار را می‌شنویم که معمولا اثر نرخ به آن پرداخته می‌شود فارغ از این مسئله که نرخ یک مبحث داینامیک و پویاست در حالی که بحث قیمت‌گذاری استاتیک است؛ این سیاست ناشی از رویکرد جایگزینی خودکفایی به جای صادرات‌محور شدن است.

این تولیدکننده گلستانی بخشنامه‌های خلق‌الساعه را منجر به بی‌اعتمادی مشتریان خارجی به بازار ایران می‌داند و می‌گوید: به‌طورقطع برای بازارهای هدف، امنیت غذایی و تامین پایدار نیاز آنها، ارجح به هر چیز است، که با تصمیمات یکباره دولت مبنی بر قطع صادرات، ما بسیاری از مشتریان خارجی را از دست داده‌ایم.

وی قیمت‌گذاری دستوری را مانع دیگری در صادرات اعلام می‌کند و می‌افزاید: با اعمال سیاست قیمت‌گذاری دستوری محصول با پایین‌ترین کیفیت تولید می‌شود ضمن اینکه زمینه افزایش سرمایه‌گذاری برای بهبود کیفیت هم ایجاد نخواهد شد.

رفع تعهد ارزی، مشکل جدی بازرگانان

در ادامه تمام موارد مطرح‌شده یک صادرکننده گلستانی رفع تعهد ارزی را مشکل جدی تجار و بازرگانان می‌داند و می‌گوید: سال‌هاست در بخش تولید چرم و پوست فعال هستم و یکی از محصولاتی که در بازارهای خارجی طرفدار دارد پشم نرمی به نام کرک از پوست بز است. جوادی با بیان اینکه کشورهایی نظیر چین از طرفداران پرو پا قرص این محصول هستند و آن را به نرخ خوبی می‌خرند، می‌افزاید: سال گذشته صادرات این محصول بدون هیچ‌گونه توضیحی، ممنوع شد و حالا چند روزی است که رفع محدودیت آن اعلام شده است.

وی ادامه می‌دهد: سال گذشته درست در فصل صادرات این محصول با یک تصمیم‌گیری نادرست مانع صادرات، اشتغال و ارزش‌افزوده این محصول شدند و حالا به‌راحتی رفع محدودیت آن را اعلام می‌کنند، فارغ از اینکه تولید و صادرات این کالا فقط یک بازه زمانی دارد و در سایر فصول تقاضایی برای آن وجود ندارد.

این صادرکننده گلستانی با تاکید بر اینکه صادرات بیشتر از آنکه به سود صادرکننده باشد بیشتر برای کشور مزیت دارد، می‌افزاید: اقتصاددانان افزایش صادرات را موجب فرصت‌های جدید شغلی، رونق و رشد اقتصادی، ایجاد درآمد مالیاتی و بهبود تراز پرداخت می‌دانند با این حال کمتر از صادرکنندگان حمایت می‌شود.

ضعف در بسته‌بندی، چالش بزرگ صادرات

در ادامه این نشست معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت اداره کل صمت گلستان عدم‌آگاهی بازرگانان به نحوه صادرات و ضعف در بسته‌بندی را ازجمله مشکلات صادرات می‌داند و می‌گوید: یکی از مواردی که تاکنون از سوی بازرگانان، تجار و صادرکنندگان رعایت نشده، بحث بسته‌بندی مناسب است. احمد وطنی می‌افزاید: ضعف در بسته‌بندی باعث فروش محصول با کمترین نرخ ممکن می‌شود در حالی که همان کالای مشابه از سوی کشور دیگر با بسته‌بندی مناسب به قیمتی بالاتر به فروش می‌رسد. وی با تاکید بر اینکه این موضوع در مورد محصولات کشاورزی استان بسیار نمود پیدا می‌کند، می‌افزاید: به‌عنوان‌مثال محصولاتی نظیر هندوانه و سیب از کیفیت بسیار بالایی برخوردار است، اما به صورت فله عرضه می‌شود که این باعث شده نرخ آن بسیار کمتر از رقم واقعی آن در بازارهای صادراتی باشد. وی عدم‌آشنایی بازرگانان و صادرکنندگان با ذائقه و نیاز بازارهای خارجی را از دیگر دلایل کاهش صادرات ایران اعلام می‌کند و می‌گوید: دنیای صادرات با بازاریابی بسیار متفاوت است بنابراین باید بسیار قوی‌تر از حال حاضر، کار شود. معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت اداره کل صمت گلستان ادامه می‌دهد: موضوع بعدی، شرکت در نمایشگاه‌های خارجی است که کمک به شناسایی ظرفیت‌های گلستان می‌کند، انجام این امر، نیازمند به حمایت دولت برای حضور صادرکنندگان در نمایشگاه‌های بین‌المللی است. وی اضافه می‌کند: به نظر می‌رسد برای مقابله با سیاست‌های انفعالی دولت باید یک سهمیه صادراتی برای تولیدکنندگان در نظر گرفت، چراکه با این نوع تصمیمات نمی‌توان صادرات را ادامه داد. وی از خام‌فروشی هم به‌عنوان یکی از معضلات استان یاد می‌کند و می‌گوید: بسیاری از کالاهای ما به صورت خام به کشورهای همجوار عرضه می‌شود در حالی که با ایجاد صنایع تبدیلی در استان می‌توان همین محصول را با ارزش‌افزوده بالاتر به فروش رسانید. وی رقم صادرات استان در سال گذشته را حدود ۲۳۵ میلیون دلار اعلام می‌کند و می‌افزاید: مهم‌ترین اقلام صادراتی که در سال گذشته به کشورهای هدف ارسال شد پنیر، تخم‌مرغ، لوله‌های آهنی، خوراک دام و طیور، نئوپان، رب گوجه‌فرنگی، ید و سیمان بوده است.

اقتصاد دولتی یکی از موانع صادرات

معاون صنایع کوچک شرکت شهرک‌های صنعتی گلستان هم اقتصاد دولتی را یکی از موانع صادرات می‌داند و می‌گوید: در اقتصادی که ۸۰ درصد آن دولتی و ۲۰ درصد آن متعلق به بخش خصوصی است، شاید بحث صادرات و قوانین صادراتی زیاد معنی پیدا نکند، چراکه این ۲۰ درصد هم دنباله‌رو همان ۸۰ درصد خواهند بود. سیدرضا مسلمی، می‌افزاید: موضوع بعدی حقوق گمرکی است؛ در کشوری که دلار نوسان زیادی دارد حقوق گمرکی هم باید مطابق با آن تغییر کند در حالی که چنین فرآیندی وجود ندارد. به‌عنوان‌مثال، تولیدکننده محصولی را یک دلار به بازار هدف می‌فروشد ولی در زمان بازگشت آن رقم محصول یک و نیم دلار شده؛ در این شرایط دولت می‌خواهد بازگشت ارز را با نرخ جدید محاسبه کند که درست نیست.

وی ادامه می‌دهد: موضوع بعدی بحث مالیات بر ارزش‌افزوده است که برای تولیدکنندگان لحاظ می‌شود اما صادرکنندگان، معاف از این مالیات هستند که در این صورت این رقم باید به تولیدکننده بازگردانده شود، اما گاهی ۳ یا ۴ سال به طول می‌انجامد در حالی که تولیدکننده این محصول را به نرخ روز تولید کرده و به فروش رسانده است.

مسلمی فقدان توانمندی رایزن‌های اقتصادی را از دیگر مشکلات صادرات مطرح می‌کند و می‌افزاید: عدم‌آگاهی رایزنان اقتصادی و ضعف در برقراری ارتباط با مشتریان و شناسایی نیاز در بازار جهانی با توجه به تولید داخل هم به رکود در صادرات دامن زده است.

سخن پایانی

با توجه به اهمیت صادرات و رهاوردهای مثبت آن برای هر کشوری به نظر می‌رسد مسئولان باید تدبیری برای رفع موانع بیندیشند تا در استانی مانند گلستان که از ظرفیت مجاورت با کشورهای آسیای‌میانه برخوردار است بتوان به بهترین نحو از شرایط و ظرفیت‌ها استفاده کرد.

توسعه همکاری تجاری آذربایجان‌غربی با اندونزی

سفیر اندونزی در ایران با اشاره به وجود ظرفیت‌های قابل‌توجه آذربایجان‌غربی در حوزه‌های گوناگون گفت: ما آماده ارتقای و توسعه روابط هستیم و از این امر استقبال می‌کنیم. به گزارش مهر، رونی پراستیو یولیانتورو در دیدار با استاندار آذربایجان‌غربی که در حاشیه مسابقات والیبال قهرمانی مردان آسیا برگزار شد، افزود: این استان ظرفیت‌های فراوانی دارد که می‌توان در چارچوب همکاری‌های مشترک دو کشور از آن بهره برد. وی با اشاره به سفر اخیر آیت‌الله رئیسی به اندونزی اضافه کرد: این سفر زمینه برای ارتقای روزافزون همکاری‌های ۲ کشور را فراهم کرد. یولیانتورو ادامه داد: آذربایجان‌غربی ظرفیت‌های گسترده‌ای دارد و با توجه به موقعیت استراتژیکی، زمینه زیادی برای همکاری‌های مختلف اقتصادی، ترانزیتی و زیست‌محیطی در این منطقه فراهم است. سفیر اندونزی در ایران اظهار کرد: برای گسترش روابط و عقد قرارداد خواهرخواندگی بین آذربایجان غربی و یکی از استان‌های اندونزی اعلام آمادگی می‌کنیم. وی همچنین یادآور شد: می‌توان زمینه ارتقای روابط بین اتاق‌های بازرگانی ارومیه و یکی از استان‌های اندونزی را ایجاد کرد. یولیانتورو با قدردانی از استاندار آذربایجان‌غربی در ایجاد شرایط میزبانی مسابقات والیبال قهرمانی مردان آسیا، گفت: ارومیه به پایتخت والیبال معروف بوده و ایران نیز از قوی‌ترین تیم‌های این رقابت‌هاست. وی با تبریک ابتکار جذب میزبانی مسابقات والیبال مردان آسیا توسط استاندار آذربایجان‌غربی اظهار کرد: برگزاری این مسابقات در شهر زیبای ارومیه موجب‌شده نام استان آذربایجان‌غربی و شهر ارومیه در رأس اخبار ورزشی کشورهای مختلف دنیا قرار گیرد.

> با وجود ظرفیت قابل‌توجه تولید داخل و مجاورت گلستان با کشورهای آسیای میانه، صادرات گلستان رقم قابل‌توجهی نیست

> تا زمانی‌که سیاستمدار اصرار به حفظ محبوبیت داخل داشته و اقتصاد کشور را در اختیار دارد ما نمی‌توانیم امیدی به توسعه صادرات داشته باشیم

روی خط خبر

افزایش لایروبی بنادر با کاهش تراز آب خزر

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی با بیان اینکه به دلیل کاهش آب دریای خزر حجم لایروبی در بنادر کشور تا ۱۳ درصد افزایش یافته، گفت: برای حفظ و تحکیم سازه‌های دریایی در خزر مطالعات جدیدی را شروع کرده‌ایم.

به گزارش ایرنا، سازمان فضایی ایران با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، وضعیت سطح آب دریای خزر به‌عنوان بزرگ‌ترین دریاچه جهان را بررسی و کاهش سطح آب این دریا را تایید کرد. این بررسی‌ها نشان می‌دهد بخش شمالی دریای خزر در سالیان گذشته به‌ویژه ۲ سال اخیر با کاهش سطح آب و پیشروی خط ساحل که نشأت‌گرفته از کاهش میزان آب بوده، مواجه شده است. در همین راستا، علی‌اکبر صفایی در گفت‌وگو با ایرنا درباره تاث یر کاهش تراز خزر روی عملیات بندری بیان اینکه کاهش آب خزر موضوع بسیار مهمی است، گفت: از سوی وزیر راه و شهرسازی نگرانی ایران در این باره با وزیر مرتبط روسیه و معاون نخست وزیر مطرح شده است. این موضوع در وزارت خارجه نیز به‌عنوان دستورکار جدی سرفصل‌های مذاکره با روسیه قرار گرفته است. وی با بیان اینکه علاوه بر کاهش ورودی آب ولگا به خزر این تهدید به‌دلیل کاهش ورودی آب سایر رودها هم به خزر تکرار شده است، گفت: در طول ۲۰ سال گذشته کاهش چشمگیری در تراز خزر داشتیم که دلیل دیگر آن موضوع تغییر اقلیم و تبخیر آب دریاست. البته مباحث مربوط به حوضه آبریز رودخانه خزر موضوعی فراتر از سازمان بنادر است و مجموعه وزارت خارجه درحال رایزنی برای جلوگیری از کاهش تراز خزر است.

معاون وزیر راه با بیان اینکه سناریوهای مختلف درباره وضعیت آینده خزر وجود دارد، گفت: بخشی از تجارت خارجی ما از خزر انجام می‌شود و همزمان موضوعات اشتغال، گردشگری و حتی ساخت کشتی و صنایعی که در سواحل وجود دارد با کاهش آب خزر تهدید می‌شود.

وی خبر داد: در راستای آمادگی سازمان بنادر برای مقابله با کاهش تراز خزر، چندین ماه است مطالعه‌ای را شروع کردیم که براساس شرایط خزر شرایط محتمل را در نظر بگیریم. به‌گفته صفایی، ۳ سناریو برای حفظ سازه‌های دریایی با انجام لایروبی، تحکیم سازه‌های دریایی یا دسترسی به مناطق عمیق‌تر خزر برای ساخت سازه‌های دریایی جدید وجود دارد.

مدیرعامل سازمان بنادر همچنین گفت: حجم لایروبی در بنادر شمال ناشی از کاهش آب خزر تا ۱۳ درصد در سال افزایش یافته است و برای تاب‌آوری سازه‌های موجود تمهیدات بلندمدت و کوتاه‌مدتی در نظر گرفته‌ایم.

رفع موانع ثبت جهانی «هگمتانه»

مدیر روابط عمومی اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان همدان اعلام کرد: بخش اعظمی از موانع پرونده ثبت جهانی «هگمتانه و مرکز تاریخی همدان» با توجه به نزدیکی حضور ارزیابان یونسکو در استان رفع شده است. محسن جانجان در گفت‌وگو با ایسنا، پیرامون اقدامات انجام‌شده به‌منظور ثبت جهانی «هگمتانه و مرکز تاریخی همدان» و حضور ارزیابان یونسکو در اوایل شهریور در استان، اظهار کرد: آسفالت داخل محوطه باستانی هگمتانه جمع و تابلوهای راهنما در قسمت‌های مختلف عرصه نصب شده است و آسفالت دور میدان هگمتانه هم بعد از ۷۰ سال برداشته شد که این موضوع یکی از موانع جدی برای ثبت جهانی تلقی می‌شد. وی با اشاره به ساماندهی کل محوطه هگمتانه توضیح داد: ساماندهی ترانشه‌های کاوش پیشین تپه هگمتانه، مرمت کلیساها و دوباره ایجاد راه دسترسی به ترانشه‌ها انجام شده است. جانجان با اشاره به اینکه بیشتر سراهای بازار همدان نیز یا مرمت شده یا در حال مرمت هستند، خاطرنشان کرد: بخش اعظم کارها در راستای رفع موانع ثبت جهانی هگمتانه انجام شده یا در حال انجام است و برای بخش باقیمانده که اندک است، طرح و برنامه داریم که زمان حضور ارزیابان طرح‌ها ارائه خواهد شد. وی درباره مرمت خانه‌های تاریخی، سراها، جداره‌سازی‌های پیاده‌های بوعلی، اکباتان و میدان امام خمینی (ره) و اتمام آن تا زمان حضور ارزیابان گفت: به آنها خواهیم گفت مرمت انجام شده یا در حال انجام است، اما برنامه مرمت داریم و طرح تهیه شده در فرصت‌های آینده به صورت کامل پیاده‌سازی و اجرا خواهد شد. جانجان به ساماندهی بازارچه میوه و تره‌بار با نصب تابلوها و سایه‌بان‌های متحدالشکل برای آنها و خروج از به‌هم ریختگی این راسته و ورود دستگاه‌های خدمات‌رسان به‌منظور مرتب کردن آن محوطه اشاره کرد و یادآور شد: سایه‌بان‌های دور میدان امام خمینی (ره) نیز یکدست شده است. وی با اشاره به اینکه حذف بخشی از زواید مسجد جامع همدان و مرمت باکلن آرامگاه «استر و مردخای» انجام شده است، افزود: در بحث جداره‌سازی پیاده‌راه‌های اکباتان و میدان مرکزی شهر همدان و ساماندهی بازار شهرداری واقعا پای کار بوده است. وی با تاکید بر اینکه خوشبختانه تمام دستگاه‌ها برای ثبت جهانی هگمتانه پای کار بوده‌اند و همدلی ایجاد شده، خاطرنشان کرد: استاندار بازدیدهای ۵ صبحش را ویژه مدیران تدارک می‌دید و ۱۰ صبح را برای صحبت و گرفتن بازخورد از مردم اختصاص می‌داد. مدیر روابط عمومی اداره‌کل میراث فرهنگی استان همدان با تاکید بر اینکه اقناع‌سازی بازاریان و کسبه با حضور استاندار، مدیرکل میراث فرهنگی، انجمن‌ها و سمن‌ها و صحبت آنها با مردم انجام شده است، اذعان کرد: درحال‌حاضر ۹۰ درصد مردم همدان با موضوع ثبت جهانی هگمتانه و اهمیت این موضوع و آورده آن برای استان آشنا و مطلع هستند. وی درباره جانمایی پارکینگ در انتهای بلوار علویان شهر همدان بیان کرد: این موضوع در حال بررسی است به‌طوری‌که باید برای مسئله پارکینگ همه دستگاه‌های ذی‌ربط با هم در این زمینه تصمیم بگیرند. جانجان درباره تغییر کاربری پیاده‌راه اکباتان اعلام کرد: قرار است به صورت فصلی یا دوره‌ای نمایشگاه‌هایی به‌منظور عرضه صنایع‌دستی و سوغات در پیاده‌راه اکباتان ایجاد کنیم تا این محدوده زنده و پویا شود و با برگزاری رویدادها رونق یابد و کسبه هم منتفع شوند.

سه‌شنبه
۳۱ مرداد ۱۴۰۲- ۵ صفر ۱۴۴۵ - ۲۲ اوت ۲۰۲۳- شماره ۲۳۸۸-پیاپی ۳۷۰۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

خبر

«مهران» پرترافیک‌ترین مرز اربعین است

داده‌پردازی ثبت‌نام‌کنندگان اربعین، «مهران» را پرترافیک‌ترین مرز در اربعین نشان می‌دهد. به گزارش ایسنا، بنا بر اعلام سازمان حج و زیارت، تاکنون بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر برای سفر اربعین ثبت‌نام کرده‌اند و براساس مرزی که زائران در سامانه سماح هنگام نام‌نویسی تعیین کرده‌اند، مهران در استان ایلام تاکنون پرترافیک‌ترین مرز در زمان پیاده‌روی اربعین برای ورود و خروج است. ترافیک خروج از این مرز در روزهای منتهی به اربعین و ۱۵ شهریور سنگین‌تر است و پس از آن کاهش می‌یابد. مرز مهران در استان ایلام در اربعین سال‌های گذشته نیز مهم‌ترین کانون رفت‌وآمد زائران بوده است. با این وجود امکانات پارکینگ و اقامت در این منطقه کفاف جمعیت زیاد زائران اربعین را نمی‌دهد. علاوه‌بر مهران، مرزهای باشماق (کردستان)، تمرچین (آذربایجان غربی)، خسروی (کرمانشاه)، چذابه و شلمچه (خوزستان)، باتوجه به ازدحام جمعیت و برای سهولت تردد زائران اربعین، باز هستند. ستاد اربعین به‌دنبال توافق با دولت عراق نیز مشخص کرده که اتباع خارجی مقیم ایران فقط از مرز شلمچه و اتباع خارجی غیرمقیم کشورهای شرقی ایران از مرز چذابه و اتباع خارجی غیرمقیم کشورهای شمالی ایران از همه مرزهای خروجی می‌توانند وارد خاک عراق شوند. بازگشت این زائران از همان مرزهایی باید باشد که خارج شده‌اند. طبق قانون بودجه، زائران اربعین که مطابق تاریخ تعیین‌شده، از مرزهای زمینی به مقصد عراق از کشور خارج شوند، از پرداخت عوارض خروج از کشور معاف هستند. خروج زائران اربعین از ۲۷ مرداد آغاز شده و قرار است خدمات‌دهی اربعین تا ۲۰ شهریور ادامه داشته باشد. زائران برای اربعین لازم است در سامانه سماح، زیر نظر سازمان حج و زیارت ثبت‌نام کنند. هزینه ثبت‌نام شامل بیمه می‌شود که در ۳ بسته ۳۵، ۴۵ و ۵۵ هزار تومانی عرضه شده است. سازمان حج و زیارت همچنین به زائران توصیه کرد علاوه‌بر همراه داشتن گذرنامه با ۶ ماه اعتبار، کارت شناسایی برای مواقع ضروری به همراه داشته باشند.

با تمرکز کشورهای جنوبی خلیج‌فارس بر حوزه بندری

غفلت از «مسیر طلایی» چابهار جایز نیست

نگاهی به تجارب توسعه در کشورهای موفق دنیا، گویای این حقیقت اساسی است که هر کدام از این کشورها متناسب با مزیت نسبی اقتصادی و جغرافیایی‌شان به سمت برنامه‌های کلان توسعه‌ای حرکت کردند؛ به تعبیری روشن‌تر، کشورهای برخوردار از ساحل و دریای آزاد در حوزه اقتصاد دریامحور، تجارت و بازرگانی دریایی و کشتیرانی سرمایه‌گذاری کرده‌اند. طرح «تاسیس سازمان مکران» با تأسی از ماده ۶۸ قانون احکام دائمی توسعه کشور نیز می‌تواند پاسخگوی خلأهای مدیریتی و حرکت مستمر در پیشرفت منطقه مکران باشد که برای اجرایی شدن نیازمند تاسیس سازمانی برای تعمیق جریان سرمایه‌گذاری و تبدیل این منطقه به هاب تجاری و صنعتی رهنمون است.

مروری اجمالی بر جریان پیشرفت و توسعه در همین محیط پیرامونی خلیج فارس، به روشنی نشان می‌دهد که تمرکز اصلی دولتمردان حاشیه جنوبی خلیج فارس بر سرمایه‌گذاری در حوزه بندری و تجاری است. شکل‌گیری بنادر موفق صحار در عمان، جبل علی و فجیره در امارات متحده عربی که میزبان شرکت‌های فناورانه جهانی است و در حوزه پنل‌های خورشیدی برای تولید برق، تجارت کشتی به کشتی (Ship to Shi) بانکرینگ و حوزه تکنولوژی کشاورزی (agri-tech) سرمایه‌گذاری‌های جدی صورت داده‌اند، درهمین راستا قابل تحلیل است.

سران این کشورها با آگاهی از ظرفیت‌های دریایی و تجاری، نقطه ثقل برنامه‌های اقتصادی‌شان را روی توسعه مناطق آزاد با بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی گذاشته‌اند. براساس آخرین گزارش‌ها میزان سرمایه‌گذاری در بندر صحار عمان، رقمی بالغ بر ۲۷ میلیارد دلار بوده است. در نظر داشته باشیم که یک بندر چه حجمی از سرمایه‌گذاری و تکنولوژی روز جهانی را به خود جذب کرده است.

مقامات عمان با اعطای مشوق‌ها و تسهیلات ویژه نظیر امکان مالکیت به شرکت‌های خارجی، عمان را به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان بین‌المللی تبدیل کرده‌اند.

سال ۱۳۹۷ علیرضا جلال‌زایی، مدیر کل اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان سیستان و بلوچستان از نهایی شدن پیشنهاد اعلام خواهرخواندگی بندر صحار عمان و بندر چابهار ایران در آینده نزدیک خبر داد. موضوعی که هنوز از اعلام آن خبری نیست و بندر صحار با سرمایه‌گذاری عمان گوی سبقت را از چابهار در توسعه ربوده است.

توجه به ظرفیت برخورداری از سواحل طولانی و دسترسی به دریای آزاد و از همه مهم‌تر موقعیت سوق‌الجیشی کشور در ارتباط‌دهی شمال به جنوب و شرق به غرب، چه‌بسا پیشگامی حوزه جذب سرمایه‌گذاری و توسعه مناطق آزاد با جمهوری اسلامی ایران باشد.

در این راستا، یکی از مناطق راهبردی که کمتر طی دهه‌های گذشته محل توجه دولتمردان بوده و اتفاقا حامل ظرفیت‌های بزرگ اقتصاد دریامحور و تجارت، منطقه مکران است که با داشتن حدود ۱۰۰۰ کیلومتر سواحل زیبا و کم‌نظیر، مستعد سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی است. علاقه‌مندی‌های دو قدرت نوظهور اقتصاد جهانی، یعنی هند و چین، به منطقه مکران و بندر چابهار بر هیچ‌کس پوشیده نیست؛ این موضوع به‌ویژه برای هندی‌ها واجد اهمیت اساسی است.

مسیر کریدوری چابهار به آسیای مرکزی

مسیر کریدوری چابهار به افغانستان و آسیای مرکزی و در فازهای بعدی به قفقاز تا سن پترزبورگ روسیه، برای دهلی‌نو بسیار راهبردی و تعیین کننده است.

کل مسیر بندر بمبئی به سن پترزبورگ روسیه، مسافتی در حدود ۷هزار و ۲۰۰ کیلومتر است که در این میان قرار گرفتن بندر چابهار در کریدور شمال - جنوب موسوم به (NSTC) باعث می‌شود مسیر کنونی که از بندرعباس است، بیش از ۶۰۰ کیلومتر کاسته شود. برای همین است که هندی‌ها با هدف دسترسی به بازار افغانستان و آسیای مرکزی و قفقاز علاقه‌مندی اساسی به توسعه پایانه‌های بندر شهید بهشتی و شهید کلانتری و همچنین تکمیل راه‌آهن چابهار به زاهدان دارند.

علاقه «نارندا مودی» به چابهار

علاقه‌مندی شخص «نارندا مودی» نخست‌وزیر هند به چابهار بر همگان مکشوف است و اساسا اصطلاح مسیر طلایی برای چابهار، به اذعان بسیاری از سوی مودی است. متاثر از همین فضا و موقعیت راهبردی چابهار، نخست‌وزیر هند در می ۲۰۱۶ به اولین نخست‌وزیر هند تبدیل شد که بعد از ۱۵ سال به ایران سفر کرد. در این سفر توافق سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری به‌صورت سه‌جانبه میان ایران، افغانستان و هند امضا شد.

ظرفیت‌های تجاری مکران

در کنار ظرفیت‌های تجاری منطقه مکران با محوریت بنادر چابهار، کنارک و جاسک می‌توان به امکان اسکان جمعیتی این منطقه، موقعیت توریستی، کشاورزی و تولیدات صنعت دریایی توجه داشت که فعال‌شدن هر کدام از این ظرفیت‌ها آورده و عایدی بزرگی نصیب اقتصاد کشور می‌کند. در یک مورد، پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی درباره ظرفیت ترانزیتی بندر چابهار بر این است که با عملیاتی‌شدن کریدور شمال - جنوب کشور، بیش از ۲۰ میلیارد دلار درآمد پایدار نصیب اقتصاد کشور می‌شود.

بازاریابی بین‌المللی مزیت دیگر بندر چابهار است؛ درست در ایامی که هر روزه رژیم بعثی صدام جزیره خارک را بمباران هوایی می‌کرد و شریان تجارت نفتی کشور را هدف قرار می‌داد، در همان ایام هم فروش نفت از بندر چابهار موردتوجه قرار گرفت. امروز این مساله چه‌بسا اهمیت افزون‌تری با توجه به نزدیکی و موقعیت این بندر به هند برای تجارت نفتی دارد.

مکانیسم فعال‌سازی ظرفیت‌ها

پرسش اصلی اینجاست که مکانیسم فعال‌سازی این ظرفیت‌ها کجاست و باید چه گام‌های عملیاتی در این مسیر مطمئن برداشت؟

طبیعی است که با روند مدیریت فعلی و تعدد دستگاه‌های اجرایی، امکان ایجاد جهش‌های صادراتی و صنعتی در این منطقه مقدور نیست؛ بنابراین، نیازمند طرحی نو با مدیریت هوشمند، یکپارچه و مقررات‌زدایی در جذب سرمایه هستیم.

سخن پایانی

لایحه اساسنامه سازمان توسعه سواحل مکران ۱۷ خرداد امسال در هیات دولت تصویب و ۱۱تیر با امضای ابراهیم رئیسی راهی مجلس شد. این لایحه شامل یک مقدمه توجیهی و ۳۰ ماده است و در صورت تصویب در نهاد قانون‌گذار، سازمان توسعه سواحل مکران برای پیشرفت و توسعه در این منطقه ایجاد می‌شود. بر اساس این لایحه، سازمان توسعه سواحل مکران با سرمایه ۱۰ میلیارد تومانی تشکیل خواهد شد که قرار است کل سرمایه آن به‌صورت نقدی توسط دولت تامین شود. منطقه مکران در سیاست‌های کلان برنامه‌های توسعه به ویژه برنامه هفتم و ابلاغیه اقتصاد مقاومتی مورد توجه بوده که ظرفیت‌های عظیم جغرافیایی و اقتصاد دریا و گسترش درآمدهای غیرنفتی مبتنی بر مدل گردشگری اسلامی از مولفه‌های اساسی آن است و توسعه این منطقه به عنوان محور ترانزیتی توسعه جنوب شرق نقش بسیار موثری در توسعه تجارت آزاد جمهوری اسلامی ایران و تحول اقتصاد محلی و ملی دارد.

نشست خبری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان در آستانه هفته دولت با رویکرد ارائه گزارش عملکرد دوساله با حضور اصحاب رسانه

مدیر عامل پتروپالایش اصفهان در آستانه هفته دولت و در نشست خبری با رسانه های ملی عنوان کرد:

اجرای ۴۵۰ طرح پتر و پالایش در قلب نصف جهان رکورد بی نظیری است

تا سه سال آینده دو محصول پالایشگاه اصفهان یعنی بنزین و گازوئیل افزایش تولید پیدا خواهند کرد؛ به طوریکه بنزین تولیدی در این مجتمع از روزانه ۱۳.۵ میلیون لیتر به ۲۲.۷ میلیون لیتر خواهد رسید همچنین تولید ۲۴.۵ گازوئیل به ۲۶ میلیون لیتر افزایش خواهد یافت.

دکتر محسن قدیری، مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان که سال گذشته به عنوان مرد سال صنعت پالایش نفت کشور معرفی شد؛ در آستانه هفته دولت و در راستای ارائه عملکرد اقدامات پالایش نفت اصفهان در جهت گفتمان رهبر در تحقق گام دوم انقلاب؛تکمیل زنجیره ارزش محصولات و جلوگیری ازخام فروشی سومین نشست خبری خود رسانه های سراسری را در محل پترو پالایش اصفهان برگزار کرد تا به سوالات اصحاب رسانه در سطح ملی پاسخ دهد.به گزارش روابط عمومی هلدینگ پتر و پالایش اصفهان؛ محسن قدیری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان، در این نشست عنوان کرد:که هدف هیات‌مدیره و مدیریت این شرکت همواره بر تمکززدایی و گریز از بروکراسی بوده است، بر همین اساس سال گذشته ساختار سازمانی شرکت تغییر کرد و به هلدینگ پتروپالایش اصفهان تبدیل شد.وی افزود: در هر سال ۱۱۴ میلیارد دلار انرژی در کشور هدر میرود که میتوان با صرفه‌جویی از این سرمایه ها در راستای پیشبرد پروژه‌ها استفاده کرد.وی با اشاره به اینکه جهاد تصمیم در پالایشگاه اصفهان انجام شد تا حداکثر سود برای شرکت به دست آید گفت: چشم انداز جسورانه پالایشگاه اصفهان براساس توسعه پایدار و متوازن با هدف تبدیل شدن به هلدینگ موفق پتروپالایشی تنظیم شده تا بتوان به بالاترین ضریب پیچیدگی در منطقه تا افق ۱۴۰۵ دست یافت.قدیری اضافه کرد: ۷۰ درصد پروژه‌های هلدینگ در شرکت‌های تابعه و ۳۰ درصد آن در مجموعه پالایشگاه اصفهان در حال انجام است. زیرساخت‌های پالایشگاه اصفهان وچارت‌هانیازمند اصلاح بود که به خوبی انجام شد.البته ما گام بزرگی برای ارتقاء زیرساخت‌های قدیمی پالایشگاه برداشتیم که در این راستا تا افق ۱۴۰۵ به اهداف تعیین شده دست می یابیم.وی ادامه داد: احداث واحد RHU، احداث واحد RFCC پالایشی، احداث واحد KHT،احداث بازیابی گاز LPGاز گازهای خروجی واحد ایزومریزاسیون واحداث تصفیه گازوئیل DHT از جمله پروژه‌های کیفی است که در دستور کار است.مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: ۲۳ پروژه در حوزه آب برای رفع مشکل کمبود آب پالایشگاه در دستور کار قرار گرفت که براساس آن مصرف آب پالایشگاه تا نیمه سال آینده ۷۵ درصد کاهش می‌یابد. اکنون در حال نصب تصفیه‌خانه در شاهین‌شهر هستیم که آب سیاه را کاملا تصفیه کرده و به پالایشگاه تحویل می‌دهد. همچنین مصرف آب در فصل سرد کاهش یافته و آب‌های تصفیه شده در مخازن استراتژیک پالایشگاه ذخیره‌سازی خواهد شد.

ساخت ۳ برج کولینگ هیبریدی در پتر و پلایش اصفهان

قدیری اضافه کرد: قرار است مخازن پالایشگاه به مخازن استان اصفهان متصل شود. انتقال آب از خلیج فارس نیز در دستور کار بوده و ۲۰ میلیون متر مکعب آب تا نیمه اول سال آینده به پالایشگاه اصفهان میرسد. همچنین در حال نصب سه واحد HERO و CCRO هستیم که آب‌های مصرفی پالایشگاه را تصفیه کرده و مجددا وارد سیستم میکند.وی با اشاره به اینکه برای نخستین بار در سال آینده آب شرب را پس از ۴۴ سال از پالایشگاه اصفهان به‌طور کامل قطع کرده و صددرصد آب موردنیاز از پساب تأمین خواهد شد گفت: هم‌اکنون در حال ساخت ۳ برج کولینگ هیبریدی هستیم.

فعالیت های پتر وپالایش اصفهان مکانیزه مدیریت خواهدشد

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: اکنون در حال نصب نرم‌افزار ERP و SAP آلمان در پالایشگاه هستیم که همه فعالیت‌های موجود را مکانیزه خواهد کرد. فرایندها با اجرای این نرم‌افزار شاخص‌محور شده و میتوان آن را براساس کیفیت کنترل کرد. با استفاده از هوش مصنوعی و داده‌های این نرم‌افزار، نقشه استراتژیک پالایشگاه اصفهان تدوین خواهد شد.

قدیری اضافه کرد: تولید بنزین پالایشگاه اصفهان اکنون به ۴۰۰ هزار بشکه و ۱۴ میلیون لیتر در روز رسیده است. پروژه RFCC منجر به افزایش ۷.۹ میلیون لیتر در روز بنزین خواهد شد. پالایشگاه اصفهان می‌تواند در رفع ناترازی بنزین کشور ایفای نقش کند.

مشعل‌های پالایشگاه اصفهان به آنالایزر آنلاین محیط زیست متصل است

وی ادامه داد: در پالایشگاه اصفهان تا سال ۱۴۰۴، ۱۲ محصول استراتژیک از گوگرد تولید خواهیم کرد که شامل انواع کودهای گوگردی بوده و هرسال ۱۰ همت درآمد ایجاد خواهد کرد. این مجموعه در راستای چشم‌انداز ۱۴۰۵ و تبدیل شدن به هلدینگ موفق پتروپالایشی به دنبال رساندن ضریب پیچیدگی به ۱۲.۶ هستیم.مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: سود هلدینگ پتروپالایشی شپنا تا سال ۱۴۰۵ به ۴.۲ میلیارد دلار خواهد رسید. تولید کودهای گوگردی، تولید الکل‌های چرب و رفع ناترازی بنزین از جمله حوزه‌هایی است که پالایشگاه اصفهان در آن ایفای نقش میکند.وی با اشاره به اینکه همه مشعل‌های پالایشگاه اصفهان به آنالایزر آنلاین محیط زیست متصل است افزود: با اجرای پروژه‌های حوزه آب نیاز پالایشگاه اصفهان به آب شهری کاهش خواهد یافت و از زاینده‌رود و یا درچه هیچ آبی در پالایشگاه مصرف نخواهد شد.

حاشیه سود پالایشگاه اصفهان به ۱۱ درصد رسیده است

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: به دنبال تولید محصولاتی هستیم که سودآوری بیشتری داشته باشد. در زمان شروع فعالیت،پالایشگاه اصفهان ضرر ده بود اما با مدیریتی که انجام شد حاشیه سود شرکت به ۱۱ درصد رسیده است.قدیری اضافه کرد: همه بنزین تولید پالایشگاه اصفهان استاندارد یورو ۵ دارد.

با راه اندازی معاونت هوش مصنوعی بهر ه وری پتر و پالایش اصفهان ۱۰برابر افزایش می یابد

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان از راه‌اندازی معاونت هوش مصنوعی در این هلدینگ نیز خبر داد و گفت:با فعالیت مناسب این معاونت و قرار گرفتن آن در فرآیندهای هلدینگ، بهره‌وری پالایشگاه ۱۰ برابر افزایش می یابد.قدیری، با بیان اینکه با وجود هوش مصنوعی دیگر نیازی به افراد متخصص نداریم، تصریح کرد: بیش از یک هزار تخصص در هوش مصنوعی تعریف شده و ما فقط دیتا را برای این هوش تعریف کنیم و خروجی‌های تخصصی را دریافت خواهیم کرد. مدیرعامل پالایشگاه اصفهان در ادامه با تاکید بر اینکه با استفاده از ظرفیت نخبگان و جوانان در هلدینگ پتروپالایش اصفهان موفق به تحقق همه اهدافمان شدیم، گفت: همه پروژه‌ها در این شرکت پالایشی با SPI بالای ۹۸ درصد در حال انجام است و راهبرد در پالایشگاه اصفهان تغییر کرده است. ما دیگر وابسته به نفت نیستیم و برای رسیدن به پتروپالایش در حال حرکت هستیم.مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان افزود: هم‌اکنون در حال پیاده‌سازی روش ای‌آر‌پی با الگوبرداری از اس‌ای‌پی آلمان هستیم؛ ۹ ماژول امسال استفاده می‌شود و خروجی این برنامه به هوش مصنوعی وصل خواهد شد.

تا سال ۱۴۰۵ به سازمان یاد گیرنده تبدیل می شویم

قدیری با بیان اینکه تا سال ۱۴۰۵ به سازمان یادگیرنده تبدیل خواهیم شد، افزود: مدیران ما به‌عنوان مربی به‌منظور ارتقای سطح دانش و تخصص کارکنانشان نقش‌آفرینی خواهند داشت.وی با اشاره به دستاوردهای هلدینگ پتروپالایش اصفهان در زمینه استفاده از فناوری‌های نو برای تولید انرژی اظهار کرد: در این زمینه شرکت زیرمجموعه مشعل پویا تا سال ۱۴۰۵، بیش از یک هزار مگاوات برق تولید خواهد کرد.

تحریم ها محدودیتی برای پالایشگاه اصفهان ایجاد نمی کند

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان با تأکید بر اینکه تحریم‌ها محدودیتی برای ما ایجاد نخواهد کرد، گفت: شرکت راهبر ترابر انرژی در آینده بزرگ‌ترین شرکت حمل‌ونقل ایران خواهد شد و تاکنون ۲۰۰ تانکر برای این شرکت خریداری شده و تمام اقدام‌های آن با شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی هماهنگ می‌شود.

۴۵۰پروژه پتر و پالایشی در قلب نصف جهان رکورد بزرگی است

مرد سال صنعت نفت ایران ؛ با اشاره به اینکه ۴۵۰ پروژه با پیشرفت بالای ۱۶ درصد در هلدینگ پتر و پالایش اصفهان در حال انجام است تصریح کرد: در شرکت سهروردی پالایشگاه اصفهان پروژه آراچیو به‌عنوان یک ابر پروژه در حال اجراست که در قالب آن ۶زیرپروژه اجرایی می‌شود و ۴ میلیارد دلار در آن سرمایه‌گذاری شده است.مدیر عامل پالایشگاه اصفهان ؛ شرکت اکسیر ایرانیان را یکی دیگر از زیرمجموعه‌های این شرکت برشمرد و گفت: پروژه مرتبط با این شرکت تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد و روزانه ۳۰ هزار بشکه کروسین را با کاتالیست ایرانی تصفیه خواهیم کرد. وی با اشاره به اینکه برای پیشبرد اهداف اچ‌اس‌ئی باید همه واحدها همسو با یکدیگر به این سمت حرکت کنند، افزود: نمودار سازمانی هلدینگ پالایشی اصفهان نیز بر این اساس چیده شده است. تمامی پروژه‌های این شرکت دارای آر‌ای‌آی بالای ۳۰ درصد هستند و با اجرای پروژه‌های اچ‌اس‌ئی، بار روانی اجرای پروژه‌ها کاهش می‌یابد.

نگرش مدیریت پترو پالایش اصفهان به سمت سلامت کارکنان و مدیریت بحران

وی با تاکید بر اینکه نگرش ما امروز به سمت اچ‌اس‌ئی، سلامت کارکنان و مدیریت بحران است، گفت: در این زمینه نمودار سازمانی مدیریت بحران ایجاد کردیم و اچ‌اس‌ئی و مدیریت بحران را با هوش مصنوعی به یکدیگر متصل کردیم و همه دوربین‌های موجود در پالایشگاه اصفهان اصلاح شده و با هوش مصنوعی در ساختمان مدیریت بحران مرکزی، نظارت می‌شود، همچنین سیستم ماشینی برای حضور و تردد افراد در بحران‌ها ایجاد کرده‌ایم.مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان ساخت زمین آتش استاندارد براساس استانداردهای بین‌المللی و مشخص کردن نقاط کور و تغییر مسیر آب آتش‌نشانی پالایشگاه و بهبود آن را از دیگر اقدام‌های انجام‌شده در پالایشگاه اصفهان برای بهبود وضع اچ‌اس‌ئی در این واحد پالایشی دانست.قدیری به این مسئله تاکید کرد: به سرمایه‌گذاری خارجی نیازنداریم زیرا با مدیریت صحیح و انضباط مالی، هم‌اکنون نقدینگی داریم و مدیریت مالی با کنترل پروژه ارتباط مستقیم دارد. هیچ چالشی در پالایشگاه وجود ندارد که به کمک جوانان ایرانی قابل حل نباشد. همه کارکنان در پالایشگاه اصفهان مالک هستند و سهام دار این شرکت محسوب می‌شوند. هفته قبل باموافقت هیات مدیره سهم ۳۰ میلیونی برای سهامداری کارکنان مشخص شد.وی افزود: در سالی که گذشت این پالایشگاه رتبه اول سوددهی شرکت‌های پالایشی بورسی و غیربورسی را کسب کرد که ۳۸.۷ همت میزان سود بوده است که ۴۰درصد از این سود در پروژه‌های توسعه‌ای به کار گرفته می‌شود.

تربیت ۲۰۰ مدیر متخصص در پتروپالایش اصفهان برای صنعت نفت

قدیری افزود: رویه پالایشگاه به سمت پرورش مدیران استراتژیک در مجموعه است و در این راستا تا چند سال آینده ۲۰۰ مدیر استراتژیک را به مجموعه و کشور تقدیم خواهیم کرد. از یک هزار نیروی استخدام شده ۶۵۰نفر از آن‌ها را نخبگان تشکیل داده و جوان‌سازی را مدنظر قرار دادیم.مرد سال صنعت نفت ایران افزود: در نظر داریم که در پایان سال ۱۴۰۳ به رتبه چهارم بلوغ سازمانی و در سال ۱۴۰۵ به رتبه پنجم بلوغ سازمانی و سازمان دانش بنیان دست پیدا کنیم.قدیری درباره انتقال آب از دریای عمان گفت: به کمک استانداری اصفهان انتقال آب از دریای عمان صورت می‌گیرد؛ با اجرای این طرح ۷۵ درصد آب مصرفی پالایشگاه تا ابتدای نیمه سال آینده کاهش می‌یابد و استفاده از آب فاضلابی که ۱۴ سال قبل مجوز استفاده آن را دادند، کفایت ما را برای مصارف پالایشگاه خواهد کرد.

مدیریت های کلیدی در پتر و پالایش اصفهان در دست بانوان است

وی با اشاره به اینکه شرکت نفتی اکسیر ایرانیان که یک شرکت دانش‌بنیان در بحث شوینده‌ها است و تماماً توسط کادر مدیریتی بانوان اداره می‌شود ۴۰ میلیون یورو سود دارد که محصولات با کیفیتی را ارائه می‌کند و نشان می‌دهد که جایگاه بانوان در کشور ما شناخته شده است.وی با اشاره به اینکه در بخش صادرات ۲ شرکت راه‌اندازی شده که صادرات محور هستند، گفت: تا سال ۱۴۰۵ کلیه محصولات به جز بنزین و گازوئیل صادر می‌شوند و کودهای گوگردی نیز بعد از استفاده در کشور و تامین نیاز داخل، صادر می‌شوند؛ در این راستا اداره نظارت بر مبادلات نفتی راه‌اندازی شده که تمام صادرات را کنترل می‌کند و شفافیت را حاکم می‌کند.

با مدیریت صحیح می‌توانیم حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیون یورو در پالایشگاه اصفهان سرمایه داشته باشیم

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان با اشاره به ایجاد شرکت‌های دیگر در زیرمجموعه این هلدینگ اظهار داشت: با ایجاد واحدهای جدید، گوگرد را که عنصری مزاحم است تا سال ۱۴۰۵ به ۱۲ محصول راهبردی تبدیل می‌کنیم که سالانه پنج هزار میلیارد تومان سود عاید این شرکت خواهد کرد.این مقام مسئول اشاره کرد: با مدیریت صحیح می‌توانیم حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیون یورو در پالایشگاه اصفهان سرمایه داشته باشیم در زمان حاضر پنج دستگاه آنالیزر در پالایشگاه داریم که بطور برخط (آنلاین) میزان آلودگی را به محیط زیست گزارش می‌کند که تاکنون شاخص‌های ما پایین‌تر از حد استاندارد بوده است.قدیری با تاکید براینکه با اجرای برخی از طرح‌ها به قُطب تولید پروپیلن ایران تبدیل خواهیم شد، افزود: عمده محصولات ما در این بخش، صادراتی خواهد بود و به جلوگیری از خام فروشی کمک خواهد کرد.

افزایش تولید بنزین و گازوئیل در پترو پالایش اصفهان

قدیری با اشاره به اینکه برنامه ما این است که تا سه سال آینده دو محصول این پالایشگاه یعنی بنزین و گازوئیل افزایش تولید پیدا کنند افزود: در نظر داریم بنزین تولیدی در این مجتمع را از روزانه ۱۳.۵ میلیون لیتر به ۲۲.۷ میلیون لیتر برسانیم همچنین تولید ۲۴.۵ گازوئیل را به ۲۶ میلیون لیتر افزایش دهیم.

